

2021

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ 2022

Το Δ.Σ. με την αρ. 20/22.06.2022 απόφασή του, καλεί τα μέλη σε σύγκληση της Ετήσιας Τακτικής Γενικής Συνέλευσης. Η Γενική Συνέλευση θα πραγματοποιηθεί στις 30.6.2022 ημέρα Πέμπτη και ώρα 19:30 στον χώρο της αίθουσας Βασιλείου Πυρσινέλλα του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Ιωαννιτών (Αγίας Μαρίας αρ. 55).

Σε περίπτωση που δεν υπάρχει απαρτία, η Γ.Σ. θα διεξαχθεί στις 7.7.2022, ημέρα Πέμπτη και ώρα 19:30 στον ίδιο χώρο.

Σε περίπτωση που και πάλι δεν υπάρχει απαρτία, η Γ.Σ. θα διεξαχθεί στις 14.7.2022, ημέρα Πέμπτη και ώρα 19:30 στον ίδιο χώρο.

Θέματα ημερήσιας διάταξης:

1. Έγκριση εγγραφής και διαγραφής μελών.
2. Υποβολή έκθεσης πεπραγμένων - απολογισμού του Δ.Σ. για το έτος 2021.
3. Ανάγνωση ισολογισμού και οικονομικών αποτελεσμάτων χρήσης έτους 2021. Έγκριση οικονομικών καταστάσεων και πεπραγμένων του Δ.Σ. για τη χρήση 1/1/-31/12/2021.
4. Απαλλαγή των μελών του Δ.Σ. από κάθε ευθύνη σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις, τα πεπραγμένα και τη διαχείριση των υποθέσεων της Τράπεζας για τη χρήση του έτους 2021.
5. Ανάγνωση έκθεσης του Ορκωτού Ελεγκτή. Έγκριση και απαλλαγή του Ορκωτού Ελεγκτή από κάθε ευθύνη.
6. Ανάγνωση του προϋπολογισμού έτους 2022. Έγκριση αυτού.
7. Ορισμός Ορκωτού Ελεγκτή για το έτος 2022 και καθορισμός αμοιβής του.
8. α. Προσδιορισμός τιμής διάθεσης συνεταιριστικής μερίδας.
β. Προσδιορισμός τιμής εξαγοράς συνεταιριστικής μερίδας.
γ. Απόφαση συνέχισης ενίσχυσης των κεφαλαίων της Τράπεζας.
δ. Παροχή εξουσιοδότησης από τη Γ.Σ. προς το Δ.Σ. για τον επακριβή καθορισμό των υπό στοιχεία «α» και «β» τιμών της συνεταιριστικής μερίδας, καθώς και για τη διάρκεια ισχύος των ως άνω τιμών και τυχόν παρατάσεων της ισχύος αυτών.
9. Παροχή εξουσιοδότησης προς το Δ.Σ. για τυχόν συμμετοχή της Τράπεζας σε εταιρίες και Ν.Π.
10. Έγκριση αποδοχών/αποζημιώσεων των μελών του Δ.Σ.
11. Έγκριση Κανονισμού Προσωπικού & Εργασίας 2022-2023.
12. Ανακοινώσεις.
13. Διεξαγωγή μυστικής ψηφοφορίας για τα με αριθμό 3, 4, 5 και 6 θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Σημείωση: Το δικαίωμα της συμμετοχής και ψήφου στη Γ.Σ., για μέλη που έχουν άνω των 20 συνεταιριστικών μερίδων, μπορεί να ασκηθεί με εξουσιοδότηση μέσω αντιπροσώπου, ο οποίος πρέπει να είναι μέλος της Τράπεζας. Εξουσιοδοτήσεις διατίθενται στα Καταστήματα της Τράπεζας και στην ιστοσελίδα αυτής www.epirusbank.com και πρέπει να φέρουν θεώρηση του γνησίου της υπογραφής από δημόσια αρχή, ή μέσω gov.gr, ή από Διευθυντή Καταστήματος της Τράπεζας.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
Κωνσταντίνος Ζωνίδης

Ο Γραμματέας του Δ.Σ.
Εμμανουήλ Χατζάκης

Περιεχόμενα

1	ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ - ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ - ΧΡΗΣΗ 2021 (01.01.2021 – 31.12.2021)	5
2	ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ	7
3	ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ & ΔΟΜΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	9
4	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ 2021 - ΔΙΕΘΝΕΣ & ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	10
	4.1. Η Διεθνής και Ευρωπαϊκή οικονομία	10
	4.2. Ενιαία νομισματική πολιτική	13
	4.3. Ζώνη του Ευρώ	14
5	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	18
	5.1. Εξελίξεις της ελληνικής οικονομίας το 2021 και προοπτικές για το 2022	18
	5.2. Οι επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία για την ελληνική οικονομία	21
	5.3. Τραπεζικό σύστημα	21
	5.4. Συνεταιριστικές τράπεζες	23
6	Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	24
	6.1. Οργανωτική Δομή & Ανθρώπινο Δυναμικό	24
	6.2. Εξέλιξη Οικονομικών Μεγεθών	26
	6.2.1. Ενεργητικό & Κεφάλαια	26
	6.2.2. Καταθέσεις	27
	6.2.3. Χορηγήσεις	27
	6.2.4. Λοιπές εργασίες	28
	6.3. Αποτελέσματα Χρήσης 2021	28
	6.4. Δίκτυο Καταστημάτων & ΑΤΜ	28
	6.5. Στρατηγική Πληροφορικής/ Ψηφιακός Μετασχηματισμός	29
	6.6. Αντιμετώπιση επιπτώσεων πανδημίας από covid-19	29
	6.7. Διαχείριση Κινδύνων	31
	6.7.1. Πλαίσιο Διακυβέρνησης Διαχείρισης Κινδύνων.....	31
	6.7.2. ΔΑΕΕΚ – ΔΑΕΕΡ	32
	6.7.3. Σχέδιο Ανάκαμψης (ΣΧ.ΑΝ.)	33
	6.8. Εταιρική Διακυβέρνηση	33
	6.9. Εσωτερικές Διαδικασίες Ελέγχου	34
	6.10. Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης	34
	6.11. Υλικοτεχνική Υποδομή	35
	6.12. Προϊόντα και υπηρεσίες	35
	6.13. Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη	36
7	ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2021	37
	7.1. Κατάσταση συνολικών εσόδων	37
	7.2. Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης ...	38
	7.3. Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων ..	39
	7.4. Κατάσταση ταμειακών ροών	40
8	ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ	41
9	ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 01.01.2020-31.12.2021	47
	9.1. Ταμείο και διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα	47
	9.2. Απαιτήσεις κατά Πιστωτικών Ιδρυμάτων..	47
	9.3. Δάνεια και απαιτήσεις κατά Πελατών	47
	9.4. Αξίογραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου ..	48
	9.5. Άυλα περιουσιακά στοιχεία	48
	9.6. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	49
	9.7. Επενδύσεις σε ακίνητα	50
	9.8. Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	50
	9.9. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	51
	9.10. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	51
	9.11. Υποχρεώσεις προς πελάτες	51
	9.12. Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	52
	9.13. Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	52
	9.14. Προβλέψεις για κινδύνους και βάρη	53
	9.15. Λοιπά στοιχεία παθητικού	53
	9.16. Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	54
	9.17. Διαφορά υπέρ το άρτιο	54
	9.18. Αποθεματικά	55
	9.19. Καθαρά έσοδα από τόκους	55
	9.20. Καθαρά έσοδα από προμήθειες	56
	9.21. Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	56
	9.22. Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)	56
	9.23. Αμοιβές και έξοδα προσωπικού.....	57
	9.24. Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	57
	9.25. Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	57
	9.26. Φόροι	58
	9.27. Κεφαλαιακή επάρκεια	59

Οικονομικά Μεγέθη Τράπεζας

	2021 ΜΕ ΔΛΠ	2020 ΜΕ ΔΛΠ	2019 ΜΕ ΔΛΠ	2018 ΜΕ ΔΛΠ	2017 ΜΕ ΔΛΠ	2016 ΜΕ ΔΛΠ	ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ 2021/2020
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	287.202.161	282.108.174	275.088.216	251.117.631	218.015.350	203.008.733	1.81
ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ τρω ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ	272.343.022	264.864.747	250.391.972	241.422.431	232.710.721	224.886.311	2.82
ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ μετά από ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	218.819.724	203.629.017	184.100.297	177.226.730	178.145.999	170.473.559	7.46
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	53.523.298	61.235.729	66.291.676	64.195.701	54.564.722	54.412.752	-12.59
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	4.108.362	3.315.175	2.388.657	9.630.979	151.970	3.605.283	23.93
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΙΔΙΩΤΩΝ	248.226.190	246.780.821	221.928.032	200.706.150	183.102.382	169.295.726	0.59
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	6.174.466	5.303.977	24.452.450	21.200.811	6.006.262	5.911.640	16.41
ΜΕΤΟΧΟΙ	18.700	18.535	17.849	16.937	16.000	15.180	0.89
ΜΕΡΙΔΕΣ	43.128.047	40.526.118	37.397.590	35.791.401	27.002.776	16.760.937	6.42
ΤΙΜΗ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΔΑΣ	0,57	0,57	0,57	0,57	0,57	0,75	0
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΔΑΣ	0,55	0,54	0,53	0,52	0,67	0,64	1,09
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	21.564.024	20.263.059	18.698.795	17.895.700	13.501.388	8.380.468	6.42
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	23.533.051	21.875.887	19.818.331	18.709.144	18.088.759	10.800.658	7.58
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ (ΚΕΡΔΗ)	4.992.175	4.172.722	3.144.734	3.686.196	2.668.599,81	3.809.690	19,64
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ (ΚΕΡΔΗ)	4.488.132	3.725.636	2.769.237	3.401.123	2.378.386	3.496.350	20,47
ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ (ΖΗΜΙΕΣ)	119.298	410.461	380.580	90.669	2.125.894	-108.933	-70,94
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	11.580.561	10.282.021	9.263.379	9.406.903	8.360.592	9.358.337	12,63
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ *	7.092.429	6.556.385	6.494.141	6.005.780	5.982.206	5.723.645	8,18
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	13.561.784	12.948.852	12.707.775	13.260.693	11.859.212	13.180.571	4,73
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	9.073.652	9.225.732	9.938.538	9.859.570	9.480.827	9.745.704	-1,65
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	87	83	84	80	77	75	4,82
ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	3.201.074	3.093.853	3.103.021	2.801.738	2.797.274	9.985.290	3,47
ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ	51.588	44.887	32.968	42.514	30.888	46.618	14,93
ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ ΑΝΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ	36.794	37.275	36.941	35.022	36.329	39.804	-1,29
ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	23,60%	23,89%	24,42%	21,13%	23,59%	22,65%	-1,21
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ	2.853.175	2.973.263	2.642.000	2.508.827	2.377.953	2.257.276	-4,04
ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟ	3.130.380	3.191.142	2.980.857	3.017.780	3.022.217	2.998.484	-1,90
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ	9	7	9	9	9	9	28,57

* ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΣ

Βασικοί Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

		2021	2020	2019	2018	2017	
1	ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗΣ ΔΙΑΘΡΩΣΗΣ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	8,19%	7,75%	7,20%	7,45%	8,30%
		ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ					
2	ΣΧΕΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	9,25%	8,68%	8,04%	8,43%	9,57%
		ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ					
3	ΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣ ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	8,93%	8,41%	7,76%	8,05%	9,05%
		ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
4	ΣΧΕΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ	ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ	86,01%	80,78%	74,72%	79,87%	94,20%
		ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ					
5	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	4,85%	10,81%	12,92%	5,82%	2,29%
		ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ					
6	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ ΠΡΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΩΝ	19,07%	17,02%	13,97%	18,18%	13,15%
		ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
7	ΒΑΘΜΟΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	ΕΞΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	1,49	1,40	1,28	1,34	1,25
		ΕΞΟΔΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ					
8	ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ / ΕΞΟΔΩΝ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	0,61	0,64	0,70	0,64	0,72
		ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ					

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΖΩΝΙΔΗΣ

Πρόεδρος
του Διοικητικού Συμβουλίου

Ομιλία Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου

Κυρίες και Κύριοι Συνέταιροι,

Σας ευχαριστώ ιδιαίτερα για τη σημερινή σας παρουσία στην 45η Τακτική Γενική Συνέλευση της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου.

Η φετινή Γενική Συνέλευση πραγματοποιείται σε μία περίοδο σταδιακής εξόδου από την υγειονομική κρίση και ταυτόχρονα σε κλίμα διεθνούς γεωπολιτικής αστάθειας και αβεβαιότητας. Στο πλαίσιο αυτό, η χώρα μας καλείται να αντιμετωπίσει τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις των δύο αυτών γεγονότων που μας έχουν επηρεάσει σημαντικά.

Το 2021 η ελληνική οικονομία ανέκαμψε ταχύτατα, καθώς η πρόοδος στην ανάσχεση της πανδημίας επέτρεψε τη σταδιακή άρση των μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης και την επανεκκίνηση της οικονομίας. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 8,3%, χάρη στην ισχυρή αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, ιδιαιτέρως του τουρισμού, στην άνοδο του ακαθάριστου σχηματισμού πάγιου κεφαλαίου και στην ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης. Ταυτόχρονα, οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας ήταν ευνοϊκές και το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε.

Τη χρονιά που πέρασε στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα σημειώθηκαν οι ακόλουθες βασικές εξελίξεις:

- Αύξηση της τραπεζικής χρηματοδότησης προς τον ιδιωτικό τομέα, με τη βοήθεια της εξαιρετικά διευκολυντικής ενιαίας νομισματικής πολιτικής και τη στήριξη από τα προγράμματα της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας και του ομίλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.
- Η άνοδος των ιδιωτικών τραπεζικών καταθέσεων, επιχειρήσεων και νοικοκυριών, συνεχίστηκε με σωρευτική αύξηση 16,2 δισ. ευρώ, μικρότερη σε σχέση με το 2020 (20,6 δισεκ. ευρώ), αλλά πολύ υψηλότερη από ό,τι πριν την πανδημία.
- Ως προς την αποδοτικότητα, οι ελληνικές τράπεζες το 2021 εμφάνισαν μικρή πτώση των λειτουργικών τους εσόδων, κυρίως λόγω της μείωσης των εσόδων από χρηματοοικονομικές πράξεις αλλά και λόγω της πώλησης των κόκκινων δανείων.

Ωστόσο, για το 2022, οι προοπτικές για την οικονομία και το χρηματοπιστωτικό τομέα αναπόφευκτα περιβάλλονται από νέες, μεγάλες αβεβαιότητες. Η αβεβαιότητα για την εξέλιξη της COVID-19 αν και έχει περιοριστεί σημαντικά, δεν έχει εξαλειφθεί πλήρως. Υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με τη δυνατότητα πλήρους επαναλειτουργίας της παγκόσμιας οικονομίας και άμεσης εξομάλυνσης των αλυσίδων εφοδιασμού, των διεθνών μεταφορών και του διεθνούς εμπορίου. Η αβεβαιότητα αυτή ενισχύεται σήμερα σημαντικά από το επικίνδυνο πολεμικό σκηνικό στην Ευρώπη λόγω του ουκρανικού ζητήματος, προκαλώντας κλυδωνισμούς στην παγκόσμια αγορά ενέργειας και διαταράσσοντας την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων και βασικών εμπορευμάτων.

Εντούτοις, παρά το αυξημένο ενεργειακό κόστος και ενώ τα σημάδια από την πανδημία είναι ακόμη ορατά, άλλοι παράγοντες εξακολουθούν να επιδρούν θετικά. Κάποιοι εξ αυτών είναι η αύξηση της απασχόλησης και η προηγηθείσα συσσώρευση αποταμιεύσεων, η χρηματοδότηση επιχειρηματικών σχεδίων μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και η συνεχιζόμενη αύξηση των εξαγωγών, τα οποία αποτελούν τους κύριους μοχλούς της ανάκαμψης.

Θα ήθελα να αναφέρω πως η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου, παρά τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις που άφησε η διετής υγειονομική κρίση, πέτυχε ισχυρή λειτουργική επίδοση και το 2021.

Το Ενεργητικό της Τράπεζας σημείωσε αύξηση κατά 1,81% σε σύγκριση με το 2020. Ενίσχυσε όλα τα οικονομικά της στοιχεία διατηρώντας από τους υψηλότερους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα ο οποίος υπερβαίνει το 16.3%.

Καταφέραμε να ενισχύσουμε τα κεφάλαιά μας, την καταδεκτική μας βάση, διατηρώντας υψηλή ρευστότητα, καθώς και το δανειακό μας χαρτοφυλάκιο. Σε μια εποχή συνεχούς μείωσης του δικτύου των τράπεζων εμείς επεκτείνουμε το δίκτυό μας στην ευρύτερη Περιφέρεια της Ηπείρου με το άνοιγμα δυο νέων καταστημάτων σε Μέτσοβο και Πάργα στηρίζοντας με χρηματοδοτήσεις τις τοπικές επιχειρήσεις και δημιουργώντας συγχρόνως νέες θέσεις εργασίας.

Παράλληλα, η Τράπεζα επέτυχε σημαντική μείωση του χαρτοφυλακίου της των μη εξυπηρετούμενων δάνειων, ενώ ολοκληρώσαμε σε συνεργασία με τη Natech με απολυτή επιτυχία την εγκατάσταση του νέου μηχανογραφικού μας συστήματος CSB2, καθώς και του νέου συστήματος ηλεκτρονικής τραπεζικής και mobile banking.

Κυρίες και Κύριοι,

Σε μία περίοδο οικονομικής, κοινωνικής και υγειονομικής κρίσης και όχι μόνο, ο ρόλος μας στην Τράπεζα Ηπείρου είναι να προσφέρουμε έμπρακτη στήριξη στους Ηπειρώτες ενισχύοντας την τοπική κοινωνία και οικονομία ως μία εταιρεία-πρότυπο για τον τόπο μας. Παρά τα προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε, οι εμφανείς θετικές προοπτικές για την οικονομία της χώρας και του τόπου μας, αποτελούν τις βάσεις πάνω στις οποίες η Τράπεζα Ηπείρου θα κληθεί να συμβάλει και αυτή από την πλευρά της.

Η Τράπεζα Ηπείρου ανήκει στους πελάτες-συνεταίρους της. Όλα αυτά τα χρόνια έχουμε αποδείξει έμπρακτα ότι στεκόμαστε δίπλα τους συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας και τη στήριξη της κοινωνίας. Όλοι εμείς, στην Τράπεζα Ηπείρου, δεσμευόμαστε ότι θα συνεχίζουμε να εργαζόμαστε σκληρά για να ενισχύσουμε την επιρροή μας στην τοπική κοινωνία και να ενδυναμώσουμε τη θέση των Συνεταιριστικών Τραπεζών στη χώρα μας.

Είμαστε η Τράπεζα των Ηπειρωτών και μας ενδιαφέρει πρωτίστως η ανάπτυξη της Περιφέρειας της Ηπείρου και των κατοίκων της. Είμαστε όμως και μία σύγχρονη, ευέλικτη και δυναμική τράπεζα που δημιουργούμε αξία για τον τόπο μας, με πράξεις που κάνουν θετική διαφορά στις ζωές των μετόχων μας και στην κοινωνία, και στοχεύουν στην οικονομική ευημερία της Ηπείρου.

Θέλω να ευχαριστήσω το προσωπικό και τα στελέχη της Τράπεζας για τα θετικά οικονομικά αποτελέσματα της Τράπεζας και κυρίως τον κ. Βουγιούκα και τον κ. Τσουκανέλη, και να τους ευχηθώ να επιτύχουν το 2022 ακόμα καλύτερα αποτελέσματα.

Τέλος, να ευχαριστήσω τα μέλη του Δ.Σ. της Τράπεζας και τα μέλη του Στρατηγικού Επενδυτή, του ΤΕΑΕΑΠΑΕ για την αμέριστη βοήθεια και στήριξη της Τράπεζάς μας. Αλλά πιο πολύ να ευχαριστήσω τα μέλη μας, τους συνεταίρους μας, για τη συμμετοχή τους στα τραπεζικά προϊόντα της Τράπεζας, δυναμώνοντας έτσι την Τράπεζα του τόπου μας.

Σας ευχαριστώ.

Κωνσταντίνος Ζωνίδης

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

ΙΩΑΝΝΗΣ
ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΣ
Διευθύνων Σύμβουλος

Σημείωμα Διευθύνοντος Συμβούλου

Κυρίες και Κύριοι Συνεταίροι,

Το 2021 ήταν μία ιδιαίτερη χρονιά για όλους μας. Μια χρονιά που η ελληνική οικονομία κατάφερε να δείξει ταχύτατα σημεία ανάκαμψης και επανεκκίνησης έπειτα από την πρωτόγνωρη εμπειρία που ζήσαμε με τον Covid-19 παγκοσμίως. Ήταν μια χρονιά που ανταπεξήλθαμε με επιτυχία στις προκλήσεις και βγήκαμε πιο δυνατοί στηρίζοντας τον τόπο μας.

Για την Τράπεζα, το 2021 ήταν σταθμός ορόσημο, καθώς υλοποιήσαμε κάποια από τα σημαντικότερα έργα της τελευταίας δεκαετίας στον ψηφιακό μετασχηματισμό. Προσαρμοστήκαμε στις απαιτήσεις που διέπουν το σύγχρονο τραπεζικό περιβάλλον και την επιχειρηματικότητα, καθιστώντας την Τράπεζα ανταγωνιστική, και παρείχαμε ποιοτικές τραπεζικές λύσεις και ολοκληρωμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες στους πελάτες μας.

Παρά το αβέβαιο περιβάλλον, καταφέραμε να προχωρήσουμε δυναμικά στην επόμενη μέρα μετά την πανδημία, διατηρώντας την πορεία ανόδου σταθερή, προσηλωμένοι πάντα στην επίτευξη των στόχων μας και στο στρατηγικό μας πλάνο. Η ανοδική πορεία αποτυπώνεται και στα αποτελέσματά μας.

Στη συνέχεια, θα ήθελα να αναφέρω συνοπτικά ορισμένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα της χρονιάς που πέρασε.

- Πετύχαμε αύξηση της λειτουργικής κερδοφορίας κυρίως μέσα από την πιστωτική επέκταση, τη μείωση του κόστους χρηματοδότησης και τη διατήρηση των λειτουργικών εξόδων.
- Σημειώσαμε βελτίωση της ποιότητας του Ενεργητικού μέσα από την αποτελεσματική διαχείριση ΜΕΔ και την υγιή πιστωτική επέκταση.
- Καταγράψαμε άνοδο των κεφαλαιακών δεικτών μέσα από τις αυξήσεις κεφαλαίων και βελτίωση της ποιότητάς τους με τη σταδιακή μείωση του ποσοστού του DTC.
- Ενδυναμώσαμε την Εταιρική διακυβέρνηση και τη διαχείριση κινδύνων.
- Επεκτείναμε το δίκτυό μας με δύο νέα καταστήματα, στο Μέτσοβο και την Πάργα.

Επιπρόσθετα, το 2021 συνεχίσαμε τον εκσυγχρονισμό, την απλοποίηση και την τεχνολογική αναβάθμιση διαδικασιών μέσω της παροχής ψηφιακών υπηρεσιών. Κάποια από τα σημαντικότερα έργα της προηγούμενης χρονιάς ήταν η μετάβαση σε νέο κεντρικό τραπεζικό σύστημα με νέο e-banking και mobile banking, για το οποίο και βραβευθήκαμε στα φετινά Digital Finance Awards, η αντικατάσταση και αναβάθμιση των ATMs καταστημάτων με τελευταίας τεχνολογίας, η δημιουργία νέου site και app, η ενεργή χρήση του Τηλεραντεβού, η υιοθέτηση διαδικασίας ταυτοποίησης στο gov.gr με κωδικούς e-banking, η δυνατότητα ηλεκτρονικής επικαιροποίησης στοιχείων πελάτη και η υιοθέτηση υπηρεσιών και υλοποίηση έργων για την ασφάλεια των πληροφοριών και των πληροφοριακών συστημάτων.

Ο Επιχειρησιακός Σχεδιασμός του 2022-2023 περιλαμβάνει τους εξής στόχους:

- Την περαιτέρω αποκλιμάκωση του αποθέματος ΜΕΔ υιοθετώντας μια πιο επιθετική στρατηγική σχετικά με τη ρευστοποίηση ακινήτων.
- Την ενίσχυση της λειτουργικής κερδοφορίας από την περαιτέρω ανάπτυξη εργασιών. Δεδομένου ότι έχουν μειωθεί σημαντικά τα περιθώρια ανάπτυξης εντός της περιφέρειας Ηπείρου, κρίνεται ότι μελλοντικά η υγιής ανάπτυξη θα επιτευχθεί μέσα από την επέκταση εκτός Ηπείρου.
- Στόχος μας και για το 2022 είναι να είμαστε μία από τις τράπεζες πρώτης επιλογής για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της Ηπείρου και σταδιακά να επεκταθούμε σε όμορες περιοχές εκτός της Περιφέρειας, στηριζόμενοι στα ανταγωνιστικά μας πλεονεκτήματα που είναι η εντοπιότητα, η ευελιξία στις λύσεις και η αμεσότητα στη λήψη των εγκρίσεων. Να είμαστε δηλαδή «η Τράπεζα του Τόπου μας», ενισχύοντας τις προοπτικές της οικονομικής ανάπτυξης της τοπικής κοινωνίας.

Κυρίες και κύριοι Συνεταίροι,

Οι προκλήσεις για το τραπεζικό σύστημα το 2021 ήταν πολλές και σημαντικές. Με την ανάπτυξη μηχανισμών, τη σωστή και προσεκτική τεχνοκρατική προσέγγιση, και την αξιοποίηση του ανταγωνιστικού μας πλεονεκτήματος, είμαστε σε θέση να ανταποκρινόμαστε με συνέπεια και αξιοπιστία στο ολοένα πιο σύνθετο τραπεζικό περιβάλλον και να αποτελούμε αρωγό της ανάπτυξης του τόπου μας.

Με μεγάλη περηφάνεια σας παρουσιάζουμε σήμερα τα οικονομικά αποτελέσματα για το 2021. Για το 2022, θα συνεχίσουμε δυναμικά για την υλοποίηση των επιχειρησιακών μας στόχων.

Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και τους μετόχους μας για τη συνεχή υποστήριξη και εμπιστοσύνη. Επίσης, όλα τα στελέχη μας για το εξαιρετικό τους έργο και τη συμβολή τους στο να είμαστε μια αποτελεσματική και αξιόπιστη τράπεζα που χαίρει της εμπιστοσύνης της τοπικής κοινωνίας. Και στα επόμενα βήματα, θα συνεχίσουμε να δημιουργούμε αξία για τον τόπο μας, την Ήπειρο, με πράξεις που κάνουν τη διαφορά στις ζωές των μετόχων μας και την κοινωνία. Θα συνεχίσουμε να είμαστε η Τράπεζα του τόπου μας.

Σας ευχαριστώ.

Ιωάννης Βουγιούκας

Διευθύνων Σύμβουλος

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου & Δομή Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Τράπεζα διοικείται από 10μελές Διοικητικό Συμβούλιο, 2 από τα μέλη του οποίου είναι Εκτελεστικά.

Το Δ.Σ. της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου, το οποίο εξελέγη από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Συνεταίρων της 10ης και 11ης Ιουλίου 2021, είχε κατά την 31/12/2021 την παρακάτω σύνθεση, όπως αυτή διαμορφώθηκε έπειτα από τη συγκρότησή του σε σώμα και τον ορισμό των Εκτελεστικών και Μη Εκτελεστικών Μελών, σύμφωνα με το Καταστατικό της:

<p>1 Πρόεδρος Δ.Σ.
Κωνσταντίνος Ζωνίδης του Πέτρου
Μη εκτελεστικό μέλος</p>	<p>6 Εντεταλμένος Εκτελεστικός Σύμβουλος
Βασίλειος Τσουκανέλης του Παναγιώτη
Εκτελεστικό μέλος</p>
<p>2 Αντιπρόεδρος Δ.Σ.
Χρήστος Παπαδόγιαννης του Παναγιώτη
Μη εκτελεστικό μέλος</p>	<p>7 Μέλος
Ιωάννης Παπαδόπουλος του Νικολάου
Μη εκτελεστικό μέλος</p>
<p>3 Γραμματέας Δ.Σ.
Εμμανουήλ Χατζάκης του Νικολάου
Μη εκτελεστικό μέλος</p>	<p>8 Μέλος
Θεόδωρος Σαζακλής του Γεωργίου
Μη εκτελεστικό μέλος</p>
<p>4 Ταμίας Δ.Σ.
Σπυρίδων Κυριάκης του Γεωργίου
Μη εκτελεστικό μέλος</p>	<p>9 Μέλος
Βασίλειος Κολιός του Δημητρίου
Μη εκτελεστικό μέλος</p>
<p>5 Διευθύνων Σύμβουλος
Ιωάννης Βουγιούκας του Αριστείδη
Εκτελεστικό μέλος</p>	<p>10 Μέλος - Εκπρόσωπος Εργαζομένων
Βλάσιος Παπαχρήστος του Θεοχάρη</p>

Η διάρκεια της θητείας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας είναι τετραετής, και λήγει την 20/07/2025.

Η οργάνωση και η λειτουργία της Τράπεζας ακολουθεί τις βέλτιστες τραπεζικές και επιχειρησιακές πρακτικές. Διέπεται από αρχές, όπως η ακεραιότητα και η εντιμότητα, η αμεροληψία και η ανεξαρτησία, η εχεμύθεια και η διακριτικότητα ως προβλέπονται στον Κώδικα Δεοντολογίας και τις αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται στην αναγνώριση, μέτρηση και διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων, τη συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, καθώς και τη διαφάνεια, παρέχοντας πλήρη, ορθή και ειλικρινή πληροφόρηση στα ενδιαφερόμενα μέρη.

Η αξιοπιστία, η συνέπεια και η ταχύτητα στην τραπεζική εξυπηρέτηση αποτελούν πρωταρχικούς στόχους της Τράπεζας Ηπείρου. Βασική μέριμνά της είναι η συνεχής βελτίωση των προϊόντων και των υπηρεσιών που προσφέρει, καθώς και η σύγχρονη και υπεύθυνη αντιμετώπιση των τραπεζικών αναγκών των Πελατών – Συνεταίρων της. Μελετά και ενσωματώνει μη χρηματοοικονομικά κριτήρια, τα οποία αφορούν το περιβάλλον, την κοινωνία και την εταιρική κοινωνική ευθύνη κατά την αξιολόγηση αιτημάτων πιστοδοτήσεων καθώς και κατά το σχεδιασμό και την προσφορά νέων προϊόντων και υπηρεσιών.

Ο Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης και λειτουργίας της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου ορίζει το πλαίσιο και τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διακυβέρνησή της και αναθεωρείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, ώστε να είναι πάντοτε προσαρμοσμένος στο ισχύον θεσμικό, νομικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Ο Κανονισμός ορίζει επίσης τα καθήκοντα και κατανέμει τις αρμοδιότητες μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών της Τράπεζας και είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της. Τα θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης καθώς και η γενικότερη διαχείριση των ζητημάτων αειφορίας καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο ύστερα από εισήγηση των αρμοδίων Διευθύνσεων. Ο Κώδικας Δεοντολογίας περιγράφει τις δεσμεύσεις και τις

πρακτικές της Τράπεζας όσον αφορά στις δραστηριότητές της, τη διοίκηση, τους κανόνες συμπεριφοράς των Στελεχών και των Υπαλλήλων μεταξύ τους αλλά και με τους συναλλασσόμενους. Με την εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας και των αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης, στις οποίες περιλαμβάνονται οι Κανονισμοί λειτουργίας των Επιτροπών του Δ.Σ., η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου ενισχύει αποτελεσματικά τις αρχές της ακεραιότητας και της διαφάνειας και εξασφαλίζει τη βέλτιστη διαχείριση των κινδύνων.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου διαθέτει πολιτικές, διαδικασίες και συστήματα διαχείρισης για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, την υπεύθυνη λειτουργία της και τη συνεχή βελτίωση των επιδόσεών της. Όποτε απαιτείται, εκδίδονται οδηγίες προς τα Καταστήματα της Τράπεζας, ενώ οι εργαζόμενοι ενημερώνονται διαρκώς μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

4

Οικονομική ανασκόπηση 2021

Διεθνές και Ελληνικό Οικονομικό Περιβάλλον

1. Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η διάθεση αποτελεσματικών εμβολίων και η επαρκής κάλυψη του πληθυσμού, τουλάχιστον των ανεπτυγμένων χωρών, κατέστησε εφικτή την επαναφορά της παγκόσμιας οικονομίας σε μια λειτουργική κανονικότητα, με αποτέλεσμα το 2021, σύμφωνα με το ΔΝΤ, η παγκόσμια οικονομία να αναπτυχθεί με ρυθμό 5,9%, ενώ για το 2022 προβλεπόταν ρυθμός 4,4%. Ο πληθωρισμός προβλέπεται το 2022 να ανέλθει σε 3,9% στις ανεπτυγμένες οικονομίες και σε 5,9% στις αναπτυσσόμενες. Μετά τα πολεμικά γεγονότα όμως, οι προβλέψεις αυτές αναμένεται να αναθεωρηθούν επί τα χείρω. Σύμφωνα με τις πρόσφατες προβλέψεις του ΟΟΣΑ (Μάρτιος 2022), ο ρυθμός ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας το 2022 θα επιβραδυνθεί κατά μία ποσοστιαία μονάδα και ο πληθωρισμός θα αυξηθεί κατά 2,5 ποσοστιαίες μονάδες.

Ειδικότερα για την οικονομία της ζώνης του ευρώ, ο ρυθμός μεγέθυνσης το 2021 ανήλθε σε 5,3%. Κινητήρια δύναμη της ανάκαμψης ήταν η αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης, η οποία τροφοδοτήθηκε από την αύξηση των αποταμιεύσεων των νοικοκυριών κατά τη διάρκεια του υποχρεωτικού περιορισμού μετακινήσεων, αλλά και από την άνοδο της αξίας των περιουσιακών στοιχείων. Η αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών λόγω της αύξησης της απασχόλησης, καθώς η αγορά εργασίας ανακάμπτει ισχυρά, μαζί με τις αυξημένες αποταμιεύσεις, αναμένεται να μετριάσουν την αρνητική επίδραση του πληθωρισμού στην ανοδική πορεία της ιδιωτικής κατανάλωσης και να τροφοδοτήσουν τον ρυθμό μεγέθυνσης κατά το τρέχον έτος.

Η νέα παραλλαγή Όμικρον, που οδήγησε στην επαναφορά, εν μέσω εορταστικής περιόδου, των περιοριστικών μέτρων, διατάραξε τους τομείς του τουρισμού, των ταξιδιών και της εστίασης και προκάλεσε επιβράδυνση της καταναλωτικής ζήτησης και της ανάπτυξης το τελευταίο τρίμηνο του 2021 και ενδεχομένως και το α' τρίμηνο του 2022. Με τη σταδιακή άρση των περιορισμών και την εξομάλυνση των συνθηκών παραγωγής, είχαν δημιουργηθεί οι κατάλληλες προϋποθέσεις για επιτάχυνση το τρέχον έτος.

Ο πόλεμος όμως στην Ουκρανία ανέτρεψε τα δεδομένα. Αναμένεται ότι ο ρυθμός ανάπτυξης το 2022 θα επιβραδυνθεί περαιτέρω, λόγω παράτασης της ενεργειακής κρίσης, επιδείνωσης των προβλημάτων στις αλυσίδες εφοδιασμού, ενίσχυσης της αβεβαιότητας, πτώσης της εμπιστοσύνης και παγίωσης του πληθωρισμού σε πολύ υψηλότερο επίπεδο και για πολύ μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από ό,τι αρχικώς προβλεπόταν. Ασφαλείς προβλέψεις δεν μπορούν να γίνουν, αλλά μόνο εκτιμήσεις βάσει σεναρίων, αφού η έκταση των επιδράσεων του πολέμου εξαρτάται από τη χρονική διάρκεια της γεωπολιτικής κρίσης και την επίπτωση των οικονομικών κυρώσεων που αποφασίστηκαν από την ΕΕ κατά της Ρωσίας. Σε κάθε περίπτωση όμως, οι οικονομικές συνέπειες θα είναι σημαντικές.

Σύμφωνα με το βασικό σενάριο των μακροοικονομικών προβολών των εμπειρογνομόνων της ΕΚΤ (Μάρτιος 2022), που ενσωματώνει μια πρώτη εκτίμηση της αρνητικής επίδρασης του πολέμου, η ανάπτυξη σε επίπεδο ευρωζώνης θα συνεχιστεί, με σαφώς όμως βραδύτερο ρυθμό. Υπό την υπόθεση ότι ο πόλεμος στην Ουκρανία θα τερματιστεί σύντομα, ότι οι τρέχουσες διαταράξεις λόγω του πολέμου στον ενεργειακό εφοδιασμό και οι αρνητικές επιπτώσεις στην εμπιστοσύνη είναι προσωρινές και ότι οι παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού δεν επηρεάζονται σημαντικά, προβλέπεται ρυθμός ανάπτυξης 3,7% το 2022, 2,8% το 2023 και 1,6% το 2024.

Πριν από την έναρξη του πολέμου, ο ρυθμός ανάπτυξης προβλεπόταν σε 4,2% για το 2022. Κινητήριες δυνάμεις είναι η ισχυρή αγορά εργασίας, η χρησιμοποίηση των συσσωρευμένων αποταμιεύσεων των νοικοκυριών για τη χρηματοδότηση της κατανάλωσης και η ώθηση από τους πόρους του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η συνεχιζόμενη εξάλλου στήριξη από πλευράς της δημοσιονομικής και της νομισματικής πολιτικής, ειδικά σε αυτή την εξαιρετικά δύσκολη γεωπολιτική κατάσταση, κρίνεται σημαντική.

Λόγω του πολέμου στην Ουκρανία και της εγγενούς αβεβαιότητας, η ΕΚΤ έχει δύο ακόμη σενάρια για την εξέλιξη των βασικών μακροοικονομικών μεταβλητών στην ευρωζώνη σε περίπτωση που ο πόλεμος συνεχιστεί. Στο δυσμενές σενάριο, που υποθέτει μείωση του διεθνούς εμπορίου, συνεχιζόμενη αύξηση των τιμών των εμπορευμάτων, πτώση της εμπιστοσύνης και εμφάνιση περιορισμών στην παραγωγική δυνατότητα της ευρωζώνης, ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης το 2022 προβλέπεται σε 2,5%. Στο χειρότερο δυνατό σενάριο, που επιπλέον υποθέτει πιο απότομη και πιο μόνιμη αύξηση της τιμών, ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης το 2022 περιορίζεται ακόμη περισσότερο, σε 2,2%.

Η ανάκαμψη της παγκόσμιας και ευρωπαϊκής οικονομίας το 2021 υποβοηθήθηκε από την εξαιρετικά διευκολυντική νομισματική πολιτική των μεγάλων κεντρικών τραπεζών, η οποία διαμόρφωσε ιδιαίτερα ευνοϊκές χρηματοπιστωτικές συνθήκες. Αυτές επέτρεψαν την άνετη και φθηνή χρηματοδότηση των επειγουσών μεγάλων δημόσιων δαπανών στις οποίες προέβησαν οι κυβερνήσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας. Εξάλλου, η επικράτηση πολύ ευνοϊκών χρηματοπιστωτικών συνθηκών δημιούργησε διεθνώς ένα κλίμα προσωρινής ευφορίας στις χρηματοπιστωτικές αγορές, με αποτέλεσμα τη μεγάλη αύξηση των τιμών των περιουσιακών στοιχείων, μετοχών, ακινήτων και στοιχείων υψηλού κινδύνου. Ως εκ τούτου, στο άκουσμα αρνητικών

ειδήσεων, οι αγορές επανεκτιμούν τους κινδύνους, αυξάνοντας έτσι την πιθανότητα απότομης διόρθωσης των τιμών τους.

Επιπρόσθετα, η παράταση της ενεργειακής κρίσης και η αναζωπύρωση των πληθωριστικών πιέσεων αυξάνουν το κόστος παραγωγής και μειώνουν την κερδοφορία των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα εκείνων που επιλέγουν, λόγω της ελαστικής ζήτησης ως προς την τιμή, να μη μετακυλήσουν την αύξηση του κόστους παραγωγής στις τιμές των προϊόντων. Οι αυξημένες τιμές καταναλωτή για τα προϊόντα ανελαστικής ζήτησης ή χαμηλής ελαστικότητας είναι δυνατόν να θέσουν σε κίνηση ένα σπιράλ διαδοχικών αυξήσεων τελικών τιμών και ονομαστικών μισθών.

4. Οικονομική ανασκόπηση 2021

Ο μεγαλύτερος του προβλεπόμενου πληθωρισμός, τουλάχιστον στην αρχική του φάση, οφειλόταν σε ανισοροπίες μεταξύ ζήτησης και προσφοράς, με πρόσκαιρη ανεπάρκεια της προσφοράς να καλύψει την απότομη αύξηση της ζήτησης, κυρίως σε διαρκή καταναλωτικά αγαθά και σε υπηρεσίες, μετά την επανεκκίνηση της παγκόσμιας οικονομίας. Στη συνέχεια, η απότομη αύξηση της παραγωγής για την κάλυψη της αυξημένης ζήτησης επέφερε υπερβάλλουσα ζήτηση ενεργειακών αγαθών, η οποία, σε συνδυασμό τόσο με τις πρόσφατες ακραίες γεωπολιτικές εξελίξεις στην Ευρώπη όσο και με την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης, οδήγησε σε μεγάλες και συνεχείς αυξήσεις των διεθνών τιμών ενέργειας.

Οι προβλέψεις όλων των διεθνών οργανισμών για την πορεία της παγκόσμιας και ευρωπαϊκής οικονομίας περιβάλλονται από σημαντικές αβεβαιότητες και εντεινόμενους κινδύνους, που συνδέονται κυρίως με την εξέλιξη του πληθωρισμού

και ενισχύονται από τον πόλεμο στην Ουκρανία. Η πανδημία παραμένει βραχυπρόθεσμα ένας επιπλέον κίνδυνος για την παγκόσμια οικονομία, ο οποίος συντηρείται από την εξαιρετικά χαμηλή εμβολιαστική κάλυψη του πληθυσμού των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών. Παρ' όλα αυτά, οι ισχυρές προσδοκίες για τη διάθεση νέων εμβολίων το προσεχές φθινόπωρο και η υψηλή ανοσολογική κάλυψη του πληθυσμού του ανεπτυγμένου κόσμου συνηγορούν στην πρόβλεψη για μετατροπή της πανδημίας σε ενδημική νόσο με εποχικό πρότυπο που δεν θα διαταράσσει την καθημερινή ζωή και θα έχει περιορισμένο αντίκτυπο στην κοινωνική και οικονομική δραστηριότητα. Αντιθέτως, οι γεωπολιτικές αντιπαραθέσεις και η γενικευμένη αβεβαιότητα παγκοσμίως δυσχεραίνουν την εξομάλυνση της λειτουργίας των εφοδιαστικών αλυσίδων, των διεθνών μεταφορών και του εμπορίου και ενδυναμώνουν περαιτέρω τις πληθωριστικές πιέσεις, με αποτέλεσμα την εξασθένηση της δυναμικής της παγκόσμιας ανάπτυξης.

Η πανδημία είχε ήδη αναδείξει αδυναμίες και ρωγμές στο παγκόσμιο οικονομικό σύστημα. Η σοβαρή αποδιοργάνωση των διεθνών αλυσίδων εφοδιασμού, οι ελλείψεις σε ενδιάμεσα αγαθά, καθώς και η μείωση της απασχόλησης στο σύστημα του διεθνούς εμπορίου λόγω των περιοριστικών μέτρων, προκάλεσαν πρωτοφανή συνωστισμό στα μεγάλα κέντρα διαμετακομιστικού εμπορίου, μεγάλες καθυστερήσεις στη μεταφορά εμπορευμάτων και αυξήσεις του κόστους μεταφοράς, πλήττοντας τη βιομηχανία στις ανεπτυγμένες χώρες. Απότοκο αυτής της κατάστασης είναι η αναπροσαρμογή του παγκόσμιου παραγωγικού υποδείγματος με επαναπατρισμό της παραγωγής σε περιοχές ασφαλέστερες και πλησιέστερες στις ανεπτυγμένες οικονομίες. Η τάση αυτή ενδέχεται να ισχυροποιηθεί μετά τον πόλεμο στην Ουκρανία, που κατέστησε περισσότερο αβέβαιες και υψηλότερου κόστους τις διεθνείς αλυσίδες εφοδιασμού, κυρίως σε πρώτες ύλες.

Επιπρόσθετα, η μη πλήρης αποκατάσταση των διεθνών ροών αγαθών, η ενεργειακή κρίση, οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής σε κρίσιμους φυσικούς πόρους, αλλά και ο πόλεμος στην Ουκρανία, επηρεάζουν αρνητικά την πρωτογενή παραγωγή, προκαλώντας μεγάλες καθυστερήσεις στον ανεφοδιασμό ή ακόμη και ελλείψεις τροφίμων, με συνέπεια την αύξηση των τιμών τους. Οι μεγάλες αυξήσεις των διεθνών τιμών τροφίμων αφενός συντηρούν τον πληθωρισμό, αφετέρου μειώνουν την αγοραστική δύναμη κυρίως των μεσαίων και χαμηλών εισοδηματικών στρωμάτων, και διευρύνουν τις οικονομικές ανισότητες.

Δημιουργούνται έτσι κίνδυνοι για υπέρβαση του στόχου του πληθωρισμού για όλο το 2022, με κύριο μοχλό την ενέργεια και δευτερευόντως τα τρόφιμα και τα μέταλλα. Ειδικότερα, στη ζώνη του ευρώ ο εναρμονισμένος πληθωρισμός ανήλθε σε 2,6% το 2021 και προβλέπεται σύμφωνα με το βασικό σενάριο της ΕΚΤ να αυξηθεί περαιτέρω σε 5,1% το 2022, για να επανέλθει το 2023 και το 2024 κοντά στο μεσοπρόθεσμο στόχο του 2% (2,1% και 1,9% αντίστοιχα), καθώς τόσο οι πληθωριστικές προσδοκίες όσο και η αύξηση των ονομαστικών μισθών παραμένουν μέχρι στιγμής συγκρατημένες. Εκτιμάται δηλαδή ότι η άνοδος των τιμών της ενέργειας και των τροφίμων οφείλεται σε συγκυριακούς και όχι σε διαρθρωτικούς παράγοντες και συνεπώς σταδιακά θα υποχωρήσει καθώς θα εκτονώνεται η πολεμική κρίση και θα αποκαθίσταται η λειτουργία των διεθνών αλυσίδων εφοδιασμού. Σύμφωνα με το δυσμενές σενάριο της ΕΚΤ, που συνδέεται με τη συνέχιση του πολέμου στην Ουκρανία, ο πληθωρισμός το 2022 θα ανέλθει σε 5,9% και στο χειρότερο δυνατό σενάριο σε 7,1%.

Για τον έλεγχο του πληθωρισμού και τη διασφάλιση της νομισματικής σταθερότητας, οι μεγάλες κεντρικές τράπεζες στρέφονται σε λιγότερο διευκολυντική νομισματική πολιτική. Η αύξηση των επιτοκίων οδηγεί αναπόφευκτα σε αύξηση του κόστους χρήματος για τις τράπεζες και τον ιδιωτικό τομέα, καθώς και του κόστους παραγωγής, επηρεάζοντας αρνητικά την ανάπτυξη. Η αυστηροποίηση των νομισματικών συνθηκών εξάλλου προκαλεί κατά κανόνα διορθώσεις των διεθνών αγορών περιουσιακών στοιχείων, γεγονός που υποδηλώνει υψηλό κίνδυνο για τις διεθνείς κεφαλαιαγορές και τις αγορές ακινήτων.

Στο πεδίο της δημοσιονομικής διαχείρισης, τα μεγάλα πρωτογενή δημοσιονομικά ελλείμματα και η ταχεία και μεγάλη αύξηση του δημόσιου χρέους παγκοσμίως καθιστούν αναγκαία τη στροφή της δημοσιονομικής πολιτικής από έντονα επεκτατική στη διάρκεια της πανδημίας σε βαθμιαία περιοριστική, με σημαντική μείωση των δημόσιων δαπανών κυρίως λόγω άρσης των έκτακτων μέτρων στήριξης της οικονομίας. Εξάλλου, η αυστηροποίηση των νομισματικών συνθηκών με αύξηση του κόστους δανεισμού, καθώς σημειώνεται σημαντική πρόοδος στην ανάπτυξη, συνηγορεί υπέρ μιας περιοριστικής δημοσιονομικής πολιτικής, ιδιαίτερα στις χώρες με υψηλό δημόσιο χρέος.

Εντούτοις και όσον αφορά τις ευρωπαϊκές οικονομίες, το πολεμικό σκηνικό σε μια περίοδο γενικευμένης αβεβαιότητας διευρύνει τις δευτερογενείς επιδράσεις από την άνοδο των τιμών της ενέργειας και των τροφίμων. Απαιτείται επομένως η λήψη νέων μέτρων στήριξης προκειμένου να μετριαστούν οι επιπτώσεις στο διαθέσιμο εισόδημα των πιο ευάλωτων νοικοκυριών. Στις χώρες όμως με περιορισμένο δημοσιονομικό χώρο και υψηλό δημόσιο χρέος, τα μέτρα αυτά πρέπει να είναι κατάλληλα στοχευμένα, προσωρινά και λελογισμένα. Ταυτόχρονα, πίεση ασκείται στη δημοσιονομική διαχείριση και από τη δαπάνη υποδοχής προσφύγων από την Ουκρανία.

Συνεπώς, γίνεται φανερό ότι η επίτευξη ισορροπίας μεταξύ:

- (α)** μιας σταδιακής και προσεκτικής εξομάλυνσης της ιδιαίτερα χαλαρής νομισματικής πολιτικής για την αντιμετώπιση του πληθωρισμού,
- (β)** μιας ευέλικτης δημοσιονομικής πολιτικής με απόσυρση των έκτακτων μέτρων στήριξης, αλλά παράλληλα με λήψη προσωρινών στοχευμένων μέτρων ενίσχυσης των πλέον αδύναμων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων,
- (γ)** της προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες συνθήκες μέσω της υλοποίησης των προβλεπόμενων μεταρρυθμίσεων και
- (δ)** της αξιόπιστης δέσμευσης για τήρηση των αρχών της δημοσιονομικής σύνεσης και υπευθυνότητας είναι ζωτικής σημασίας για τον περιορισμό του κινδύνου του στασιμοπληθωρισμού και τη διατήρηση του ζωηρού βηματισμού της μεγέθυνσης, ιδιαίτερα στις χώρες με αυξημένες δημοσιονομικές ευπάθειες και εγγενείς αδυναμίες.

Μια τέτοια στρατηγική θα εξασφάλιζε τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους και θα διευκόλυne το έργο των κεντρικών τραπεζών στη συγκράτηση του πληθωρισμού.

2. ΕΝΙΑΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Με κριτήριο την πρόοδο της ανάκαμψης και με γνώμονα τον έλεγχο του ενισχυμένου πληθωρισμού, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ έχει ήδη στραφεί σε μια σταδιακή και προσεκτική ομαλοποίηση της νομισματικής πολιτικής. Με την απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2021, η οποία επιβεβαιώθηκε στη συνεδρίαση της 3ης Φεβρουαρίου 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο συνέχισε και το α' τρίμηνο του 2022 τις καθαρές αγορές τίτλων στο πλαίσιο του έκτακτου λόγω πανδημίας προγράμματος (Pandemic Emergency Purchase Programme, PEPP), με σημαντικά όμως χαμηλότερο ρυθμό, ενώ τερμάτισε το πρόγραμμα στο τέλος του Μαρτίου 2022. Είναι σημαντικό ότι ο χρονικός ορίζοντας κατά τον οποίο θα επανεπενδύονται στη λήξη τους τα ομόλογα που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος PEPP επεκτάθηκε τουλάχιστον μέχρι το τέλος του 2024 με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου τον Δεκέμβριο του 2021. Με τον τρόπο αυτό αποτρέπεται ο κίνδυνος κατακερματισμού των αγορών και διασφαλίζεται η ομαλή μετάδοση της νομισματικής πολιτικής σε όλες τις χώρες-μέλη της ζώνης του ευρώ, τη στιγμή μάλιστα που οι οικονομίες τους ανακάμπτουν από τις επιπτώσεις της πανδημίας. Η ενιαία νομισματική πολιτική, αν και γίνεται βαθμιαία λιγότερο διευκολυντική, διατηρεί την απαραίτητη ευελιξία σε περίπτωση αρνητικών διαταραχών όπως μια νέα έξαρση της πανδημίας,

αλλά και η πρόσφατη γεωπολιτική διαταραχή. Η ευελιξία αφορά το χρονικό ορίζοντα των επανεπενδύσεων και τις κατηγορίες των στοιχείων ενεργητικού, αλλά και την πιθανή επανάληψη των καθαρών αγορών, αν και εφόσον κριθεί αναγκαίο.

Είναι πολύ σημαντικό επίσης να σημειωθεί ότι η ευελιξία της νομισματικής πολιτικής συμπεριλαμβάνει την αγορά ελληνικών κρατικών ομολόγων στην επανεπένδυση στο πλαίσιο του PEPP, και μάλιστα με δυνατότητα αγοράς επιπλέον της αξίας των ομολόγων που επανεπενδύονται μετά τη λήξη τους, αν και αυτά στερούνται ακόμη της επενδυτικής βαθμίδας και ως εκ τούτου δεν μπορούν να συμπεριληφθούν στο κανονικό πρόγραμμα αγορών τίτλων (Asset Purchase Programme, APP). Η συμπερίληψη αυτή περιορίζει την αύξηση του κόστους δανεισμού του Ελληνικού Δημοσίου και διευκολύνει την ομαλή αναχρηματοδότηση του δημόσιου χρέους από τις αγορές. Προσφέρει δηλαδή τον απαραίτητο χρόνο στις ελληνικές αρχές ώστε να επιταχύνουν την πρόοδο τόσο για την αποκατάσταση της δημοσιονομικής ισορροπίας όσο και για την υλοποίηση των απαραίτητων διαρθρωτικών αλλαγών, οι οποίες κρίνονται ως αναγκαίες προϋποθέσεις για την αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης της Ελλάδος.

4. Οικονομική ανασκόπηση 2021

Με την απόφαση της 10ης Μαρτίου 2022, οι μηνιαίες καθαρές αγορές στο πλαίσιο του κανονικού προγράμματος αγορών τίτλων (APP) συνεχίζονται και το β' τρίμηνο του 2022 και το ύψος τους διαμορφώνεται ως εξής: 40 δισ. ευρώ τον Απρίλιο, 30 δισ. ευρώ το Μάιο και 20 δισ. ευρώ τον Ιούνιο. Το ύψος των αγορών για το γ' τρίμηνο θα εξαρτηθεί από την πορεία του πληθωρισμού. Ειδικότερα, εάν οι μεσοπρόθεσμες προοπτικές για τον πληθωρισμό, ακόμη και μετά το τέλος των καθαρών αγορών, δεν εξασθενήσουν, το Διοικητικό Συμβούλιο θα ολοκληρώσει τις καθαρές αγορές στο πλαίσιο του APP το γ' τρίμηνο. Εάν οι μεσοπρόθεσμες προοπτικές για τον πληθωρισμό αλλάξουν και οι συνθήκες χρηματοδότησης γίνουν ασυνεπείς με το στόχο του 2%, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι έτοιμο να αναθεωρήσει το χρονοδιάγραμμα των καθαρών αγορών τόσο ως προς το μέγεθος όσο και ως προς τη διάρκεια. Το Διοικητικό Συμβούλιο σκοπεύει επίσης να συνεχίσει την επανεπένδυση των ομολόγων που λήγουν για παρατεταμένη χρονική περίοδο μετά την ημερομηνία έναρξης αύξησης των βασικών επιτοκίων και σε κάθε περίπτωση για όσο χρονικό διάστημα είναι απαραίτητο για τη διατήρηση ευνοϊκών συνθηκών ρευστότητας και ικανού βαθμού διευκολυντικής νομισματικής πολιτικής.

Σύμφωνα με την απόφαση της 24ης Μαρτίου 2022, το Διοικητικό Συμβούλιο συνεχίζει να επιτρέπει στις εθνικές κεντρικές τράπεζες να δέχονται ως αποδεκτές εξασφαλίσεις στις πράξεις αναχρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος τα ελληνικά κρατικά ομόλογα, τα οποία δεν πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις πιστοληπτικής διαβάθμισης του Ευρωσυστήματος, αλλά πληρούν όλα τα άλλα ισχύοντα κριτήρια επιλεξιμότητας, για τουλάχιστον όσο διάστημα συνεχίζονται οι επανεπενδύσεις των ομολόγων αυτών στο πλαίσιο του PEPP.

Το επιτόκιο των πράξεων κύριας αναχρηματοδότησης και τα επιτόκια διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης και αποδοχής καταθέσεων παραμένουν αμετάβλητα στο 0,00%, 0,25% και -0,50% αντίστοιχα. Προσαρμογές στα βασικά επιτόκια της ΕΚΤ θα πραγματοποιηθούν κάποια χρονική στιγμή μετά τη λήξη των καθαρών αγορών περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο του APP και θα είναι σταδιακές. Η πορεία

για τα βασικά επιτόκια της ΕΚΤ θα συνεχίσει να καθορίζεται από τις καθοδηγητικές ενδείξεις του Διοικητικού Συμβουλίου και με βάση τη στρατηγική του δέσμευση να σταθεροποιήσει τον πληθωρισμό στο 2% μεσοπρόθεσμα. Ως εκ τούτου, το Διοικητικό Συμβούλιο αναμένει ότι τα βασικά επιτόκια θα παραμείνουν στα σημερινά τους επίπεδα έως ότου διαπιστώσει ότι ο πληθωρισμός θα βρεθεί σε πορεία προσέγγισης του 2% πολύ πριν από το τέλος του ορίζοντα προβολής και μόνιμα για τον υπόλοιπο ορίζοντα προβολής και όταν κρίνει ότι η πορεία του πληθωρισμού είναι συνεπής με το στόχο 2% μεσοπρόθεσμα.

Τον Ιούλιο του 2021 το Διοικητικό Συμβούλιο ολοκλήρωσε την επανεξέταση της στρατηγικής της νομισματικής πολιτικής του Ευρωσυστήματος. Κατά την επανεξέταση, έλαβε υπόψη όλες τις σημαντικές αλλαγές στο διεθνές οικονομικό περιβάλλον, όπως την καθοδική τάση του "φυσικού" επιτοκίου, την επιβράδυνση της παραγωγικότητας, τη γήρανση του πληθυσμού, τους κινδύνους από την κλιματική αλλαγή, τον ψηφιακό μετασχηματισμό του χρηματοπιστωτικού συστήματος, αλλά και την αλληλεπίδραση μεταξύ της δημοσιονομικής και της νομισματικής πολιτικής. Με βάση τον ανασχεδιασμό της στρατηγικής της ενιαίας νομισματικής πολιτικής, το Διοικητικό Συμβούλιο τροποποίησε τις καθοδηγητικές ενδείξεις. Ως εκ τούτου, ο μεσοπρόθεσμος στόχος για τον πληθωρισμό προσδιορίζεται πλέον στο 2% ετησίως, αντί για "κάτω αλλά πλησίον του 2%". Ο στόχος χαρακτηρίζεται ως συμμετρικός, υπό την έννοια ότι οι εκατέρωθεν αποκλίσεις είναι εξίσου ανεπιθύμητες. Με τον τρόπο αυτό, παρέχεται μεγαλύτερη ευελιξία στην άσκηση της νομισματικής πολιτικής από την ΕΚΤ και η δυνατότητα να προσαρμόζει κατάλληλα όλα τα εργαλεία που έχει στη διάθεσή της για την επίτευξη του στόχου της σταθερότητας των τιμών.

Παράλληλα, ανακοίνωσε ένα φιλόδοξο σχέδιο για την ενσωμάτωση κλιματικών παραμέτρων στη στρατηγική νομισματικής πολιτικής. Το σχέδιο αυτό διασφαλίζει ότι το Ευρωσύστημα λαμβάνει υπόψη κατά την άσκηση της νομισματικής πολιτικής τόσο τις χρηματοοικονομικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής όσο και τους κινδύνους κατά τη μετάβαση σε μια οικονομία με χαμηλότερο αποτύπωμα άνθρακα.

3. ΖΩΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Η οικονομική δραστηριότητα στη ζώνη του ευρώ ανέκαμψε δυναμικά το 2021, αντισταθμίζοντας τις απώλειες του 2020 λόγω της πανδημίας. Παρά την εξασθένηση της επίπτωσης της πανδημίας στην οικονομική δραστηριότητα της ευρωζώνης κατά τη διάρκεια του 2021, η εμφάνιση νέων μεταλλάξεων του ιού το δεύτερο εξάμηνο του έτους παράτεινε την αβεβαιότητα, κατέστησε αναγκαία την εκ νέου εφαρμογή πιο αυστηρών μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης σε ορισμένα κράτη μέλη και οδήγησε στην προς τα κάτω αναθεώρηση των οικονομικών προοπτικών για το 2022. Παράλληλα, τα προβλήματα στις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού το 2021 αποτέλεσαν σημαντικό περιοριστικό παράγοντα της βιομηχανικής παραγωγής και του εμπορίου αγαθών στην ευρωζώνη, ενώ επέτειναν τις πληθωριστικές πιέσεις εξαιτίας της αδυναμίας κάλυψης της ανακάμπτουσας ζήτησης. Ο πόλεμος Ρωσίας-Ουκρανίας στις αρχές του 2022 εκτιμάται ότι θα μειώσει την

αναπτυξιακή δυναμική της ευρωζώνης το 2022, ενώ ενισχύει σημαντικά τους κινδύνους για μια πιο αναιμική ανάπτυξη μεσοπρόθεσμα.

Μετά την ιστορική πτώση που κατέγραψε το 2020, το ΑΕΠ της ευρωζώνης ανέκαμψε από το β' τρίμηνο του 2021, αντανakλώντας την προσαρμογή επιχειρήσεων και νοικοκυριών στα δεδομένα της πανδημίας, τη σταδιακή άρση των περιοριστικών μέτρων, καθώς και τη συντονισμένη αντίδραση της δημοσιονομικής και της νομισματικής πολιτικής για τη στήριξη των εισοδημάτων και των θέσεων εργασίας. Ειδικότερα, το β' και το γ' τρίμηνο του 2021 το ΑΕΠ αυξήθηκε περίπου κατά 2,2% σε τριμηνιαία βάση, σημειώνοντας ιστορικά υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Η επαναφορά των περιορισμών στην οικονομική δραστηριότητα το δ' τρίμηνο ως αποτέλεσμα της μετάβασης Όμικρον περιορίσε την αναπτυξιακή δυναμική, με το ΑΕΠ να αυξάνεται μόλις κατά 0,3% σε τριμηνιαία βάση. Το επίπεδο της οικονομικής δραστηριότητας στο τέλος του έτους ξεπέρασε κατά 0,2% το προ πανδημίας επίπεδο, έναντι 3,2% στις ΗΠΑ. Στο σύνολο του 2021 το ΑΕΠ της ευρωζώνης αυξήθηκε κατά 5,3%, έναντι μείωσης κατά 6,4% το 2020. Ωστόσο, το 2022 ο πόλεμος Ρωσίας-Ουκρανίας αναμένεται να κάμψει την ανάπτυξη εν μέσω αύξησης της αβεβαιότητας, εκτόξευσης των τιμών της ενέργειας και των τροφίμων, ενίσχυσης των περιορισμών στις αλυσίδες εφοδιασμού, καθώς και πρόσθετων επιπτώσεων λόγω των ευρωπαϊκών οικονομικών κυρώσεων κατά της Ρωσίας. Σύμφωνα με τις μακροοικονομικές προβολές των εμπειρογνομόνων της ΕΚΤ (Μάρτιος 2022), το ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα αυξηθεί κατά 3,7% το 2022 χάρη στη σταδιακή υποχώρηση των επιπτώσεων της πανδημίας και στη δυναμική αγορά εργασίας στην ευρωζώνη, υπό την υπόθεση ότι η διάρκεια της πολεμικής σύρραξης Ρωσίας-Ουκρανίας θα είναι περιορισμένη. Οι οικονομικές προοπτικές είναι άμεσα συνυφασμένες με την πορεία της πανδημίας και τις γεωπολιτικές εξελίξεις, την ομαλοποίηση των προβλημάτων στις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού, καθώς και τον περιορισμό των πληθωριστικών πιέσεων.

Η ιδιωτική κατανάλωση ανέκαμψε δυναμικά κατά τη διάρκεια του 2021, στηριζόμενη από τα μέτρα πολιτικής και τη βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης και των προοπτικών της αγοράς εργασίας. Το ποσοστό αποταμίευσης των νοικοκυριών μειώθηκε στο 15% το γ' τρίμηνο του έτους από 19% το β' τρίμηνο και 25,6% το β' τρίμηνο του 2020, έδειξε της σταδιακής κατανάλωσης του υψηλού επιπέδου αποταμιεύσεων που συσσωρεύθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών δέχθηκε αντίρροπες επιδράσεις, αφενός από τα μέτρα πολιτικής και την αύξηση των εισοδημάτων από εργασία και αφετέρου από την κατακόρυφη άνοδο του πληθωρισμού. Η κατανάλωση αυξήθηκε σε τριμηνιαία βάση κατά 3,9% και 4,5% το β' και το γ' τρίμηνο του 2021 αντίστοιχα, έναντι πτώσης κατά 2,3% το α' τρίμηνο, αν και παρέμεινε χαμηλότερη κατά 2,4% από το προ πανδημίας επίπεδο. Το δ' τρίμηνο σημείωσε πτώση κατά 0,6% έναντι του προηγούμενου τριμήνου λόγω της ενίσχυσης της αβεβαιότητας για την πανδημία και της μείωσης του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών. Συνολικά για το 2021, η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε κατά 3,5%, έναντι μείωσης κατά 7,9% το 2020, ενώ το 2022 αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω κατά 4,6%, αν και με ρυθμό χαμηλότερο από προγενέστερες εκτιμήσεις λόγω της ενίσχυσης της αβεβαιότητας για τις γεωπολιτικές εξελίξεις. Αντίθετα, η δημόσια κατανάλωση αυξήθηκε κατά 3,8% το 2021, έναντι αύξησης κατά 1,1% το 2020, κυρίως λόγω των αυξημένων δαπανών για τη δημόσια υγεία. Το 2022 αναμένεται να σημειώσει οριακή μόνο αύξηση κατά 0,1%, αντανakλώντας την άρση των μέτρων στήριξης.

Το 2021 οι συνολικές ακαθάριστες επενδύσεις πάγιου κεφαλαίου στη ζώνη του ευρώ υποστηρίχθηκαν από τις ευνοϊκές χρηματοδοτικές συνθήκες, την άνοδο της ζήτησης και τη σταδιακή ενεργοποίηση του ευρωπαϊκού μέσου ανάκαμψης NGEU. Αντίρροπη επίδραση στην επενδυτική δαπάνη, ωστόσο, άσκησαν οι περιορισμοί από την πλευρά της προσφοράς και η μεταβλητότητα στις προσδοκίες ως επακόλουθο των νέων μεταλλάξεων του ιού, ιδίως το δεύτερο εξάμηνο του 2021. Παράλληλα, τα επιχειρηματικά κέρδη ως ποσοστό της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας μειώθηκαν σταδιακά στο 40,4% το γ' τρίμηνο του 2021 από 41,5% το α' τρίμηνο, το υψηλότερο ποσοστό από το β' τρίμηνο του 2008, εξαιτίας της σταδιακής ενίσχυσης του μισθολογικού κόστους. Στον τομέα των κατοικιών, η αύξηση των επενδύσεων αντανakλά σε μεγάλο βαθμό την αυξημένη επενδυτική ζήτηση, ως επακόλουθο κυρίως των ευνοϊκών χρηματοδοτικών συνθηκών, ενώ οι τιμές των κατοικιών σημείωσαν ιστορική αύξηση κατά 8,8% το γ' τρίμηνο του 2021, έναντι μέσης αύξησης κατά 6,3% το πρώτο εξάμηνο του έτους. Για το σύνολο του 2021, οι συνολικές επενδύσεις αυξήθηκαν κατά 4,3%, έναντι μείωσης κατά 7,0% το 2020, ενώ η ανάκαμψή τους το 2022 προβλέπεται να χάσει δυναμική εξαιτίας της ενεργειακής κρίσης και του αυξημένου κόστους παραγωγής, καθώς και της σημαντικής αβεβαιότητας και των εμπορικών διαταραχών ως απόρροια του πολέμου Ρωσίας-Ουκρανίας. Αντίθετα, η υψηλή ζήτηση σε κεφαλαιακά αγαθά και η εμπροσθοβαρής υλοποίηση του ευρωπαϊκού μέσου ανάκαμψης NGEU σε πολλά κράτη μέλη θα στηρίξουν τις επενδύσεις.

Η επαναφορά περιοριστικών μέτρων λόγω της πανδημίας και τα προβλήματα στις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού κατά τη διάρκεια του 2021 αποτέλεσαν τους κύριους ανασταλτικούς παράγοντες για μια πιο δυναμική ανάκαμψη των διεθνών εμπορικών συναλλαγών της ζώνης του ευρώ. Η έλλειψη βασικών ενδιάμεσων

4. Οικονομική ανασκόπηση 2021

αγαθών και η αύξηση των ναύλων μεταφοράς επίδρασαν αρνητικά στο εμπόριο αγαθών, ενώ η εμφάνιση νέων μεταλλάξεων του ιού διατήρησε το εμπόριο υπηρεσιών σε χαμηλότερα επίπεδα σε σύγκριση με το 2019. Ωστόσο, η επίπτωση των εν λόγω παραγόντων αντισταθμίστηκε από τη δυναμική ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας και την ενίσχυση της εξωτερικής ζήτησης. Οι συνολικές εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών της ζώνης του ευρώ αυξήθηκαν κατά 10,9% το 2021, έναντι μείωσης κατά 9,1% το 2020. Η συμβολή των καθαρών εξαγωγών στο ΑΕΠ ήταν θετική το 2021, ενώ αναμένεται να είναι οριακά θετική το 2022, δεδομένης της κάμψης της εξωτερικής ζήτησης εν μέσω γεωπολιτικών διαταραχών, της πιο αργής ομαλοποίησης της λειτουργίας των παγκόσμιων αλυσίδων αξίας και της αύξησης των εισαγωγών.

Η αγορά εργασίας στην ευρωζώνη ανέκαμψε δυναμικά το 2021 υπό την επίδραση της ενίσχυσης της εγχώριας ζήτησης και των μέτρων στήριξης των θέσεων εργασίας. Ιδιαίτερως, η απασχόληση με βάση τις ώρες εργασίας ανέκαμψε δυναμικά κατά 17,5% σε ετήσια βάση το β' τρίμηνο του 2021 και κατά 3,4% και 5,0% το γ' και το δ' τρίμηνο αντίστοιχα, αντανακλώντας τη μείωση του αριθμού των απασχολούμενων που παραμένουν σε προγράμματα στήριξης. Η συνολική απασχόληση αυξήθηκε κατά 1,1% το 2021, έναντι μείωσης κατά 1,5% το 2020, και σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της ΕΚΤ (Μάρτιος 2022), θα ενισχυθεί κατά 1,4% το 2022. Η ανεργία ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού έφτασε στο 8,3% το α' τρίμηνο του 2021 και αποκλιμακώθηκε σταδιακά στο 7,1% το δ' τρίμηνο, ενώ μειώθηκε στο 7,7% στο σύνολο του έτους (έναντι 8,0% το 2020). Το ποσοστό ανεργίας στα επιμέρους κράτη-μέλη, σύμφωνα με τα πρόσφατα μηνιαία στοιχεία (Ιανουάριος 2022) κυμάνθηκε από 3,1% στη Γερμανία και στη Μάλτα έως 12,7% στην Ισπανία και 13,3% στην Ελλάδα. Παρά τη σταδιακή άρση των μέτρων στήριξης και την αυξημένη αβεβαιότητα, το 2022 αναμένεται περαιτέρω μείωση του ποσοστού ανεργίας στο 7,3%, η οποία θα προέλθει από τη συνέχιση της οικονομικής ανάκαμψης και την αύξηση της ζήτησης εργασίας.

Το 2021 χαρακτηρίστηκε από ισχυρές πληθωριστικές πιέσεις, κυρίως εξαιτίας της σημαντικής ανόδου των τιμών της ενέργειας και της δημιουργίας οιοονεί συνθηκών υπερβάλλουσας ζήτησης ή ανεπαρκούς προσφοράς. Ο πληθωρισμός στη ζώνη του ευρώ, μετρούμενος με τον Εναρμονισμένο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), ενισχύθηκε σταδιακά από 1,4% το πρώτο εξάμηνο του 2021 σε 2,9% και 4,7% το γ' και το δ' τρίμηνο του 2021 αντίστοιχα, ενώ το Δεκέμβριο ανήλθε σε 5,0%, το υψηλότερο επίπεδο ιστορικά. Σε μέσα επίπεδα έτους, ο πληθωρισμός ήταν 2,6% το 2021, έναντι 0,3% το 2020. Οι πληθωριστικές πιέσεις αποδείχθηκαν πιο επίμονες από ό,τι αρχικά αναμενόταν, ενώ σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των εμπειρογνομόνων της ΕΚΤ (Μάρτιος 2022) θα υποχωρήσουν μεσοπρόθεσμα, καθώς οι δευτερογενείς αυξητικές πιέσεις στις πληθωριστικές προσδοκίες και στους ονομαστικούς μισθούς παραμένουν συγκρατημένες. Τον Ιανουάριο του 2022 ο πληθωρισμός ανήλθε στο 5,1% και το Φεβρουάριο στο 5,9% εν μέσω ιστορικής αύξησης των τιμών της ενέργειας κατά 32% και των τροφίμων κατά 4,2%. Για το σύνολο του 2022 εκτιμάται ότι θα φθάσει στο 5,1% κυρίως εξαιτίας των αυξήσεων σε πετρελαιοειδή, φυσικό αέριο και ηλεκτρική ενέργεια, οι οποίες εντείνονται από τον πόλεμο στην Ουκρανία. Οι επιδράσεις αυτές θα αντισταθμιστούν μερικώς από την κάμψη της οικονομικής μεγέθυνσης και τις χαμηλότερες επιδράσεις βάσης στις τιμές πετρελαιοειδών το δεύτερο εξάμηνο του 2022. Μεσοπρόθεσμα, η άνοδος του ΕνΔΤΚ προβλέπεται συμβατή με το στόχο της ΕΚΤ (2%). Επιπρόσθετα, ο πληθωρισμός χωρίς την ενέργεια και τα είδη διατροφής ανήλθε στο 1,5% το γ' τρίμηνο του 2021 και στο 2,5% το δ' τρίμηνο, ενώ το Δεκέμβριο έφθασε στο 2,7%, το υψηλότερο επίπεδο από τον Αύγουστο του 2008. Σε μέσα επίπεδα έτους ήταν 1,4% το 2021, έναντι 0,7% το 2020, σηματοδοτώντας την άνοδο των τιμών των υπηρεσιών και των μη ενεργειακών βιομηχανικών αγαθών. Το 2022 εκτιμάται στο 2,6% κυρίως λόγω των έμμεσων επιδράσεων από τις υψηλές τιμές της ενέργειας και τις συνεχιζόμενες διαταράξεις στις αλυσίδες εφοδιασμού.

Ο ρυθμός χρηματοδότησης της οικονομίας το 2021 επηρεάστηκε κατά κύριο λόγο από την εξαιρετικά διευκολυντική πολιτική της ΕΚΤ και την αύξηση της ζήτησης για στεγαστικά δάνεια, όπως και για βραχυπρόθεσμο δανεισμό των επιχειρήσεων ως επακόλουθο των προβλημάτων στις παγκόσμιες αλυσίδες προσφοράς. Ο ρυθμός αύξησης του τραπεζικού δανεισμού προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις επιβραδύνθηκε σημαντικά κατά τη διάρκεια του 2021 από 7,0% τον Φεβρουάριο σε 1,5% τον Αύγουστο, ενώ σταδιακά επιταχύνθηκε σε 4,2% τον Δεκέμβριο. Ο ρυθμός αύξησης των δανείων προς τα νοικοκυριά ανήλθε σε 4,1% το Δεκέμβριο, ρυθμός σχεδόν αμετάβλητος για τέταρτο συναπτό μήνα και ο υψηλότερος από το Νοέμβριο του 2008. Σύμφωνα με την Έρευνα Τραπεζικών Χορηγήσεων της ΕΚΤ για το δ' τρίμηνο του 2021, η τάση αυστηροποίησης των κριτηρίων χορήγησης τραπεζικών πιστώσεων προς τις επιχειρήσεις συνεχίστηκε, αν και σε μικρότερο βαθμό σε σύγκριση με το γ' τρίμηνο. Αυτό οφείλεται κυρίως στη σχετική βελτίωση των προσδοκιών για τις οικονομικές προοπτικές, καθώς και στη μείωση του κινδύνου για άνοδο των επισφαλών δανείων. Τα πιο αυστηρά κριτήρια αφορούν τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, ενώ για τις μεγάλες επιχειρήσεις παρατηρείται οριακή χαλάρωση των κριτηρίων. Τα κριτήρια χορήγησης πιστώσεων προς τα νοικοκυριά παρέμειναν αμετάβλητα όσον αφορά τα στεγαστικά δάνεια, ενώ έγιναν πιο ευνοϊκά για τα καταναλωτικά εξαιτίας της βελτίωσης του κόστους κεφαλαίου και της αύξησης του βαθμού ανάληψης πιστωτικού κινδύνου από τις

τράπεζες. Παράλληλα, η ζήτηση επιχειρηματικών δανείων σημείωσε τη δεύτερη μεγαλύτερη άνοδο μετά το πρώτο εξάμηνο του 2020, επηρεαζόμενη αφενός από την αυξημένη ζήτηση βραχυπρόθεσμων κεφαλαίων κίνησης λόγω των προβλημάτων στις αλυσίδες εφοδιασμού και αφετέρου από τη ζήτηση επενδυτικών δανείων. Η βελτίωση των οικονομικών προοπτικών και της καταναλωτικής εμπιστοσύνης, και τα χαμηλά επιτόκια δανεισμού συνέβαλαν στην αύξηση της ζήτησης στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων.

Το 2021 η δημοσιονομική πολιτική στην ευρωζώνη ως σύνολο συνέχισε να στηρίζει την αναπτυξιακή δυναμική, καθώς διατηρήθηκαν πολλά από τα μέτρα στήριξης των επιχειρήσεων και της απασχόλησης που είχαν ληφθεί το προηγούμενο έτος για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας. Παρότι οι δημοσιονομικές παρεμβάσεις διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών, αφορούν μεταξύ άλλων τη μείωση των άμεσων και έμμεσων φόρων, καθώς και σχήματα επιδότησης για τη διατήρηση των θέσεων εργασίας. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η αύξηση των δημόσιων επενδύσεων στην ευρωζώνη την περίοδο 2019-22 αντιδιαστέλλεται με τη μείωσή τους κατά τη διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008-09, εν μέρει λόγω της αναμενόμενης εμπροσθοβαρούς χρηματοδότησης των επενδύσεων από το ευρωπαϊκό μέσο ανάκαμψης NGEU. Το δημοσιονομικό έλλειμμα συνολικά για τη ζώνη του ευρώ, σύμφωνα με τις μακροοικονομικές προβολές των εμπειρογνομόνων της ΕΚΤ (Μάρτιος 2022), εκτιμάται ότι έφθασε στο 5,5% του ΑΕΠ το 2021 από 7,2% του ΑΕΠ το 2020, το υψηλότερο επίπεδο ιστορικά.

Αντίστοιχα, το δημόσιο χρέος εκτιμάται ότι μειώθηκε στο 95,8% του ΑΕΠ, έναντι κορύφωσής του στο 97,3% το 2020, κυρίως εξαιτίας της ισχυρής οικονομικής ανάκαμψης και της μείωσης των δαπανών για τόκους λόγω της διευκολυντικής νομισματικής πολιτικής. Το 2022 η δημοσιονομική πολιτική στη ζώνη του ευρώ ως σύνολο αναμένεται να είναι περιοριστική ως επακόλουθο της άρσης του μεγαλύτερου μέρους των δημοσιονομικών μέτρων στήριξης από την πανδημία, αν και εκτιμάται λιγότερο περιοριστική από προγενέστερες προβολές λόγω των νέων μέτρων πολιτικής για την αντιστάθμιση του υψηλού ενεργειακού κόστους για τα νοικοκυριά. Η χαλάρωση των δημοσιονομικών κανόνων του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, η οποία ισχύει και για το 2022, θα επιτρέψει την ομαλή επαναφορά της δημοσιονομικής ισορροπίας.

Η ονομαστική σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ (έναντι 42 εμπορικών εταίρων) ανατιμήθηκε περίπου κατά 1,4% το 2021 σε μέσα επίπεδα έτους, έναντι υποτίμησης κατά 3,4% το 2020. Ωστόσο, το ευρώ υποτιμήθηκε έναντι του δολαρίου ΗΠΑ το δεύτερο εξάμηνο του 2021, καθώς και έναντι άλλων νομισμάτων, αντανάκλωντας κατά κύριο λόγο τις προσδοκίες για ταχύτερη αύξηση των επιτοκίων από τη Fed και άλλες κεντρικές τράπεζες. Ταυτόχρονα, οι πιέσεις από την κατάρρευση του κινεζικού κατασκευαστικού ομίλου Evergrande μεταφράστηκαν σε αύξηση της ζήτησης του δολαρίου ΗΠΑ και του ευρώ που θεωρούνται ασφαλή επενδυτικά καταφύγια. Η μικρότερη επίπτωση της μετάλλαξης Όμικρον από όσο αρχικά αναμενόταν και η βελτίωση των οικονομικών προοπτικών στην ευρωζώνη στήριξαν το ευρώ στις αρχές του 2022. Αντίθετα, ο πόλεμος Ρωσίας-Ουκρανίας στα τέλη Φεβρουαρίου συνέβαλε στη σημαντική μεταβλητότητα στις αγορές συναλλάγματος, ενδυνάμωσε τη ζήτηση για ασφαλείς επενδύσεις και οδήγησε στην υποτίμηση του ευρώ έναντι άλλων νομισμάτων εν μέσω προσδοκιών για χαμηλότερη οικονομική ανάπτυξη στην ευρωζώνη. Οι κίνδυνοι για τις οικονομικές προοπτικές της

ευρωζώνης παραμένουν υψηλοί και είναι άμεσα συνυφασμένοι με τις γεωπολιτικές εξελίξεις και την πορεία της πανδημίας. Μια μεγαλύτερη της αναμενόμενης διάρκεια του πολέμου Ρωσίας-Ουκρανίας θα εντείνει την αβεβαιότητα και θα πλήξει την καταναλωτική και επενδυτική δαπάνη, οδηγώντας σε αναιμική οικονομική ανάπτυξη και υψηλότερο πληθωρισμό. Ταυτόχρονα, θα ενισχυθεί ο κίνδυνος για μεγαλύτερες δευτερογενείς επιπτώσεις στις χρηματοπιστωτικές αγορές και για αύξηση των ασφαλιστρών κινδύνου ιδίως για τα πιο ευάλωτα κράτη-μέλη. Επίσης, η επιβολή πιο αυστηρών κυρώσεων κατά της Ρωσίας ενδέχεται να εντείνει τα προβλήματα στις αλυσίδες εφοδιασμού και να περιορίσει την αύξηση των εξαγωγών, ενώ μια συστηματική μείωση των προμηθειών φυσικού αερίου και πετρελαίου από τη Ρωσία θα διατηρήσει σε υψηλά επίπεδα την τιμή της ενέργειας και θα περιορίσει την παραγωγή στην ευρωζώνη. Η διατήρηση πληθωριστικών πιέσεων για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα αυξάνει τον κίνδυνο διαμόρφωσης υψηλότερων πληθωριστικών προσδοκιών και πιο μόνιμων αυξήσεων στις τιμές. Στο πλαίσιο αυτό, η διαφορά στους κύκλους νομισματικής

πολιτικής μεταξύ της ΕΚΤ και άλλων μεγάλων κεντρικών τραπεζών δύναται να οδηγήσει σε ασύμμετρη ανάκαμψη μεταξύ των εμπορικών εταιρών της ευρωζώνης και σε μείωση της εξωτερικής ζήτησης. Η υιοθέτηση πιο περιοριστικής νομισματικής πολιτικής στις ΗΠΑ δύναται επίσης να επιδεινώσει τις παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές συνθήκες, με δευτερογενείς επιπτώσεις στην παγκόσμια ανάπτυξη και στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Το συσσωρευμένο υψηλό δημόσιο και ιδιωτικό χρέος κατά τη διάρκεια της πανδημίας

αποτελεί επομένως πρόσθετο κίνδυνο για τις αναπτυξιακές προοπτικές της ευρωζώνης. Τέλος, η εμφάνιση νέων μεταλλάξεων του κορωνοϊού δύναται να κάμψει την οικονομική ανάπτυξη. Αντίθετα, η άμεση υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων, περιλαμβανομένων επενδύσεων για την ενεργειακή αυτονομία της Ευρώπης, και η ταχύτερη απορρόφηση πόρων από το ευρωπαϊκό μέσο ανάκαμψης NGEU θα στηρίξουν τα εισοδήματα, την απασχόληση και τις μεσοπρόθεσμες οικονομικές προοπτικές.

5

Ελληνική Οικονομία

1. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟ 2021 ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2022

Παρά την παρατεταμένη αβεβαιότητα εξαιτίας των διαδοχικών εξάρσεων της πανδημίας διεθνώς, αλλά και των νέων προκλήσεων, όπως οι μεγάλες φυσικές καταστροφές που έπληξαν τη χώρα το περασμένο έτος και η πρόσφατη ενεργειακή κρίση, η ελληνική οικονομία επιδεικνύει αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα, προσαρμοστικότητα, ευελιξία και δυναμική. Η Ελλάδα σήμερα συγκαταλέγεται μεταξύ εκείνων των χωρών της ζώνης του ευρώ που καταγράφουν συγκριτικά ταχύτερους ρυθμούς ανάκαμψης.

Το 2021 το ΑΕΠ σε σταθερές τιμές αυξήθηκε κατά 8,3%, σημειώνοντας μία από τις καλύτερες επιδόσεις στην ευρωζώνη, αντισταθμίζοντας σχεδόν πλήρως την απότομη πτώση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 9% το 2020 και επιβεβαιώνοντας τις προσδοκίες για μια ανάκαμψη. Ο υψηλός ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ το 2021 και η προσδοκία συνέχισης της ανάπτυξης το 2022, σε συνδυασμό με τις θετικές μακροπρόθεσμες οικονομικές προοπτικές, συνέβαλαν στην πρόσφατη αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης της Ελλάδος από το διεθνή οργανισμό DBRS, μειώνοντας σε μία μόνο βαθμίδα την απόσταση των ελληνικών κρατικών ομολόγων από την απόκτηση της επενδυτικής βαθμίδας.

Κύριοι στόχοι της οικονομικής πολιτικής το 2022 πρέπει να είναι η διατήρηση της δυναμικής της ανάπτυξης, ώστε να επεκταθούν οι παραγωγικές δυνατότητες της οικονομίας, και η συνέχιση των προσπάθειών για την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας, που πρέπει να αναδειχθεί σε εθνικό στόχο. Μετά από μια μακρά περίοδο αναιμικής ανάπτυξης πριν από το ξέσπασμα της πανδημίας, η ελληνική οικονομία είναι απαραίτητο να ακολουθήσει πορεία μεγέθυνσης με τελικό στόχο τη σύγκλιση με την ευρωζώνη, αλλάζοντας το παραγωγικό της υπόδειγμα και δίνοντας έμφαση στις επενδύσεις και την εξωστρέφεια. Η εμπειρία από την πανδημία, αλλά και από την τρέχουσα ενεργειακή κρίση, δείχνει ότι η ενίσχυση της παραγωγικής βάσης, η αύξηση των επενδύσεων και των εξαγωγών, η βελτίωση της λειτουργίας του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και η ενδυνάμωση των θεσμών διακυβέρνησης πρέπει να αποτελέσουν τις βασικές προτεραιότητες πολιτικής στο άμεσο μέλλον.

Η δυνατότητα επαναλειτουργίας της οικονομίας με πολύ λίγους περιορισμούς λόγω της σταδιακής εκτόνωσης του πανδημικού κύματος, καθώς ένα μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού έχει ανοσολογική κάλυψη, και η βελτίωση των οικονομικών προσδοκιών είναι προωθητικοί παράγοντες της ανάκαμψης. Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι, μετά από μια επιβράδυνση των εμβολιασμών λόγω άρνησης συγκεκριμένης μερίδας του πληθυσμού να εμβολιαστεί (κυρίως των ευπαθών ηλικιακών ομάδων) με αποτέλεσμα τη χειροτέρευση των επιδημιολογικών δεδομένων, οι εμβολιασμοί στον ενήλικο και γενικό πληθυσμό επιταχύνθηκαν σημαντικά τους τελευταίους μήνες εξαιτίας των μέτρων υποχρεωτικότητας που εφαρμόστηκαν, φθάνοντας τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο. Παρ' όλα αυτά, το επίπεδο εμβολιαστικής κάλυψης στις ευπαθείς ηλικιακές ομάδες εξακολουθεί να είναι χαμηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, γεγονός που διατηρεί την πίεση στο σύστημα υγείας και αποτελεί τη βασική αιτία για τη βραδεία αποκλιμάκωση των επιδημιολογικών δεδομένων στην Ελλάδα.

Κινητήριες δυνάμεις της ανάπτυξης το 2021 ήταν η καλύτερη της αναμενόμενης πορεία του τουρισμού και του τομέα της φιλοξενίας γενικότερα, η αύξηση των εξαγωγών αγαθών, η αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος, η ενίσχυση της ιδιωτικής καταναλωτικής δαπάνης που χρηματοδοτήθηκε από την προηγηθείσα μεγάλη αύξηση της ιδιωτικής αποταμίευσης, η αύξηση της δημόσιας κατανάλωσης, η μεγάλη αύξηση των επενδύσεων, ιδιωτικών και δημόσιων, και η ισχυρή ανάκαμψη της αγοράς εργασίας όπως αποτυπώνεται στη μεγάλη μείωση του ποσοστού ανεργίας. Ωστόσο, το ποσοστό ανεργίας των νέων (κάτω των 25 ετών), αν και βαίνει μειούμενο, παραμένει πολύ υψηλό, διπλάσιο του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Αξιοσημείωτη επίσης ήταν η ανάκαμψη της βιομηχανίας και των κατασκευών, ενώ η μεγάλη αύξηση των εισαγωγών αγαθών είχε αρνητική επίδραση στο ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ.

Η επαλήθευση των εκτιμήσεων για ισχυρότερη από την αναμενόμενη ανάκαμψη το 2021 και οι προβλέψεις για συνέχιση της ανάπτυξης το 2022, αν και με επιβραδυνόμενο ρυθμό λόγω των επιπτώσεων του πολέμου στην Ουκρανία, θέτουν την οικονομία σε μια νέα αναπτυξιακή τροχιά που αναμένεται να διατηρηθεί τα επόμενα έτη. Προετοιμάζουν επίσης το έδαφος για το τέλος των έκτακτων μέτρων στήριξης, διευκολύνοντας τη δραστική μείωση του πρωτογενούς δημοσιονομικού ελλείμματος και τη σταδιακή αποκατάσταση της δημοσιονομικής ισορροπίας. Ο αντίκτυπος της πανδημίας αναμένεται να αμβλυνθεί σταδιακά, ενώ η συνέχιση και το 2022, αν και με σαφώς μικρότερη ένταση, της διευκολυντικής νομισματικής πολιτικής της ΕΚΤ, σε συνδυασμό με την ισχυρή ώθηση από το Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, θα διατηρήσουν την αναπτυξιακή δυναμική. Ειδικότερα, το εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας “Ελλάδα 2.0” κινείται για πρώτη φορά σε δύο νέες κατευθύνσεις: πρώτον, στην εκ των προτέρων λεπτομερή και ακριβή περιγραφή των επενδυτικών σχεδίων που θα χρηματοδοτηθούν με τους πόρους του Μηχανισμού και, δεύτερον, στην άμεση συνάρτηση των στόχων του Σχεδίου με τις ανάγκες της εθνικής οικονομίας, με τελικό στόχο το διαρθρωτικό μετασχηματισμό της.

Κλειδιά για τη διατήρηση της οικονομικής ανάκαμψης το 2022 είναι:

- (α) η συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, με το αποτύπωμά τους να είναι ήδη εμφανές σε τομείς όπως ο ψηφιακός μετασχηματισμός του κράτους, συμπεριλαμβανομένης της φορολογικής διοίκησης,
- (β) η συνεχής μείωση της ανεργίας λόγω των μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας,
- (γ) η αύξηση των επενδύσεων,
- (δ) η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) και
- (ε) η έγκαιρη και αποτελεσματική χρήση των πόρων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Οι πόροι από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, η εκταμίευση των οποίων αναμένεται να αυξηθεί από το 2022 έως και το 2026, και οι πόροι του ΕΣΠΑ 2021-2027 θα χρηματοδοτήσουν νέα δημόσια και ιδιωτικά επενδυτικά έργα, απαραίτητα για την ολοκλήρωση του μετασχηματισμού της ελληνικής οικονομίας με έμφαση στην πράσινη και ψηφιακή οικονομία, την εξειδίκευση και την κοινωνική συνοχή. Επιπρόσθετα, η συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, όπως περιγράφονται στο εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, στηρίζει τη βαθμιαία βελτίωση των θεσμών διακυβέρνησης της χώρας και διαμορφώνει ένα περιβάλλον φιλικό προς το επιχειρείν, αναγκαίο για την ενθάρρυνση της ιδιωτικής επενδυτικής πρωτοβουλίας. Η προοπτική υψηλών ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης αποδίδεται όχι μόνο στις αναμενόμενες επενδύσεις που σχετίζονται με το Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αλλά και στην αύξηση της παραγωγικότητας που θα προέλθει από τις μεταρρυθμίσεις που προβλέπονται στο εθνικό Σχέδιο. Εξάλλου, η συνεχιζόμενη προσπάθεια μείωσης των ΜΕΔ και η επαρκής ρευστότητα θα δώσουν τη δυνατότητα στις ελληνικές τράπεζες να επιταχύνουν τη χορήγηση δανείων σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά, συμβάλλοντας έτσι στην αύξηση του ΑΕΠ.

Ωστόσο, η έξαρση της οικονομικής αβεβαιότητας λόγω του υψηλού και επίμονου πληθωρισμού, αλλά και του πολέμου στην Ουκρανία, μετριάξει τις προσδοκίες των οικονομικών μονάδων και επηρεάζει αρνητικά τις αποφάσεις τους. Ως εκ τούτου, η ελληνική οικονομία προβλέπεται το 2022 να συνεχίσει να αναπτύσσεται, όμως με σαφώς μικρότερο ρυθμό από την αρχική πρόβλεψη (4,8%). Ο ρυθμός ανόδου του πραγματικού ΑΕΠ περιορίζεται σε 3,8% στο βασικό σενάριο και 2,8% στο δυσμενές σενάριο, ανάλογα με την έκταση των διαταράξεων στις διεθνείς τιμές ενέργειας και τροφίμων, καθώς και με την επιδείνωση του κλίματος εμπιστοσύνης και την αναταραχή των χρηματοπιστωτικών αγορών.

Αν και ο κύριος μοχλός ανάπτυξης για φέτος είναι η εγχώρια ζήτηση και ο τουρισμός, υπάρχει σημαντική αβεβαιότητα: η αρνητική επίδραση του πληθωρισμού στο πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών θα περιορίσει την αύξηση της ιδιωτικής καταναλωτικής δαπάνης. Το αυξημένο κόστος παραγωγής και η μικρότερη κατανάλωση θα επηρεάσουν αρνητικά την κερδοφορία των επιχειρήσεων και, μαζί με τη γενικευμένη αβεβαιότητα, θα οδηγήσουν σε αναβολή ή και ματαίωση επενδυτικών αποφάσεων. Αβεβαιότητα επίσης υπάρχει όσον αφορά τις επιπτώσεις στις τουριστικές εισροές, κυρίως από την Ευρώπη και τις ΗΠΑ, λόγω της μείωσης της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών στις χώρες προέλευσης, αλλά και λόγω της δημιουργίας ενός έντονου αισθήματος ανασφάλειας.

5. Ελληνική Οικονομία

Υπάρχουν όμως και αντίρροπες δυνάμεις που λειτουργούν αντισταθμιστικά και μετριάζουν τις αρνητικές επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία και διατηρούν την αναπτυξιακή δυναμική. Αυτές είναι: η έναρξη των επενδυτικών έργων του εθνικού Σχεδίου, η άνοδος της απασχόλησης, οι ήδη συσσωρευμένες αποταμιεύσεις και η συνεχιζόμενη αύξηση των εξαγωγών. Οι προβλέψεις αυτές τελούν υπό μια σειρά προϋποθέσεων που αφορούν την πλήρη εξάλειψη του κινδύνου της πανδημίας, το σημαντικό περιορισμό της γεωπολιτικής αστάθειας, τη συνέχιση της ενίσχυσης του διεθνούς τουρισμού, την ανάκαμψη της ευρωζώνης, την επιτάχυνση των επενδύσεων και τη βαθμιαία εκτόνωση του πληθωρισμού.

Το 2021 ο πληθωρισμός στην Ελλάδα, μετρούμενος με το ρυθμό αύξησης του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, ήταν 0,6%, κυρίως λόγω της ανοδικής πορείας των τιμών της ενέργειας και των ειδών διατροφής. Ο ρυθμός αυτός ήταν σαφώς μικρότερος σε σχέση με το μέσο όρο της ευρωζώνης. Σύμφωνα με το βασικό σενάριο, το 2022 αναμένεται επιτάχυνση του πληθωρισμού σε 5,2%, με θετική συμβολή όλων των συνιστωσών. Στο δυσμενές σενάριο, προβλέπεται περαιτέρω αύξηση του πληθωρισμού σε 7%. Το 2023 αναμένεται αποκλιμάκωση, υπό την προϋπόθεση της πλήρους αποκατάστασης της λειτουργίας των διεθνών εφοδιαστικών αλυσίδων και της υποχώρησης των τιμών της ενέργειας.

Εάν η διεθνής ενεργειακή κρίση οξυνθεί περαιτέρω και η αύξηση των ονομαστικών μισθών υπερβεί την αύξηση της παραγωγικότητας, ο ρυθμός ανόδου του γενικού επιπέδου των τιμών στην Ελλάδα, σε συνδυασμό μάλιστα με το αυξημένο κόστος στέγασης, θα ενισχυθεί περαιτέρω, τροφοδοτώντας τις πληθωριστικές προσδοκίες. Ζωτικής σημασίας για την περαιτέρω αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολόγησης της χώρας και τη διατήρηση ευνοϊκών αναπτυξιακών προοπτικών είναι η αποκατάσταση της δημοσιονομικής ισορροπίας και η επιστροφή στις αρχές της δημοσιονομικής σύνεσης και υπευθυνότητας.

Η καλή πορεία των φορολογικών εσόδων, όπως άρχισε να διαγράφεται κατά τους τελευταίους μήνες του περασμένου έτους και το πρώτο δίμηνο του τρέχοντος έτους, ως αποτέλεσμα της ανόδου της οικονομικής δραστηριότητας, της αύξησης της ιδιωτικής κατανάλωσης και της απασχόλησης, και η σταδιακή απόσυρση των έκτακτων μέτρων στήριξης καθιστούν εφικτή τη δραστική μείωση του πρωτογενούς ελλείμματος το 2022.

Αναλυτικότερα, η επίτευξη υψηλού ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης το 2021 και η πρόβλεψη για διατήρηση της αναπτυξιακής δυναμικής το 2022 και το 2023 διευκολύνουν την άσκηση αξιόπιστης αντικυκλικής δημοσιονομικής πολιτικής με στόχο τη δημιουργία πρωτογενών πλεονασμάτων, τα οποία, σε συνδυασμό με τα χαμηλά επιτόκια και την αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ, θέτουν το λόγο χρέους προς ΑΕΠ σε συνεχή πτωτική πορεία. Η άσκηση συνεπούς αντικυκλικής δημοσιονομικής πολιτικής θα βοηθήσει στη δημιουργία ικανού δημοσιονομικού χώρου, η ύπαρξη του οποίου είναι απαραίτητη για την προστασία της οικονομίας από μελλοντικές υφεσιακές διαταραχές, την παροχή στοχευμένης στήριξης προς τους ασθενέστερους και την ύπαρξη επαρκούς ταμειακού αποθέματος ασφαλείας για την ομαλή εξυπηρέτηση του χρέους ώστε να μετριάζεται ο κίνδυνος χώρας.

Ο περαιτέρω περιορισμός μάλιστα της φοροδιαφυγής θα δημιουργήσει πρόσθετο δημοσιονομικό χώρο, απαραίτητο στην παρούσα συγκυρία.

Αν και φαίνεται από τα μέχρι στιγμής δεδομένα ότι η οικονομική ζημία της πανδημίας σε όρους πραγματικού ΑΕΠ θα έχει πλήρως αποκατασταθεί το 2022, εξαλείφοντας έτσι τον κίνδυνο μόνιμων βλαβών, η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας λαμβάνει χώρα σε ένα περιβάλλον εξαιρετικά μεγάλης αβεβαιότητας σε παγκόσμια κλίμακα.

Κύριες πηγές της αυξημένης αβεβαιότητας είναι:

Πρώτον, το ενδεχόμενο μιας επικίνδυνης για την παγκόσμια ασφάλεια μονιμοποίησης της οξείας γεωπολιτικής αντιπαράθεσης διεθνώς που θα παρατείνει τις πιέσεις στις διεθνείς εφοδιαστικές αλυσίδες, στις διεθνείς μεταφορές και στον πληθωρισμό και θα εντείνει την αβεβαιότητα σχετικά με την πλήρη ανάκτηση των τουριστικών εισροών.

Δεύτερον, μια έστω και προσωρινή, από το ερχόμενο φθινόπωρο, έξαρση της πανδημίας παγκοσμίως.

Τρίτον, η όξυνση και παράταση της ενεργειακής κρίσης.

Τέταρτον, ο σχηματισμός ισχυρών πληθωριστικών προσδοκιών από τις οικονομικές μονάδες, με αρνητικές επιπτώσεις στην κατανάλωση και στις επενδύσεις.

Στο νέο περιβάλλον ακραίας αβεβαιότητας, η διασφάλιση της δημοσιονομικής ισορροπίας μέσω της προγραμματισθείσας απόσυρσης των έκτακτων μέτρων κυβερνητικής στήριξης αποδεικνύεται μια δύσκολη διαδικασία, καθώς απαιτείται η εύρεση της κατάλληλης ισορροπίας ανάμεσα σε δύο επιδιώξεις πολιτικής. Αφενός, πρέπει να μετριαστεί η επίπτωση του υψηλού ενεργειακού κόστους και του πληθωρισμού στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και στην κερδοφορία των επιχειρήσεων, ώστε να περιοριστεί η βλάβη στην ανάκαμψη και να μην απειληθεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Αφετέρου, τα μέτρα στήριξης το 2022 πρέπει να έχουν περιορισμένο δημοσιονομικό αντίκτυπο, ώστε η αναγκαία στροφή σε συστατική δημοσιονομική πολιτική το τρέχον έτος να διευκολύνει την επάνοδο στη δημοσιονομική ισορροπία.

2. ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Για την ελληνική οικονομία, ο πόλεμος την Ουκρανία αποτελεί μία σοβαρή αρνητική διαταραχή από την πλευρά της προσφοράς, η οποία αναμένεται να οδηγήσει σε υποχώρηση της οικονομικής δραστηριότητας βραχυπρόθεσμα και σε περαιτέρω άνοδο του πληθωρισμού. Ειδικότερα, η αύξηση στις τιμές της ενέργειας, των τροφίμων και άλλων εμπορευμάτων έχει ενισχύσει τις πληθωριστικές πιέσεις και αναμένεται να επιβραδύνει τους ρυθμούς οικονομικής μεγέθυνσης. Παράλληλα, η επιβολή αυστηρών οικονομικών κυρώσεων στη Ρωσία δυσχεραίνει τον ενεργειακό εφοδιασμό και το διεθνές εμπόριο, ενώ δημιουργούνται σημαντικές διαταράξεις στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας λόγω προβλημάτων τροφοδοσίας πρώτων υλών σε σημαντικούς βιομηχανικούς κλάδους. Όσο κλιμακώνονται οι γεωπολιτικές εντάσεις, παρατηρείται αύξηση της αβεβαιότητας και επιδείνωση των χρηματοπιστωτικών συνθηκών, με αποτέλεσμα να ενισχύονται οι καθοδικοί κίνδυνοι για την ανάπτυξη. Καθώς ο πόλεμος είναι σε εξέλιξη, είναι δύσκολο να αποτιμηθούν με ακρίβεια οι οικονομικές επιπτώσεις της σύγκρουσης Ρωσίας-Ουκρανίας, οι οποίες θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια της σύγκρουσης, την τελική της έκβαση και τις αποφάσεις δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

3. ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Το 2021 συνεχίστηκε η αύξηση της τραπεζικής χρηματοδότησης προς τον ιδιωτικό τομέα, με τη βοήθεια της εξαιρετικά διευκολυντικής ενιαίας νομισματικής πολιτικής και τη στήριξη από τα προγράμματα της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (ΕΑΤ) και του ομίλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ). Ο δωδεκάμησος ρυθμός αύξησης της τραπεζικής χρηματοδότησης, αν και επιβραδυνόμενος, διαμορφώθηκε σε 3,7% το Δεκέμβριο του 2021, έναντι 10% το Δεκέμβριο του 2020. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος (5,7%) σε σχέση με το 2020. Καθώς τα έσοδα των επιχειρήσεων ανέκαμψαν και ικανά αποθέματα ρευστότητας είχαν ήδη σχηματιστεί από το 2020, οι ανάγκες των επιχειρήσεων για τραπεζικό δανεισμό περιορίστηκαν. Ως εκ τούτου, η μηνιαία καθαρή ροή τραπεζικής χρηματοδότησης προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις ήταν κατά μέσο όρο στη διάρκεια του 2021 χαμηλότερη σε σχέση με το 2020, αλλά πολύ υψηλότερη από ό,τι πριν την πανδημία.

Παράλληλα, τα κεφάλαια που διέθεσαν η ΕΑΤ και η ΕΤΕπ ήταν μικρότερου ύψους έναντι του 2020, αλλά η επίδρασή τους πολύ σημαντική, καθώς στήριξαν το 1/3 των δανείων προς επιχειρήσεις (κυρίως μικρομεσαίες) και ελεύθερους επαγγελματίες. Ο μέσος ετήσιος ρυθμός ανόδου των δανείων προς τις μεγάλες επιχειρήσεις

5. Ελληνική Οικονομία

επιβραδύνθηκε, ενώ ο αντίστοιχος ρυθμός για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις επιταχύνθηκε. Ωστόσο, το μεγαλύτερο μέρος των τραπεζικών χορηγήσεων συνέχισε να κατευθύνεται προς τις μεγάλες επιχειρήσεις. Η συνολική πιστωτική επέκταση προς τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις κατευθύνθηκε κυρίως στους τομείς της βιομηχανίας, του εμπορίου και του τουρισμού. Αντίθετα, η καθαρή ροή πιστώσεων προς τα νοικοκυριά παρέμεινε αρνητική, παρά το γεγονός ότι οι εκταμιεύσεις νέων στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων αυξήθηκαν.

Η άνοδος των ιδιωτικών τραπεζικών καταθέσεων, επιχειρήσεων και νοικοκυριών, συνεχίστηκε και το 2021, με σωρευτική αύξηση 16,2 δισ. ευρώ, μικρότερη σε σχέση με το 2020 (20,6 δισ. ευρώ), αλλά πολύ υψηλότερη από ό,τι πριν την πανδημία. Η αύξηση των καταθέσεων των νοικοκυριών κατά 8,5 δισ. ευρώ συνδέεται με την άνοδο του διαθέσιμου εισοδήματος, το οποίο ενισχύθηκε από τα δημοσιονομικά μέτρα στήριξης και την αύξηση της απασχόλησης, αλλά και με την αναγκαστική μείωση της κατανάλωσης εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων λόγω πανδημίας. Η αύξηση των επιχειρηματικών καταθέσεων κατά 7,8 δισ. ευρώ οφείλεται στην αύξηση του τραπεζικού δανεισμού, στις άμεσες κρατικές ενισχύσεις και στην ανάκαμψη των εισπράξεων μετά την επανεκκίνηση της οικονομίας.

Όσον αφορά τα ονομαστικά τραπεζικά επιτόκια, τα επιτόκια καταθέσεων καθώς και το τραπεζικό επιτόκιο δανεισμού για τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις συνέχισαν να υποχωρούν. Ελαφρώς μεγαλύτερη μείωση παρουσίασε το κόστος δανεισμού για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Αντίθετα, το επιτόκιο τραπεζικής στεγαστικής πίστης για τα νοικοκυριά παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητο, ενώ το επιτόκιο καταναλωτικής πίστης αυξήθηκε. Σε πραγματικούς όρους όμως, το κόστος τραπεζικού δανεισμού τόσο για τις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις όσο και για τα νοικοκυριά κατέγραψε έντονη αποκλιμάκωση λόγω της αύξησης του πληθωρισμού.

Ως προς την αποδοτικότητα, οι ελληνικές τράπεζες το 2021 εμφάνισαν μικρή πτώση των λειτουργικών τους εσόδων, κυρίως λόγω της μείωσης των εσόδων από χρηματοοικονομικές πράξεις. Τα καθαρά έσοδα από τόκους διατηρήθηκαν, ενώ αυξήθηκαν τα λειτουργικά έξοδα, επιβαρύνοντας τα αποτελέσματα προ προβλέψεων και φόρων. Εξάλλου, οι συναλλαγές απομείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) και η ανάγκη κάλυψης έναντι του πιστωτικού κινδύνου συνέβαλαν στην καταγραφή ζημιών από τις τράπεζες.

Ως προς την κεφαλαιακή επάρκεια, τόσο ο Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών όσο και ο Συνολικός Δείκτης Κεφαλαίου υποχώρησαν, κυρίως λόγω των ζημιών από τις πωλήσεις και τις τιτλοποιήσεις ΜΕΔ. Δεδομένης της σχετικά χαμηλής ποιότητας των κεφαλαίων των τραπεζών, καθώς το μεγαλύτερο μέρος των συνολικών εποπτικών ιδίων κεφαλαίων αφορά αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (64%), σε συνδυασμό με την επίδραση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9, αλλά και την υποχρέωση κάλυψης της Ελάχιστης Απαιτήσης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων (MREL) τα επόμενα χρόνια, απαιτείται ποιοτική και ποσοτική ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης και βελτίωση της οργανικής κερδοφορίας. Είναι θετικό ότι οι τράπεζες έχουν ξεκινήσει προσπάθειες ενίσχυσης της κεφαλαιακής τους βάσης μέσω αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου και έκδοσης ομολογιακών τίτλων. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι παρατηρείται ενίσχυση της διασύνδεσης του τραπεζικού συστήματος με το δημόσιο τομέα, καθώς η έκθεσή του σε κίνδυνο διαμορφώθηκε σε 22,5% στο τέλος του 2021 (σύνολο ανοιγμάτων στην κεντρική κυβέρνηση προς σύνολο ενεργητικού τραπεζών) και σε 38,7% ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Ωστόσο, στο τρέχον περιβάλλον των μεταβαλλόμενων διεθνών χρηματοπιστωτικών συνθηκών, οι ελληνικές τράπεζες έχουν να αντιμετωπίσουν σημαντικές προκλήσεις, όπως ενδεικτικά τα νέα ΜΕΔ που ενδέχεται να προκύψουν μετά την αναμενόμενη απόσυρση των μέτρων στήριξης λόγω πανδημίας, αλλά και εξαιτίας του υψηλού πληθωρισμού, η υποχρέωση κάλυψης της Ελάχιστης Απαιτήσης Ιδίων Κεφαλαίων και Επιλέξιμων Υποχρεώσεων, η ανάγκη απορρόφησης των επιπτώσεων του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9, οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής και η υιοθέτηση νέων, ψηφιακών τεχνολογιών. Συνεπώς, καθίσταται σαφές ότι οι προκλήσεις αυτές απαιτούν συνεχή επαγρύπνηση και εντατικότερη δράση εκ μέρους των τραπεζών με στόχο την περαιτέρω μείωση των ΜΕΔ, την ενίσχυση της κεφαλαιακής τους βάσης και την αξιοποίηση της αυξημένης ρευστότητας που διαθέτουν για τη χρηματοδότηση της οικονομίας.

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, το απόθεμα των ΜΕΔ των ελληνικών τραπεζών σημείωσε το 2021 περαιτέρω υποχώρηση, κυρίως μέσω πωλήσεων δανείων ύψους 27,5 δισ. ευρώ με αξιοποίηση του προγράμματος παροχής κρατικής εγγύησης σε

τιτλοποιήσεις δανείων πιστωτικών ιδρυμάτων, γνωστού με την ονομασία “Ηρακλής”. Σε μικρότερο βαθμό συνέβαλαν επίσης οι εισπράξεις μέσω ενεργητικής διαχείρισης και τα μέτρα στήριξης από την κυβέρνηση και τις τράπεζες για τη διευκόλυνση των δανειοληπτών όσον αφορά τους όρους αποπληρωμής των δανείων τους. Τα ΜΕΔ ανήλθαν στο τέλος του Δεκεμβρίου 2021 σε 18,4 δισ. ευρώ, μειωμένα κατά 28,8 δισ. ευρώ σε σχέση με το τέλος του Δεκεμβρίου 2020 και κατά 90,3 δισ. ευρώ έναντι του Μαρτίου 2016, οπότε είχαν καταγράψει το υψηλότερο επίπεδο. Σχετικά με τη διάρθρωση των ΜΕΔ, τα 2/3 περίπου αφορούν επιχειρηματικά δάνεια, το 1/5 περίπου στεγαστικά και το υπόλοιπο καταναλωτικά δάνεια.

Οι προαναφερθείσες εξελίξεις οδήγησαν σε σημαντική βελτίωση της ποιότητας του ενεργητικού των τραπεζών, μειώνοντας το κόστος κινδύνου και αυξάνοντας τα περιθώρια κερδοφορίας.

Εντούτοις, το απόθεμα των ΜΕΔ ως ποσοστό των συνολικών δανείων (12,8%) παραμένει πολύ

υψηλότερο του μέσου όρου στην ΕΕ (2,1%). Περίπου το 39% του συνόλου των ΜΕΔ βρίσκεται σε καθεστώς ρύθμισης. Ωστόσο, υψηλό ποσοστό δανείων σε καθεστώς ρύθμισης εμφάνισε πάλι καθυστέρηση. Εκτιμάται ότι, λόγω της πανδημίας αλλά και των επιπτώσεων του υψηλού πληθωρισμού, επιπλέον ποσοστό ρυθμισμένων δανείων ενδέχεται να καταγραφεί ως ΜΕΔ το 2022. Απαιτείται επομένως εντατικότερη προσπάθεια περαιτέρω μείωσης των ΜΕΔ, όταν μάλιστα δεν έχει ακόμη καταγραφεί η πλήρης επίδραση της πανδημικής κρίσης και του πληθωρισμού στην ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου των τραπεζών. Δεδομένου δε ότι η μείωση των ΜΕΔ στους ισολογισμούς των τραπεζών επιτεύχθηκε κυρίως μέσω τιτλοποίησης και μεταβίβασης προς επενδυτικά ταμεία, το ύψος των ΜΕΔ εξακολουθεί να υφίσταται όσον αφορά την πραγματική οικονομία και να θέτει μεγάλο αριθμό οφειλετών εκτός χρηματοδότησης από το τραπεζικό σύστημα. Σημειώνεται τέλος ότι σε ορισμένες μη συστημικές τράπεζες η μείωση των ΜΕΔ ήταν πολύ περιορισμένη και το απόθεμα παραμένει σε υψηλά επίπεδα.

4. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες το Νοέμβριο του 1993, με την υπ’ αριθμ. 535/5/02.11.1993 απόφαση της Επιτροπής Νομισματικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος (ΦΕΚ 198/23.11.1993) απέκτησαν τη δυνατότητα να μετεξελιχθούν σε Πιστωτικά Ιδρύματα.

Με την Πράξη 2258/2.11.93 του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος καθορίσθηκε το πλαίσιο λειτουργίας και εποπτείας τους με δυνατότητα να διενεργούν εργασίες που κατά τις ισχύουσες διατάξεις αποτελούν αντικείμενο δραστηριότητας των εμπορικών τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα. Δηλαδή, οι Συνεταιριστικές Τράπεζες διέπονται από τους ίδιους κανόνες της Βασιλείας και υπάγονται στους νόμους 3601 και 3606, όπως και οι εμπορικές τράπεζες από πλευράς εποπτείας.

Στις 22.7.1995 δημιουργήθηκε η Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος (ΕΣΤΕ).

Η Ένωση είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών (EACB) και της Διεθνούς Ένωσης Συνεταιριστικών Τραπεζών (ICBA).

Το 2018 ήταν έτος μετασχηματισμού για την ΕΣΤΕ καθώς υλοποιήθηκε συγχώνευση της Συνεταιριστικής Τράπεζας Πιερίας με τη Συνεταιριστική Τράπεζα Σερρών και της Συνεταιριστικής Τράπεζας Έβρου με τη Συνεταιριστική Τράπεζα Δράμας.

Σήμερα η Ένωση αριθμεί 11 συνολικά μέλη, 6 Συνεταιριστικές Τράπεζες (Θεσσαλίας, Ηπείρου, Δράμας-Έβρου, Καρδίτσας, Κεντρικής Μακεδονίας (Πιερίας- Σερρών), Χανίων) και 5 πιστωτικούς συνεταιρισμούς (Αιτωλοακαρνανίας, Άρτας, Βοιωτίας, Μαγνησίας, Μεγαρίδος).

Το 2020 αποχώρησε η Παγκρήτεια τράπεζα λόγω μετατροπής της σε Ανώνυμη εταιρία.

Τέλος, εντός του 2022 θα υπάρξει συγχώνευση της Τράπεζας Χανίων με την Παγκρήτεια Τράπεζα.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου

1. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Οι εργαζόμενοι αποτελούν το σημαντικότερο “κεφάλαιο” ανάπτυξης της Τράπεζας.

Για το λόγο αυτό, η Τράπεζα επενδύει συστηματικά στην επιλογή, εκπαίδευση, αξιολόγηση, διατήρηση και εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού της, με στόχο να αναδειχθεί ως προτιμώμενη επιλογή εργοδότη. Την 31η Δεκεμβρίου 2021 η Τράπεζα απασχολούσε 87 εργαζομένους.

Αναλυτικά στοιχεία για τη σύνθεση του ανθρώπινου δυναμικού της Τράπεζας, απεικονίζονται στον ακόλουθο πίνακα:

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΦΥΛΟ		ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ
	Άνδρες	Γυναίκες	ΣΥΝΟΛΟ	
Μεταπτυχιακό	18	14	32	36,78%
ΑΕΙ	10	10	20	22,99%
ΤΕΙ	8	5	13	14,94%
Λύκειο	13	9	22	25,29%
ΣΥΝΟΛΟ	49	38	87	100,00%

Η Τράπεζα μεριμνά ώστε το ανθρώπινο δυναμικό της να λειτουργεί καθημερινά σύμφωνα με τις αξίες και τις αρχές του Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας, με στόχο όλες οι ενέργειες να διέπτονται από τις σχετικές αρχές εταιρικής συμπεριφοράς:

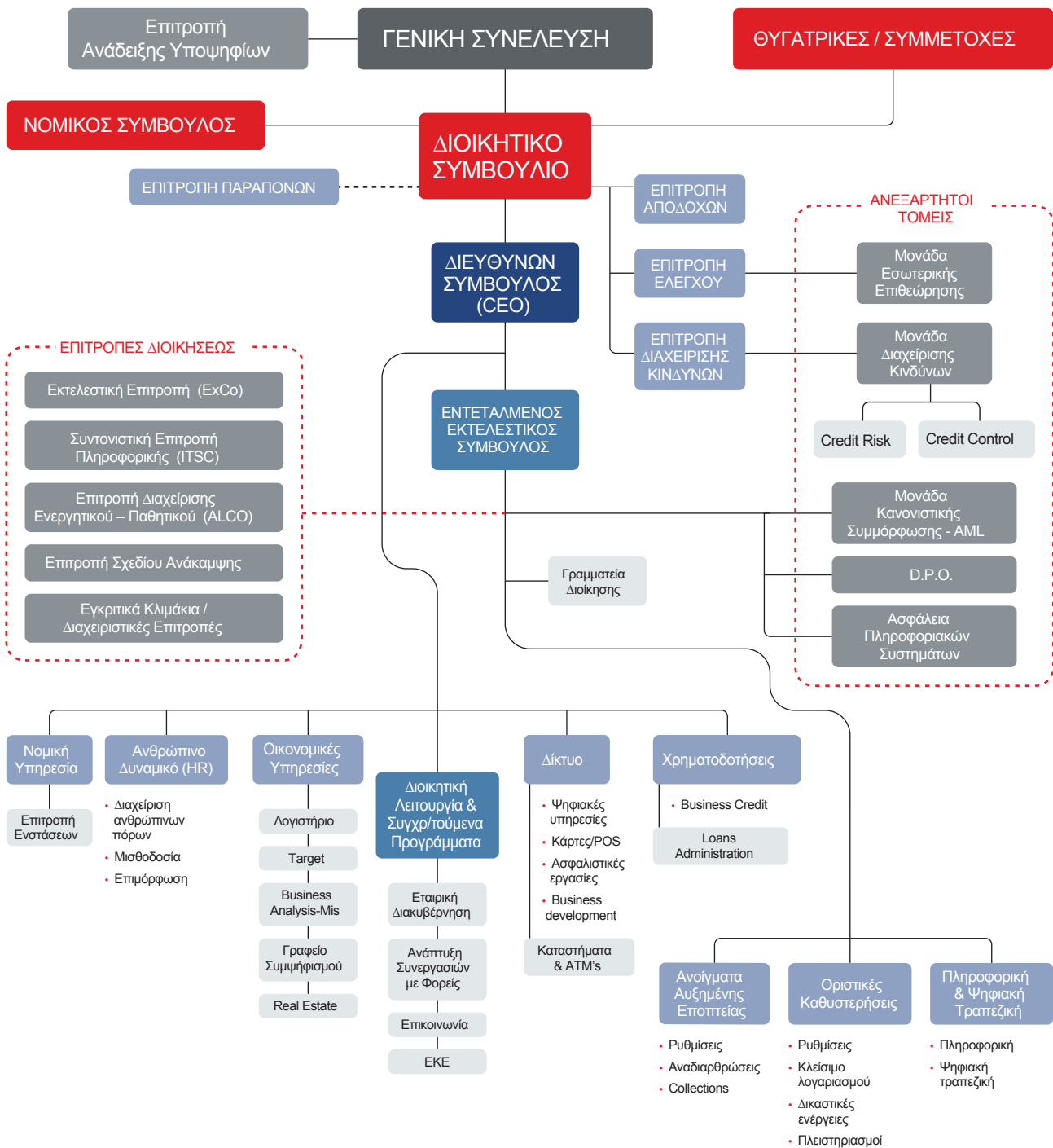
- 1 Νομιμότητα, διαφάνεια
- 2 Προτεραιότητα στους συνεταιίρους-πελάτες
- 3 Ποιότητα προσωπικής εξυπηρέτησης
- 4 Προσφορά στο κοινωνικό σύνολο

Η Τράπεζα ανταποκρίνεται με ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα που αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό της και εφαρμόζει με υπευθυνότητα τις ακόλουθες πολιτικές για αυτό:

- Σέβεται και προασπίζεται τη διαφορετικότητα των Εργαζομένων της (π.χ. ηλικία, φύλο, φυλή, εθνικότητα, θρησκεία, αναπηρία/ειδικές ικανότητες, γενετήσιο προσανατολισμό κ.λπ.)
- Διασφαλίζει άριστες συνθήκες εργασίας και δυνατότητες εξελίξεως βασισμένες στην αξιοκρατία και στην ίση μεταχείριση, χωρίς διακρίσεις.
- Παρέχει δίκαιες αμοιβές, βάσει συμβάσεων που συνάδουν με την εκάστοτε εθνική αγορά εργασίας, εξασφαλίζοντας την τήρηση των αντίστοιχων εθνικών ρυθμίσεων για τις νόμιμες κατώτατες αποδοχές, τα ωράρια εργασίας και τη χορήγηση αδειών.
- Προασπίζεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, αναγνωρίζει το δικαίωμα άσκησης της ελευθερίας του συνδικαλιζέσθαι και της συλλογικής διαπραγμάτευσης.

6. Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου

Το οργανόγραμμα της Τράπεζας, τη 31η Δεκεμβρίου του 2021 παρουσιάζεται παρακάτω:

Η οργανωτική δομή της Τράπεζας ευθυγραμμίζεται με τις εκάστοτε ισχύουσες αρχές του θεσμικού πλαισίου, το οποίο διέπει τη λειτουργία των πιστωτικών ιδρυμάτων και είναι διαρθρωμένη κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των κύριων επιχειρησιακών τομέων στους οποίους δραστηριοποιείται. Η διασφάλιση αποτελεσματικής οργανωτικής δομής και ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων και ορίων ευθύνης κάθε υπηρεσιακής μονάδας της Τράπεζας, αποτελούν τη βάση, στην οποία στηρίζονται η λειτουργία και οι εργασίες της.

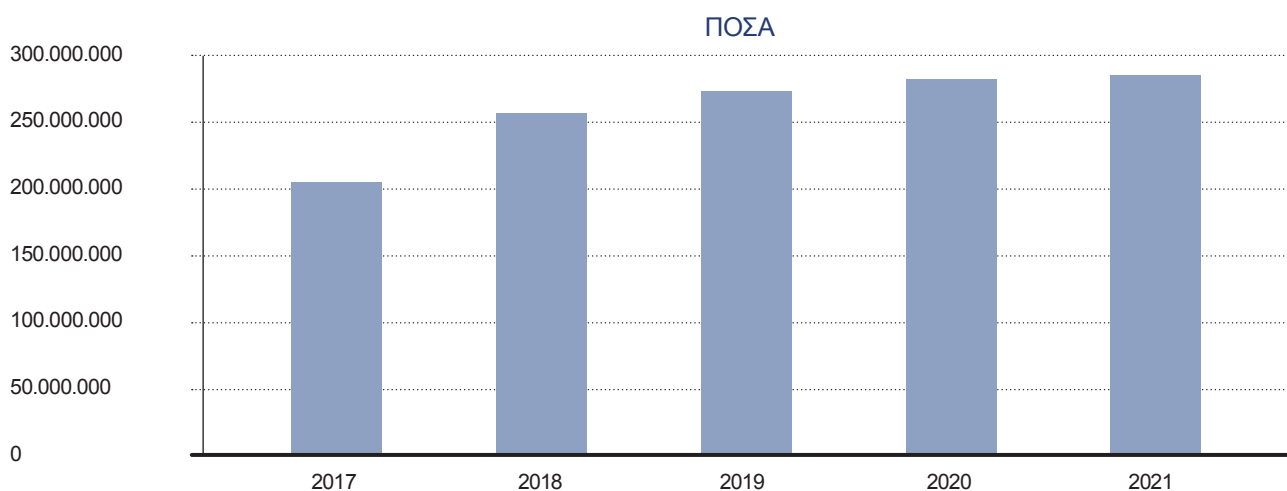
2. ΕΞΕΛΙΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

Ενεργητικό & Κεφάλαια

Το Ενεργητικό της Τράπεζας ανήλθε σε €287.202 χιλ. έναντι €282.066 χιλ. το 2020, σημειώνοντας αύξηση κατά 1,82% η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών.

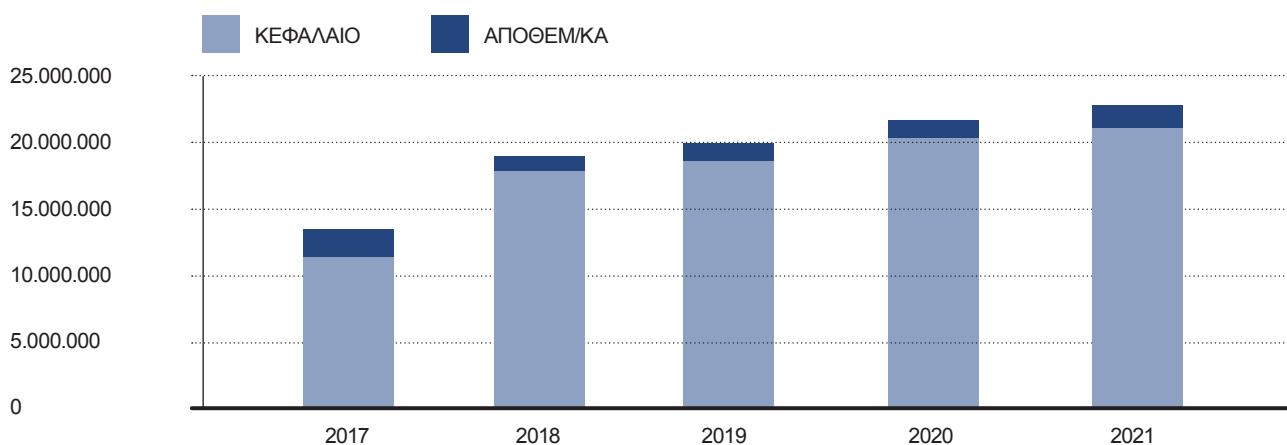
Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει την εξέλιξη του Ενεργητικού κατά την τελευταία 4ετία.

ΕΤΗ	2017	2018	2019	2020	2021
ΠΟΣΑ	218.015.350 €	251.117.631 €	275.088.216 €	282.066.428 €	287.202.161 €

Η εξέλιξη των κεφαλαίων και αποθεματικών της Τράπεζας το αντίστοιχο χρονικό διάστημα παρουσιάζεται παρακάτω:

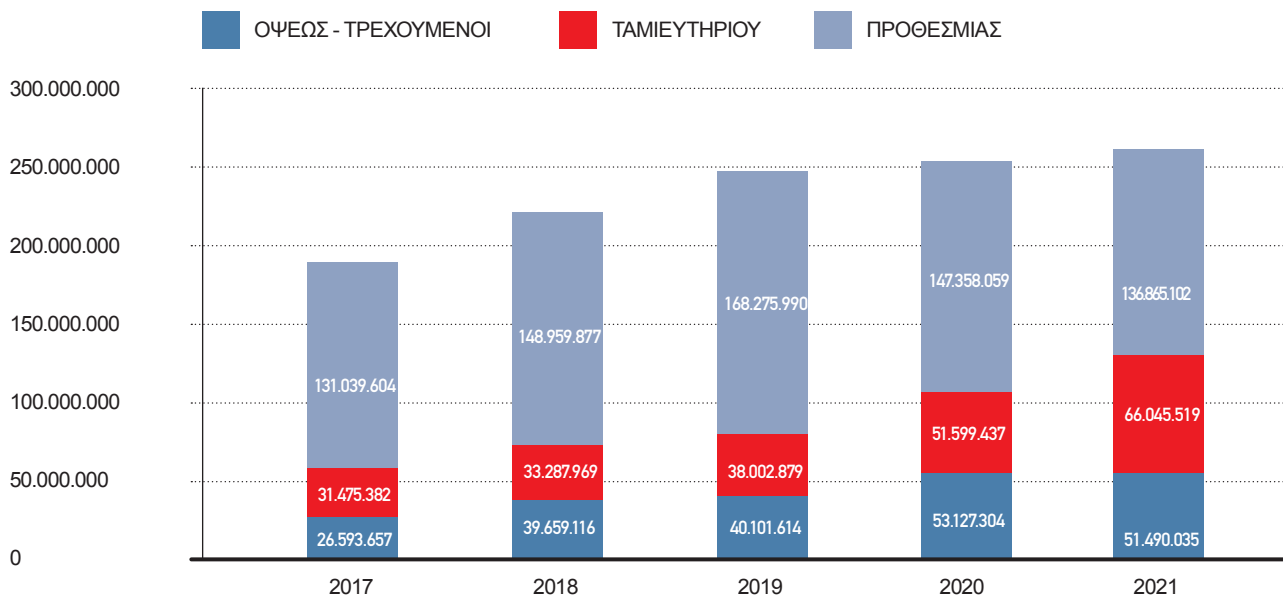
ΕΤΟΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΑΠΟΘΕΜ/ΚΑ	ΣΥΝΟΛΟ
2017	13.501.388 €	4.587.371 €	18.088.759 €
2018	17.895.701 €	813.444 €	18.709.145 €
2019	18.698.795 €	1.119.536 €	19.818.331 €
2020	20.263.059 €	1.715.034 €	21.978.093 €
2021	21.564.024 €	1.969.027 €	23.533.051 €

Καταθέσεις

Οι καταθέσεις πελατών της Τράπεζας το 2021, ανήλθαν στα €248.226 χιλ. έναντι €246.781 χιλ. το 2020, σημειώνοντας αύξηση κατά 0,59%.

Χαρακτηριστικό επίσης των τάσεων της αγοράς αλλά και του γενικότερου κλίματος, είναι και η σύνθεση των καταθέσεων, με τις προθεσμιακές καταθέσεις να καταλαμβάνουν το 55,13% περίπου των τοποθετήσεων στην Τράπεζα, οι καταθέσεις ταμειυτηρίου το 26,62% και οι καταθέσεις όψεως και τρεχούμενοι το 18,25%.

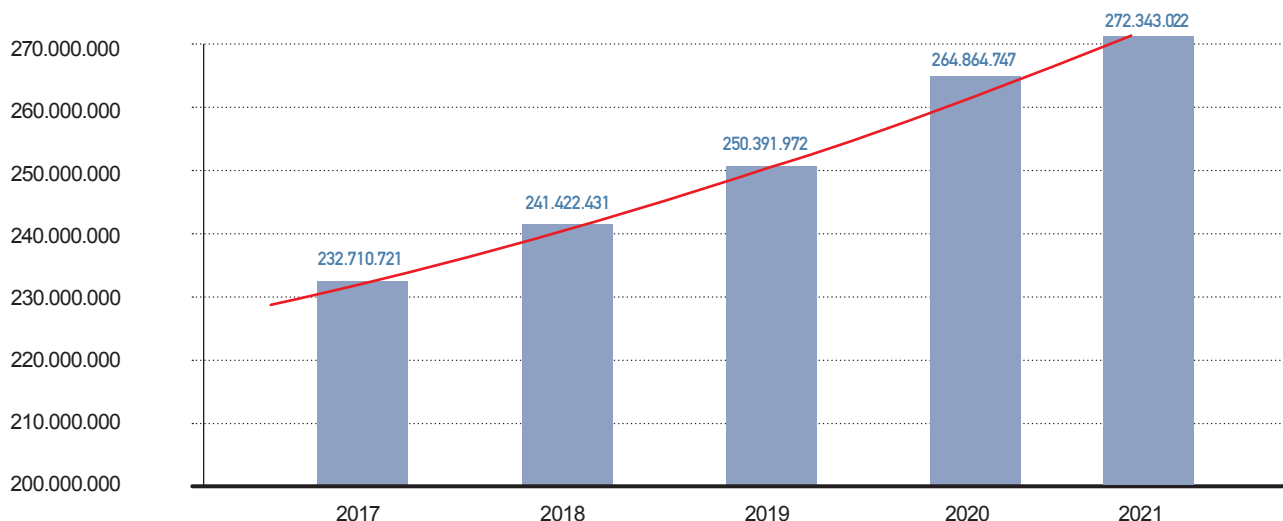

Χορηγήσεις

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου, εφαρμόζοντας συνετή πολιτική, σημείωσε μικρή πιστωτική επέκταση εντός του 2021. Οι χορηγήσεις στο τέλος του 2021, αυξήθηκαν κατά 2,82% και ανήλθαν σε €272.343 χιλ. έναντι €264.865 χιλ. το 2020, ενισχύοντας τους παραγωγικούς τομείς της τοπικής οικονομίας.

Τα Μη Εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (ΜΕΑ) την 31/12/21 ανήλθαν σε ποσοστό 46,12% επί του συνόλου του μεικτού υπολοίπου των χορηγήσεων, μειωμένα κατά περίπου 14,9% σε σχέση με την 31/12/20, ως αποτέλεσμα της υλοποίησης της στρατηγικής διαχείρισης καθυστερημένων ανοιγμάτων, τη βελτίωση των ανακτήσεων από λειτουργικές ροές και από ρευστοποίηση ακινήτων και την διαγραφή απαιτήσεων.

Εντός της κλειόμενης χρήσης σχηματίστηκαν πρόσθετες προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου, ύψους

6. Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου

€4,11 εκατ. Έτσι οι συνολικές προβλέψεις για τη κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου ανήλθαν σε €53,5 εκατ., έναντι €61,2 εκατ. την 31/12/20, με αποτέλεσμα ο δείκτης κάλυψης των ΜΕΑ από προβλέψεις να βελτιωθεί και να διαμορφωθεί στο 41,50% έναντι 40,30% την 31/12/20.

Ο βαθμός κάλυψης του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων έναντι του πιστωτικού κινδύνου, από συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης, αξία εμπράγματων εξασφαλίσεων και αξία λοιπών χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων, ανέρχεται σε 85%.

Λοιπές εργασίες

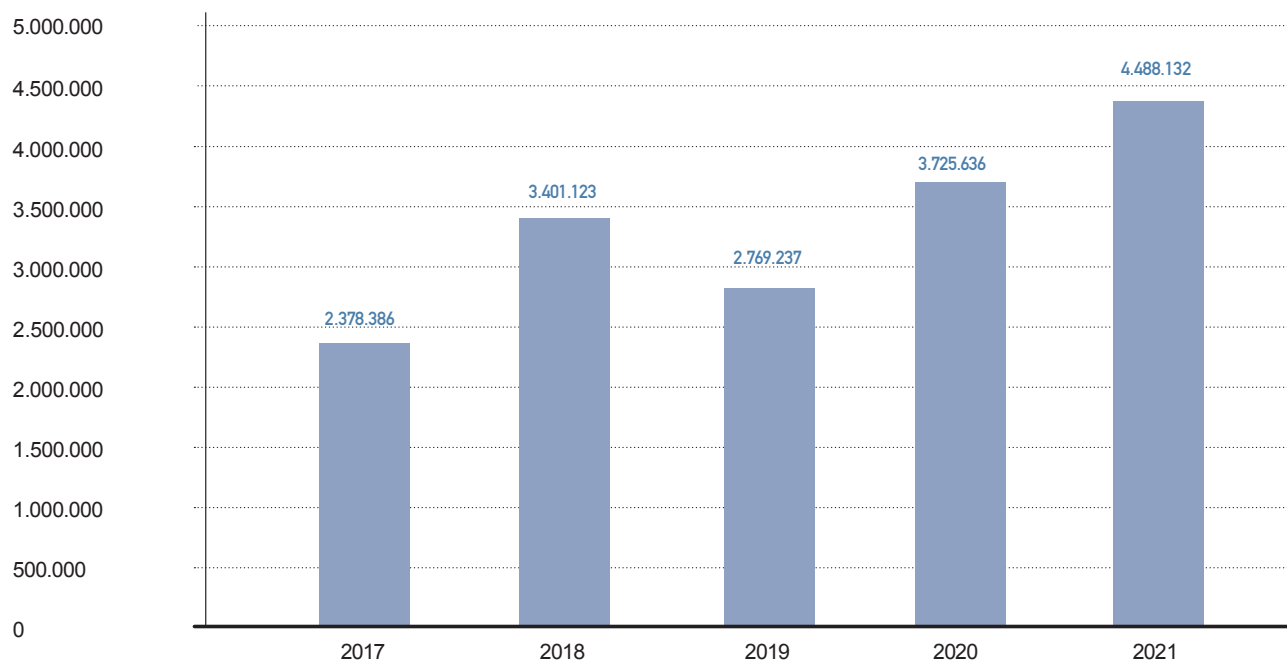
Το υπόλοιπο των εγγυητικών επιστολών σε κυκλοφορία το 2021 ανήλθε σε €18.040 χιλ. και οι εισπραχθείσες προμήθειες από αυτές σε €464 χιλ.

Η Τράπεζα και το 2021 ανέπτυξε περαιτέρω το δίκτυο των εγκατεστημένων σε συνεργαζόμενες επιχειρήσεις POS, προσεγγίζοντας τα 2.800 εγκατεστημένα τερματικά και συνεχίζει την επέκτασή με εντατικούς ρυθμούς κερδίζοντας σημαντικό μερίδιο της τοπικής αγοράς.

Σε συνεργασία με τη Συνεταιριστική Ασφαλιστική παρέχει ασφαλιστικά και τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα αποκομίζοντας προμήθειες, το ύψος των οποίων για το 2021 ανήλθε στο ποσό των €101,86 χιλ.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ 2021

Τα αποτελέσματα χρήσης (κέρδη) προ προβλέψεων για τη χρήση 2021 ανήλθαν σε €4.488 χιλ. έναντι €3.726 χιλ. το 2020. Το συνολικό ύψος των προβλέψεων για απομείωση απαιτήσεων που σχηματίστηκαν το 2021 ανήλθε σε €4.369 χιλ.

4. ΔΙΚΤΥΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ & ΑΤΜ

Η Τράπεζα την 31/12/21 διέθετε 9 καταστήματα, 18 ΑΤΜs και έχει παρουσία και στους 4 Νομούς της Περιφέρειας Ηπείρου.

Συγκεκριμένα λειτουργεί 4 καταστήματα στο Νομό Ιωαννίνων, 1 στο Νομό Άρτας, 1 στο Νομό Θεσπρωτίας και 3 στο Νομό Πρεβέζης. Κάθε κατάστημα διαθέτει ΑΤΜ και 9 ακόμη μηχανήματα είναι εγκατεστημένα σε σημεία εκτός των καταστημάτων.

5. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ/ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ

Η Τράπεζα στοχεύει στο ψηφιακό μέλλον των τραπεζών. Εκπονεί Στρατηγική Πληροφορικής επενδύοντας, σύμφωνα με το επιχειρηματικό σχέδιο που ακολουθεί, σημαντικά κεφάλαια στον ψηφιακό μετασχηματισμό.

Ολοκληρώθηκε η αναβάθμιση του κεντρικού λειτουργικού συστήματος και αναπτύσσονται τα δευτερεύοντα συστήματα που στηρίζονται σε αυτό με στόχο την ασφαλή και ορθή παραγωγή, διαχείριση και φύλαξη των δεδομένων, την άντληση της εποπτικής και εσωτερικής πληροφόρησης που θα την υποστηρίξουν στην αντιμετώπιση των κινδύνων που διαχειρίζεται και στην επίτευξη καλύτερων οικονομικών αποτελεσμάτων.

Αναβαθμίστηκε η λειτουργία των ATMs, και τέθηκαν σε λειτουργία οι πλέον σύγχρονες, ασφαλείς και εύκολες στη χρήση εφαρμογές ηλεκτρονικής τραπεζικής μέσω υπολογιστή και κινητού τηλεφώνου.

Προσαρμόζεται στα νέα κανονιστικά δεδομένα για την εξυπηρέτηση του κοινού απομακρυσμένα, που έχει στόχο την ανάπτυξη των συναλλαγών, την εξοικονόμηση χρόνου, την ταχύτητα στην ασφαλή εξυπηρέτηση, τη διεθνοποίηση των συναλλαγών και τον περιορισμό των μετακινήσεων που συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος.

Σήμερα ο πελάτης της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου μπορεί να πραγματοποιεί πληρωμές, μεταφορές, εμβάσματα όπου κι αν βρίσκεται. Χρησιμοποιώντας την πιστωτική ή χρεωστική του κάρτα να κάνει συναλλαγές σε όποιο σημείο του πλανήτη κι αν βρίσκεται.

Δίπλα στον επιχειρηματία η Τράπεζα διαθέτει στην τοπική αγορά 2.800 POS και παρέχει στους επιχειρηματίες τη δυνατότητα να χειρίζονται τους επαγγελματικούς τους λογαριασμούς από το γραφείο τους.

Στο πλαίσιο αναβάθμισης των υπηρεσιών απομακρυσμένης τραπεζικής εξυπηρέτησης διερεύνησε την αγορά και αξιολόγησε συνεργασίες με ευρωπαϊκές εταιρίες τόσο για την προμήθεια καρτών και POS όσο και για την ταχύτερη εκκαθάριση των συναλλαγών και προχωρά μέσα στο 2022 στην έναρξη της συνεργασίας με πρωτοπόρους στον κλάδο τους.

Η Τράπεζα συνεχίζει να επενδύει στην ασφάλεια των συναλλαγών και πιστοποιεί την ασφάλεια των πληροφοριών κατά ISO 27001, χρησιμοποιώντας ως συμβούλους τις μεγαλύτερες εταιρίες του κλάδου, όπως η NETBULL και η IBM. Στόχος το 2022 η πλήρης αναβάθμιση των επιχειρησιακών μονάδων πληροφορικής που θα υποστηρίξουν τη στρατηγική της και τον ψηφιακό της μετασχηματισμό, η οποία εκπονείται σε συνεργασία με εξειδικευμένη εταιρία.

Από το 2018 εκπαιδεύει το προσωπικό κι εφαρμόζει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μετρά για τη διαχείριση και προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενημερώνοντας με σαφήνεια τους συναϊρούς και πελάτες, στο πλαίσιο της προσαρμογής με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, GDPR (General Data Protection Regulation), σε συνεργασία με την εταιρία SPACE AE.

6. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΑΠΟ COVID-19

Ο απολογισμός της τράπεζας στα χρόνια της πανδημίας είναι θετικός.

Σε επίπεδο εξυπηρέτησης πελατείας, αναπτύσσοντας με ασφάλεια όλα τα κανάλια απομακρυσμένης τραπεζικής και αναβαθμίζοντας τις εφαρμογές που τα υποστηρίζουν διατήρησε το υψηλό επίπεδο προσωπικής εξυπηρέτησης τηρώντας όλα τα προβλεπόμενα από τις αρμόδιες υπηρεσίες μέτρα αντιμετώπισης της εξάπλωσης του ιού.

Το ΔΣ, τα εκτελεστικά μέλη που διευθύνουν την Τράπεζα, η Διεύθυνση Πληροφορικής και ο Υπεύθυνος Ασφάλειας Πληροφοριών, έλαβαν άμεσα και δραστικά μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων της Πανδημίας.

Η Διεύθυνση Πληροφορικής υποστήριξε με επιτυχία την τηλεργασία του 40% - 50% των εργαζομένων, οι οποίοι εφοδιάστηκαν με τον απαραίτητο εξοπλισμό (φορητούς Η/Υ) και εργάζονταν εξ αποστάσεως με απόλυτη ασφάλεια, διασυνδεδεμένοι μέσω ελεγχόμενης πρόσβασης VPN. Σε κάθε φορητό Η/Υ υπάρχει εγκατεστημένο λογισμικό για ελέγχους κακόβουλου λογισμικού και για αναγνώριση και αποτροπή απειλών (Cisco AMP for Endpoint).

6. Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου

Επιπλέον, η Τράπεζα ανταποκρίθηκε εγκαίρως ενημερώνοντας το δίκτυο και τους πελάτες μέσω της ιστοσελίδας για όλες τις κακόβουλες ενέργειες που ανθίζουν στην εποχή του COVID-19 και έλαβε πρόσθετα μέτρα ασφάλειας των πληροφορικών συστημάτων, αυξάνοντας την επαγρύπνηση και αναβαθμίζοντας τα λογισμικά ασφάλειας.

Η Τράπεζα συμμετείχε σε όλα τα κυβερνητικά προγράμματα υποστήριξης των πληγέντων από την πανδημία. Με συστηματική εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων και συνεργασία των μονάδων πέτυχε την αύξηση των οικονομικών μεγεθών παρά τις αντιξοότητες, ενώ ολοκληρώθηκαν με σημαντική βελτίωση όλοι οι εποπτικοί έλεγχοι που διεξήχθησαν το 2021.

Κατά το έτος 2021 υλοποιήθηκαν τα παρακάτω έργα:

Το Δ.Σ. της Τράπεζας έχει εγκρίνει από το 2017 5ετές Αναπτυξιακό Επιχειρηματικό Σχέδιο, η ετήσια αναθεώρηση του οποίου καλύπτει το διάστημα 2019-2023 περιλαμβάνει 20 έργα Πληροφορικής και προετοιμάζει τον ψηφιακό μετασχηματισμό του οργανισμού.

- Όπως κάθε χρόνο βάσει προγραμματισμού πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία δοκιμές για Συνέχιση Λειτουργίας Εργασιών από καταστροφή την 31/12/2021, μέσω του νέου Εναλλακτικού Μηχανογραφικού Κέντρου. Η διαδικασία διήρκησε περίπου 2 ώρες για την επαναλειτουργία των συστημάτων.
- Ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση & λειτουργία λογισμικού ασφάλειας των H/Y & Servers, που θα υποστηρίζει Full Disk Encryption, Removable media encryption, Deslock + Go portable encryption, File & folder encryption, Outlook plugin form email & attachments, Text & clipboard encryption, Virtual disks & encrypted archives, Centralized management compatible.
- Ολοκληρώθηκε η επιλογή του προμηθευτή (SWIFT) για τις νέες υπηρεσίες που αφορούν το Target2, TIPS, T2S. Τέθηκε σε λειτουργία του S.O.C. σε συνεργασία με εταιρία NettBull, (S.O.C) Monitoring System, για την ασφάλεια των συστημάτων 24/7 (CyberSecurity).
- Ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση της αναβαθμισμένης έκδοσης του Core Banking CSB2, με τον προμηθευτή μας Natech.
- Ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση της αναβαθμισμένης έκδοσης του e-Banking το οποίο περιλαμβάνει τον διαχωρισμό σε Retail & Corporate πελάτες, με τον προμηθευτή μας Natech.
- Ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση της αναβαθμισμένης έκδοσης του m-Banking, το οποίο περιλαμβάνει πρόσθετες συναλλαγές, όπως πληρωμές, μεταφορές, ανάγνωση QRCode κλπ. με τον προμηθευτή μας Natech.
- Ολοκληρώθηκε η εγκατάσταση της αναβαθμισμένης έκδοσης του AML, με τον προμηθευτή μας Natech.
- Μετά την ολοκλήρωση του έργου μετάπτωσης στο νέο Core Banking, e-banking & m-banking προχωρήσαμε σε IT Audit από εξειδικευμένη εταιρία (PWC).
- Για την ασφαλέστερη και αποτελεσματικότερη αποθήκευση των αρχείων, προβήκαμε σε αντικατάσταση του μηχανισμού που λαμβάνει καθημερινά τα αντίγραφα ασφάλειας. Μέχρι σήμερα, λειτουργούσαμε με παρωχημένη τεχνολογία, η οποία είναι μη αναβαθμιζόμενη και όχι τόσο αποτελεσματική (tapes). Η νέα διαδικασία υλοποιήθηκε σε συνεργασία με την IBM, Back as a Service, κι εκτός από τα αντίγραφα ασφαλείας σε ειδικό server στο χώρο μας, περιλαμβάνει αυτοματοποιημένη ύπαρξη αντίγραφου ασφαλείας σε χώρο της IBM, όπου λειτουργεί και το Εναλλακτικό Μηχανογραφικό Κέντρο της Τράπεζας.
- Πραγματοποιήθηκε η αντικατάσταση 50 H/Y παρωχημένης τεχνολογίας και λειτουργικών συστημάτων, σε Windows 10.
- Αναβαθμίστηκαν 5 Windows Servers, σε αναβαθμισμένη έκδοση Windows Server 2019.

6. Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου

- Με δεδομένη την υποχρεωτική μας συμμόρφωση για τη διαχείριση των προσωπικών δεδομένων, η τράπεζα υλοποιεί πρόγραμμα συμμόρφωσης με τον κανονισμό GDPR σε συνεργασία με την εταιρία SPACE.
- Λόγω άμεσων αναγκών, αναβαθμίστηκε - επεκτάθηκε το storage, με τη προμήθεια, νέου εξοπλισμού NETAPP.
- Ανανεώθηκε, σαν DPO, η σύμβαση συνεργασίας με τη SPACE, για τη υποστήριξη σε θέματα GDPR.
- Ανανεώθηκε, σαν σύμβουλο ασφάλειας Π.Σ., η σύμβαση συνεργασίας με τη NetBull, για τη υποστήριξη σε θέματα ασφάλειας Π.Σ.
- Ολοκληρώθηκε η προμήθεια και εγκατάσταση λογισμικού Patch-Management

7. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η Τράπεζα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην εκτίμηση και στην παρακολούθηση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται. Οι πιο σημαντικοί κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται η Τράπεζα δια μέσω των δραστηριοτήτων της είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος ρευστότητας, οι μεταβολές στην αξία των περιουσιακών στοιχείων, λόγω μεταβολών στα επίπεδα τιμών και επιτοκίων της αγοράς, και η επάρκεια εποπτικών και εσωτερικών κεφαλαίων σε αποδεκτά επίπεδα, για τη στήριξη των δραστηριοτήτων της Τράπεζας. Η Τράπεζα, μέσω των κατάλληλων μηχανισμών εντοπίζει, παρακολουθεί και αναλύει αυτούς τους κινδύνους λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα. Επιπροσθέτως, η Τράπεζα επανεξετάζει συχνά τις πολιτικές και τα μοντέλα διαχείρισης κινδύνου που εφαρμόζει, ώστε να ενσωματώνει τις μεταβολές της αγοράς και των προϊόντων και να αναπτύσσει πιο αποτελεσματικές στρατηγικές.

Υπεύθυνη για την ανάπτυξη και την επίβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων είναι η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων (ΕΔΚ) και σε τελικό επίπεδο το ΔΣ. Η διαμόρφωση στρατηγικής ανάληψης κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων, σε συνάρτηση με τους επιχειρηματικούς στόχους της τράπεζας, και η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων, καθώς και η επάρκεια Ιδίων Κεφαλαίων, σε σχέση με το ύψος και τη μορφή των αναλαμβανόμενων κινδύνων αξιολογούνται από το ΔΣ.

Υπεύθυνη για την υλοποίηση του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων, είναι η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας.

Πλαίσιο Διακυβέρνησης Διαχείρισης Κινδύνων

Οι κατευθυντήριες γραμμές της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων της τράπεζας εκπορεύονται από τις προβλέψεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, λαμβάνοντας υπόψιν τις ιδιαιτερότητες της Τράπεζας, τον ετήσιο προϋπολογισμό της και το εκάστοτε εφαρμόσιμο επιχειρηματικό της σχέδιο.

6. Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηλείου

Στο πλαίσιο μιας διαφανούς και λειτουργικής πολιτικής διαχείρισης κινδύνων, η Τράπεζα έχει καταγεγραμμένες διαδικασίες που καθορίζουν τη στρατηγική της αναφορικά με την ανάληψη, παρακολούθηση, μέτρηση και διαχείριση κινδύνων.

Η Τράπεζα διαθέτει πολιτική διαμόρφωσης, παρακολούθησης και αναθεώρησης του Πλαισίου Ανοχής Κινδύνων της (Risk Appetite Framework ή RAF), η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο με την από 20.09.2020. Εντός του 2021 αναθεωρήθηκαν και οι σχετικοί δείκτες /όρια μέτρησης κινδύνου (risk metrics) που περιλαμβάνονται στη Δήλωση Διάθεσης Ανοχής Κινδύνων (Risk Appetite Statements – RAS). Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων είναι η αρμόδια Διεύθυνση για την παρακολούθηση των δεικτών και την υποβολή τυχόν παρεκκλίσεων στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία ενημερώνει στη συνέχεια το Διοικητικό Συμβούλιο.

Στο σημείο αυτό να τονισθεί ότι, η Τράπεζα παρότι δεν υποχρεούται να συστήσει Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων σύμφωνα με το μέγεθός της και την πολυπλοκότητα των εργασιών της, όπως ορίζεται στην ΠΔ/ΤΕ 2577/2006 προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για πλήρη εναρμόνιση με τις απαιτήσεις της σχετικής ΠΔ/ΤΕ καθώς και την τήρηση των όρων συνεργασίας που έχει με τους Στρατηγικούς Επενδυτές. Η Τράπεζα, με την από 2/10.11.2016 απόφαση του Δ.Σ., προχώρησε στη σύσταση της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων και προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες ώστε να δημιουργήσει διαδικασίες για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων, οι οποίες να αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της στρατηγικής της, των κανονισμών και των πολιτικών της.

Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει ένα μοντέλο «Τριών Γραμμών Άμυνας» για τον αποτελεσματικό εντοπισμό και διαχείριση των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται.

Στην Πρώτη Γραμμή Άμυνας είναι οι εμπορικές και οι λειτουργικές δραστηριότητες της Τράπεζας, όπως αυτές εντοπίζονται στην καθημερινή λειτουργία της Τράπεζας, κυρίως μέσω των καταστημάτων της. Τα καταστήματα και οι κεντρικές διευθύνσεις που εμπλέκονται στις καθημερινές λειτουργικές δραστηριότητες της Τράπεζας λαμβάνουν υπόψη τους τις κατευθυντήριες γραμμές που τίθενται από την Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων, που αποτελεί την Δεύτερη Γραμμή Άμυνας.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων ως ανεξάρτητη διοικητικά μονάδα είναι επιφορτισμένη με τη συνεχή αξιολόγηση και παρακολούθηση της ανάληψης κινδύνου που απορρέει από τις δραστηριότητες της Τράπεζας. Η Δεύτερη Γραμμή Άμυνας συμπληρώνεται από την Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης, η οποία είναι επίσης διοικητικά ανεξάρτητη, διασφαλίζει την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της και έχει τη δυνατότητα απρόσκοπτης πρόσβασης σε όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες που είναι απαραίτητα για την εκπλήρωση της αποστολής της.

Η Τρίτη γραμμή άμυνας αφορά τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου που αποτελεί μια ανεξάρτητη και αντικειμενική δραστηριότητα ελέγχου που παρέχει διασφάλιση και συμβουλευτικό έργο εξασφαλίζοντας έτσι την εφαρμογή των πολιτικών και κανονισμών που διέπουν τη λειτουργία της Τράπεζας. Αυτό επιτυγχάνεται κυρίως μέσω της διαρκούς και συστηματικής αξιολόγησης της διαχείρισης των αναλαμβανόμενων κινδύνων καθώς και των διαδικασιών Εσωτερικού Ελέγχου που ακολουθούνται από τις δυο πρώτες γραμμές άμυνας, ενώ στους σκοπούς της δραστηριότητας της συμπεριλαμβάνεται και η διακυβέρνηση της Τράπεζας. Τέλος, προτείνει μέτρα για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των προαναφερόμενων και παρακολουθεί την υλοποίηση των διορθωτικών ενεργειών σε τυχόν αναδειχθείσες αδυναμίες.

Η Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης και η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων δεν συμμετέχουν στη λήψη επιχειρησιακών αποφάσεων και τα μέλη που τις απαρτίζουν δεν έχουν κανενός είδους σχέση με τα υπόλοιπα διοικητικά στελέχη της Τράπεζας, εξασφαλίζοντας την εύρωστη, εύρυθμη και διαφανή περάτωση των καθηκόντων τους.

ΔΑΕΕΚ – ΔΑΕΕΡ

Ο κύριος σκοπός της έκθεσης για τη Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) είναι να περιγράψει την προσέγγιση που ακολουθεί η Τράπεζα στο πλαίσιο της αξιολόγησης και επάρκειας των κεφαλαίων της. Θα πρέπει να διασφαλίσει ότι η Τράπεζα διαθέτει επαρκή κεφάλαια για να καλύψει όλους τους σημαντικούς κινδύνους στους οποίους εκτίθεται το πιστωτικό ίδρυμα σε συνεχή βάση. Επίσης, γίνεται αξιολόγηση της επάρκειας των κεφαλαίων της με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2021, με βάση τις μελλοντικές κεφαλαιακές απαιτήσεις σε διάστημα τριών ετών.

Η ΔΑΕΕΚ περιγράφει αναλυτικά τη προσέγγιση της τράπεζας για την εσωτερική αξιολόγηση του κεφαλαίου, όσον αφορά:

6. Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου

- Τους κινδύνους του Πυλώνα Ι (αγοράς, πιστωτικό και λειτουργικό) για τους οποίους υπολογίζει κεφαλαιακές απαιτήσεις σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση,
- Τους πρόσθετους κινδύνους που δεν καλύπτονται από τον Πυλώνα Ι και που αξιολογεί στο πλαίσιο της ΔΑΕΕΚ.

Αντίστοιχα η Τράπεζα αξιολογεί ετησίως με τη Διαδικασία Αξιολόγησης Εσωτερικής Επάρκειας Ρευστότητας (ΔΑΕΕΡ) το μέγεθος των κινδύνων ρευστότητας καθώς και των διαδικασιών, μέτρων, πολιτικών, μηχανισμών ελέγχου, προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων κρίσης, στη βάση των αρχών της Βασιλείας και των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών.

Σχέδιο Ανάκαμψης (ΣΧ.ΑΝ.)

Το ΣΧ.ΑΝ. διασφαλίζει ότι η Τράπεζα μπορεί να ανακάμψει από σοβαρές μακροοικονομικές και χρηματοοικονομικές πιέσεις, αποφεύγοντας την περιέλευση του ιδρύματος σε σημείο αφερεγγυότητας και την λήψη μέτρων εξυγίανσης από την αρμόδια εποπτική αρχή.

Το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει σαφείς προσδοκίες για την παράδοση και εκτέλεση του ΣΧ.ΑΝ. Το ΣΧ.ΑΝ. αναπτύσσεται, ανήκει και εκτελείται από την Ανώτερη Διοίκηση, αναδεικνύοντας την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τις δραστηριότητές της. Η Ανώτερη Διοίκηση της Τράπεζας έχει καθιερώσει ένα πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης, ορίζοντας τις αρχές για την προετοιμασία του ΣΧ.ΑΝ, τη διαδικασία έγκρισης και τη διαδικασία διακυβέρνησης σε περίπτωση που πρέπει να εφαρμοστεί το σχέδιο σε κατάσταση κρίσης. Το πλαίσιο εσωτερικής διακυβέρνησης ενσωματώνεται στο υφιστάμενο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης και στο συνολικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων της Τράπεζας, στοχεύοντας στον έγκαιρο προσδιορισμό του βέλτιστου τρόπου εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης για την επαρκή διαχείριση μιας κρίσης.

Το ΣΧ.ΑΝ. παρέχει μια λίστα με δυνητικές επιλογές ανάκαμψης, οι οποίες έχουν προκύψει από την αξιολόγηση ενός μακροσκελούς καταλόγου αξιόπιστων, εφικτών και αποτελεσματικών επιλογών, επιτρέποντας στην Τράπεζα να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητά τους βάσει μιας σειράς σεναρίων ακραίων καταστάσεων.

Το ΣΧ.ΑΝ. προσδιορίζει τύπους σεναρίων ακραίων καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων του ιδιοσυγκρασιακού και του συστημικού κλονισμού, καθώς και του συνδυασμού των δύο τύπων κλονισμού. Επιπροσθέτως, το Σχέδιο παράσχει την μελέτη εκτίμησης των επιπτώσεων των επιλογών ανάκαμψης, αξιολογεί τους κινδύνους που σχετίζονται με τις επιλογές ανάκαμψης και περιγράφει συγκεκριμένες λύσεις για την υπέρβαση των πιθανών προβλημάτων και την επαναφορά των Δεικτών Ανάκαμψης του Σχεδίου πάνω από τα επίπεδα των ορίων υπό κανονικές συνθήκες λειτουργίας, χωρίς να χρειάζεται να καταφύγει σε κυβερνητική στήριξη.

Επιπλέον, το ΣΧ.ΑΝ παρέχει ένα λεπτομερές σχέδιο επικοινωνίας και γνωστοποίησης που καλύπτει την επικοινωνία εντός της Τράπεζας, καθώς και την εξωτερική επικοινωνία με τους μετόχους και τις αρμόδιες αρχές, αντιμετωπίζοντας τυχόν αρνητικές αντιδράσεις στην αγορά. Τέλος, το ΣΧ.ΑΝ περιλαμβάνει μια σειρά προπαρασκευαστικών μέτρων που μπορούν να διευκολύνουν την εφαρμογή των επιλογών σε κατάσταση κρίσης.

Η ανάπτυξη του ΣΧ.ΑΝ διεξήχθη υπό την επίβλεψη και τον συντονισμό της Συντονιστικής Επιτροπής, η οποία απαρτίζεται από ανώτερα στελέχη, που συνέβαλαν στην παραγωγή διαφόρων ροών εργασίας του ΣΧ.ΑΝ (π.χ. δείκτες ανάκαμψης, ακραία σενάρια, επιλογές ανάκαμψης, κτλ.), καθώς και στον σχεδιασμό της εσωτερικής διακυβέρνησης και των σχετικών διαδικασιών.

8. ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Η Εταιρική Διακυβέρνηση είναι ένα σύστημα αρχών και πρακτικών βάσει του οποίου οργανώνεται, λειτουργεί και διοικείται η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου, ώστε να διαφυλάσσονται και να ικανοποιούνται τα έννομα συμφέροντα όλων όσων συνδέονται με αυτή.

Η Τράπεζα έχει θεσπίσει από το 1998 την εφαρμογή αρχών εταιρικής διακυβέρνησης, εξασφαλίζοντας έτσι, την άρτια και διαφανή διεξαγωγή των λειτουργιών της και την αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών προς τους συνεταίρους και πελάτες της.

Η εταιρική διακυβέρνηση της Τράπεζας διέπεται από το Ν. 4261/2014 που αφορά στα Πιστωτικά Ιδρύματα και εποπτεύεται από την ΤτΕ. Το σύστημα διακυβέρνησης ακολουθεί τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών και στηρίζεται στην προσέγγιση, κατανόηση, ανάληψη και επιτυχή διαχείριση κάθε είδους κινδύνου.

6. Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου

Ήδη, από τις αρχές του 2020 τέθηκε σε εφαρμογή αναθεωρημένος Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος αναπτύσσεται σε υφιστάμενες ή/και υπό αναθεώρηση πολιτικές, κανονισμούς και διαδικασίες, με σκοπό τη δημιουργία πλήρους εσωτερικού κανονιστικού πλαισίου, για την εύρυθμη καθημερινή λειτουργία της οργανωτικής δομής.

Ο Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης αντικατοπτρίζει την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού επιχειρηματικού μοντέλου με την παράλληλη εμπέδωση μια ενιαίας επιχειρηματικής φιλοσοφίας, επιτυγχάνοντας μεταξύ άλλων:

- Την εγκαθίδρυση μιας σαφούς οργανωτικής δομής
- Τη θέσπιση ξεκάθαρων γραμμών αναφοράς της Τράπεζας
- Την αναλυτική περιγραφή της Ιεραρχίας των μονάδων που απαρτίζουν την οργανωτική δομή της Τράπεζας
- Την απόδοση διακριτών και ανεξάρτητων αρμοδιοτήτων στις εμπλεκόμενες με τη διαχείριση κινδύνων και τον εσωτερικό έλεγχο μονάδες

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχοντας την τελική ευθύνη και τη γενική εποπτεία του τρόπου εφαρμογής του Κανονισμού Εταιρικής Διακυβέρνησης, τον αξιολογεί και ζητά την αναπροσαρμογή του, όποτε αυτό κριθεί σκόπιμο.

Η επιτυχής διοίκηση και αποτελεσματικότητα της Τράπεζας συμπληρώνεται από μια σειρά Επιτροπών, σε εναρμόνιση με τις αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης. Διακρίνονται στις επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου και στις λοιπές Επιτροπές της Διοίκησης, υπεύθυνες για εξειδικευμένα θέματα που χρήζουν ανάλογης διαφάνειας και τεχνικής κατάρτισης.

9. ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου προκειμένου να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις της έχει θεσπίσει αυστηρές διαδικασίες ελέγχου, οι οποίες εφαρμόζονται και αξιολογούνται από τη Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης. Η συγκεκριμένη μονάδα αποτελεί αναπόσπαστο οργανικό μέρος της συνολικής λειτουργίας της Τράπεζας. Έχει Ανεξάρτητη, Αντικειμενική, Διαβεβαιωτική και Συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες της Τράπεζας.

Η Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης είναι διοικητικά ανεξάρτητη από μονάδες με εκτελεστικές αρμοδιότητες και από τις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για την πραγματοποίηση ή λογιστικοποίηση συναλλαγών. Έχει πρόσβαση σε όλες τις δραστηριότητες και μονάδες της Τράπεζας, καθώς και σε όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες της. Ο επικεφαλής της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης αναφέρεται, για θέματα της αρμοδιότητας του στην Επιτροπή Ελέγχου και μέσω αυτής στο Δ.Σ. της Τράπεζας.

Η Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης υιοθετεί και διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τα "Διεθνή Επαγγελματικά Πρότυπα Άσκησης του Εσωτερικού Ελέγχου" καθώς και του Κώδικα Δεοντολογίας του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (IIA) αναπτύσσοντας διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου λαμβάνοντας υπόψη βέλτιστες πρακτικές που απαιτούνται από τις κατευθυντήριες οδηγίες των Εποπτικών Αρχών και των εισηγήσεων διεθνώς αναγνωρισμένων οργανισμών. Στα πλαίσια των ανωτέρω η Διοίκηση της Τράπεζας αναγνωρίζοντας το σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει ο Εσωτερικός Έλεγχος αφουγκράζεται τις ανάγκες λειτουργίας της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου ενισχύοντας αυτήν με κάθε πρόσφορο μέσο όπως η συνεργασία που έχει αναπτυχθεί με εξωτερικό σύμβουλο πολυετούς εμπειρίας.

10. ΜΟΝΑΔΑ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

Η Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης λειτουργεί ώστε να διασφαλισθεί ότι η Τράπεζα συμμορφώνεται με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο, εφαρμόζοντας για τον σκοπό αυτό τις βέλτιστες πρακτικές.

Λειτουργεί ανεξάρτητα από τις επιχειρησιακές μονάδες που ελέγχει. Έχει απευθείας γραμμή αναφοράς στην ανώτερη Διοίκηση και στην Επιτροπή Ελέγχου του Διοικητικού Συμβουλίου ώστε να ενισχύεται η λειτουργία της και κατοχυρώνεται η ανεξαρτησία της.

Υποστηρίζει την Τράπεζα στη διαχείριση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης εποπτεύοντας και συντονίζοντας τη συμμόρφωση της με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, τους κανόνες των Εποπτικών Αρχών, καθώς και τους εσωτερικούς κανόνες που έχουν υιοθετηθεί.

Στην ευθύνη της Κανονιστικής Συμμόρφωσης είναι το πλαίσιο Αντιμετώπισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (ΕΧ/ΧΤ).

Το 2021 εγκρίθηκε από το ΔΣ νέα Πολιτική αντιμετώπισης των ΞΧ/ΧΤ εναρμονισμένη με τις νέες εθνικές και ευρωπαϊκές απαιτήσεις και βέλτιστες πρακτικές.

Αναβαθμίστηκε το ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης των συναλλαγών και δημιουργίας σημάνσεως για ασυνήθεις ή ύποπτες συναλλαγές.

Στον σχεδιασμό για το 2022 είναι η επικαιροποίηση των διαδικασιών και η εκπαίδευση του συνόλου του προσωπικού για την αντιμετώπιση τυχόν προσπαθειών χρησιμοποίησης της Τράπεζας για ΞΧ/ΧΤ. Τόσο ο προβλεπόμενος από την ΠΔΤΕ 2577/2006 τριετής έλεγχος από ανεξάρτητο ελεγκτή όσο και ο σημαντικός ετήσιος έλεγχος επισήμαναν ότι η λειτουργία της μονάδας είναι ικανοποιητική.

11. ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Η στρατηγική οργανικής ανάπτυξης της Τράπεζας υπηρετεί και βασίζεται στους ίδιους τέσσερις πυλώνες που διατρέχουν το σύνολο του Επιχειρηματικού Σχεδίου.

Επιχειρείται η ανάπτυξη των εργασιών με χρήση περιορισμένης αύξησης της φυσικής παρουσίας σε τοπικές αγορές με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και σημαντική υποστήριξη της διείσδυσης με ηλεκτρονικά δίκτυα και κατάλληλες συνεργασίες.

Στο δρόμο προς τη ψηφιακή μετάβαση η Τράπεζα υιοθετεί σύγχρονες τεχνολογικά λύσεις που της επιτρέπουν:

- Να μειώνει το κόστος εξυπηρέτησης, οδηγώντας στην επίτευξη του στρατηγικού στόχου αύξησης της κερδοφορίας
- Να καλύπτει με ασφάλεια όλο το φάσμα των σύγχρονων τραπεζικών υπηρεσιών
- Να διατηρείται στην κορυφή από την άποψη της δυνατότητας ενσωμάτωσης καινοτομιών και χρήσης τεχνολογίας αιχμής

12. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η Τράπεζα διαθέτει στην αγορά πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες, καταθετικά προϊόντα υψηλών αποδόσεων και χορηγητικά προϊόντα λιανικής τραπεζικής τα οποία σχεδιάζονται με ευελιξία για να καλύπτουν τις ιδιαίτερες ανάγκες των ιδιωτών πελατών της.

Οι κύριες κατηγορίες επιχειρηματικών πελατών είναι:

- Βιοτέχνες – Επαγγελματίες – Έμποροι που ανήκουν κατά κύριο λόγο στην κατηγορία των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων
- Αγρότες / Κτηνοτρόφοι
- Ιδιοκτήτες Ξενοδοχείων και λοιπών τουριστικών καταλυμάτων
- Ελεύθεροι επαγγελματίες
- Κατασκευαστές / Τεχνικές Εταιρείες
- Νοικοκυριά για την κάλυψη των στεγαστικών τους αναγκών και λοιπών καταναλωτικών αναγκών

Η Τράπεζα εντός του 2021 παρέιχε τα κάτωθι προϊόντα χρηματοδοτήσεων:

- **Μικροπιστώσεις EaSI**, με παροχή χρηματοδοτικής στήριξης για την πρόσβαση δικαιούχων σε μικροπιστώσεις μέχρι €25.000 με την εγγύηση του ΕΤαΕ, για κάλυψη αναγκών τόσο κεφαλαίου κίνησης και χρηματοδότησης αγοράς παγίων στοιχείων. Παράλληλα, στο πρόγραμμα συμπεριλαμβάνεται και η παροχή εστιασμένων προγραμμάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης, συμβουλευτικής υποστήριξης και καθοδήγησης (υπηρεσίες Mentoring) στους δικαιούχους που θα ενταχθούν στο πρόγραμμα.

6. Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου

- **Ήπειρος Ανάπτυξη**, Ολοκληρωμένο πακέτο προϊόντων και υπηρεσιών που απευθύνεται σε νέες και υφιστάμενες επιχειρήσεις που τα επενδυτικά τους προγράμματα έχουν ενταχθεί στο ΕΣΠΑ ή σε άλλα επιδοτούμενα προγράμματα.
- **Κεφάλαια κινήσεως** και δάνεια παγίων, για κάλυψη ρευστότητας των επιχειρήσεων και την υλοποίηση επενδυτικών προγραμμάτων.

Η Τράπεζα συμμετείχε σε όλα τα κρατικά προγράμματα στήριξης των πληττόμενων από την πανδημία επιχειρήσεων, επαγγελματιών και φυσικών προσώπων:

- **ΤΕΠΙΧ II** - Με το υποπρόγραμμα επενδυτικών δανείων της Δράσης «**Επιχειρηματική Χρηματοδότηση**» του Ταμείου Επιχειρηματικότητας II (ΤΕΠΙΧ II) προωθείται η διευκόλυνση της πρόσβασης των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε χρηματοδοτικούς μηχανισμούς, οι οποίοι ενισχύουν την επενδυτική δραστηριότητα της χώρας
- **Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων COVID-19** - Το «**Ταμείο Εγγυοδοσίας Επιχειρήσεων COVID-19**» δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε δανειακά κεφάλαια, μέσω της παροχής εγγυοδοσίας. Αντικειμενικός σκοπός του είναι ο μετριασμός των επιπτώσεων της Πανδημίας COVID -19 στη λειτουργία των επιχειρήσεων, μέσω της ενίσχυσης της ρευστότητάς τους με δάνεια κεφαλαίου κίνησης
- **Πρόγραμμα Εξοικονομώ – Αυτονομώ** - Το πρόγραμμα «**ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ – ΑΥΤΟΝΟΜΩ**» του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με **προϋπολογισμό 850 εκατ. ευρώ** έχει Δικαιούχο την **Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα** και παρέχει χρηματοδότηση για την υλοποίηση παρεμβάσεων, με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας στον οικιακό κτηριακό τομέα, τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και κατά συνέπεια του ενεργειακού κόστους, με όφελος ειδικά για τα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα
- Επιπλέον, η Τράπεζα συμμετείχε και στο κρατικό πρόγραμμα Πρόγραμμα «**Γέφυρα**»: Συνεισφορά του Δημοσίου στις δόσεις για την αποπληρωμή των πάσης φύσεως δανείων φυσικών ή νομικών προσώπων προς χρηματοδοτικούς φορείς που εξασφαλίζονται με εμπράγματη ασφάλεια στην κύρια κατοικία του οφειλέτη

13. ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Η συνεταιριστική ιδέα πάνω στις αρχές της οποίας δομήθηκε και λειτουργεί η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου είναι άμεσα συνυφασμένη με την έννοια της ευθύνης απέναντι στην τοπική κοινωνία, που δημιούργησε και στηρίζει την τράπεζα.

Η Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου δημιουργεί σημαντικό ύψους κοινωνικό προϊόν που παράγεται από τη λειτουργία και την πολιτική που εφαρμόζει και αποδίδεται στην πολιτεία και στους πολίτες. Ενδεικτικά το μέγεθος της κοινωνικής συνεισφοράς της Τράπεζας, χωρίς να συμπεριληφθεί το ύψος των προμηθειών που κατευθύνθηκε κυρίως σε τοπικούς προμηθευτές, απεικονίζεται στον πίνακα δίπλα:

Πίνακας Κοινωνικού Προϊόντος 2021

Δημόσιο (φόροι, εισφορές κ.λπ.)	1.594
Ασφαλιστικά Ταμεία	998
Προσωπικό	1.808
Χορηγίες	13
ΣΥΝΟΛΟ (ποσά σε χιλ. ευρώ)	4.413

Παράλληλα, ανταποδίδοντας την εμπιστοσύνη των Ηπειρωτών και με αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, παρά την ανάγκη για περιορισμό των δαπανών της, συνεχίζει να στηρίζει αναπτυξιακές, κοινωνικές και πολιτιστικές πρωτοβουλίες των φορέων του τόπου μας, καθώς και το έργο καταξιωμένων τοπικών κοινωνικών συλλόγων.

Η συμπαράσταση της τράπεζας έχει πολλές φορές αποδεχθεί καθοριστική για την πραγματοποίηση και την επιτυχία σημαντικών δράσεων.

7 Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της Χρήσεως 2021

1. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

(Τα ποσά είναι εκφρασμένα σε Ευρώ)

	01.01-31.12.2021	01.01-31.12.2020
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	11.432.526	11.119.203
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(1.973.281)	(2.643.552)
Καθαρά έσοδα από τόκους	9.459.244	8.475.652
Εσοδα προμηθειών	1.436.365	1.403.713
Εξοδα προμηθειών	(7.942)	(198)
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από προμήθειες	1.428.423	1.403.515
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	101.863	94.612
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	101.863	94.612
Καθαρά λοιπά έσοδα / (έξοδα)	591.030	308.242
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	11.580.561	10.282.021
Δαπάνες προσωπικού	(3.201.074)	(3.092.862)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	(3.387.312)	(3.013.921)
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, παγίων, λογ/κού & λοιπών άυλων περ/κών στοιχείων	(504.043)	(449.602)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού & άλλων κινδύνων	(4.368.834)	(3.315.175)
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	119.298	410.461
Φόροι	(35.797)	(147.669)
Καθαρά Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους (Α)	83.501	262.792
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα)		
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων:		
Κέρδη (ζημιές) από αναλογιστική μελέτη	1.198	889
Αναλογών φόρος	(347)	(258)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους (Β)	850	631
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους (Α+Β)	84.351	263.423

2. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ*(Τα ποσά είναι εκφρασμένα σε Ευρώ)*

	31.12.2021	31.12.2020
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	17.398.053	31.558.822
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	13.901.460	15.747.020
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	218.819.724	203.629.017
Αξίογραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου:		
Αξίογραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση	234.127	234.127
Αξίογραφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στο Αποσβεσμένο κόστος	60.000	60.000
Ακίνητα επενδύσεων	5.440.808	4.041.419
Συμμετοχές σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις	47.301	47.301
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	1.119.074	867.860
Ενσώματα πάγια στοιχεία	5.105.126	4.712.099
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	10.387.115	10.423.259
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	14.689.373	10.745.504
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	287.202.161	282.066.428
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	6.174.466	5.303.978
Υποχρεώσεις προς πελάτες	248.226.190	246.780.821
Υποχρεώσεις προς πιστωτικούς τίτλους	6.100.000	6.021.000
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	168.634	144.818
Προβλέψεις για κινδύνους και βαρη	100.000	100.000
Λοιπά στοιχεία παθητικού	2.899.820	1.737.718
Σύνολο Παθητικού	263.669.110	260.088.335
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
Συνεταιριστικό Κεφάλαιο	21.564.024	20.263.059
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	9.054.687	8.885.045
Αποθεματικά	1.817.663	1.817.663
Αποτελέσματα εις νέον	(8.903.323)	(8.987.675)
Ίδια κεφάλαια συνεταιρίων Τράπεζας	23.533.051	21.978.093
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων	287.202.161	282.066.428

3. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ*(Τα ποσά είναι εκφρασμένα σε Ευρώ)*

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Διαφορά υπέρ το άρτιο	Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπο Ιδίων Κεφαλαίων την 1η Ιανουρίου 2020	18.698.795	8.681.885	1.817.663	(9.380.012)	19.818.331
Επίδραση ΔΛΠ 19 - ΕΔΔΠΧΠ μετά από φόρους	0	0	0	138.847	138.847
Υπόλοιπο Ιδίων Κεφαλαίων την 1η Ιανουρίου 2020 (αναμορφωμένο)	18.698.795	8.681.885	1.817.663	(9.241.166)	19.957.178
Αποτελέσματα χρήσης μετά από φόρους (αναμορφωμένο)	0	0	0	262.792	262.792
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους (αναμορφωμένο)	0	0	0	631	631
Αύξηση κεφαλαίου	1.564.264	203.160	0	0	1.767.424
Οριστικοποίηση νέων εγγραφών προηγούμενης χρήσης	0	0	0	(9.931)	(9.931)
Υπόλοιπο των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2020	20.263.059	8.885.045	1.817.663	(8.987.674)	21.978.094
Υπόλοιπο Ιδίων Κεφαλαίων την 1η Ιανουρίου 2021	20.263.059	8.885.045	1.817.663	(8.987.674)	21.978.093
Αποτελέσματα χρήσης μετά από φόρους	0	0	0	83.501	83.501
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) μετά από φόρους	0	0	0	850	850
Αύξηση κεφαλαίου	1.300.965	169.642	0	0	1.470.606
Υπόλοιπο των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2021	21.564.023	9.054.687	1.817.663	(8.903.323)	23.533.051

4. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ*(Τα ποσά είναι εκφρασμένα σε Ευρώ)*

	01.01. - 31.12.2021	01.01. - 31.12.2020
ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		Όπως Αναμορφώθηκε
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	119.298	410.461
Πλέον / μείον προσαρμογές για :		
Απομειώσεις και προβλέψεις	4.368.834	3.315.175
Αποσβέσεις	504.043	449.602
Παροχές προσωπικού μετά τη συνταξιοδότηση	25.013	3.336
Λοιπές προσαρμογές	(147.083)	(58.788)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τη μεταβολή σε λειτουργικά στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεων	4.870.105	4.119.786
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων από πιστωτικά ιδρύματα	1.845.560	9.943.847
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των δανείων και απαιτήσεων από πελάτες	(19.299.069)	(22.781.864)
Καθαρή (αύξηση)/ μείωση των λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(4.204.341)	(1.397.885)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	870.489	(19.148.473)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των υποχρεώσεων προς πελάτες	1.445.369	24.852.790
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) των λοιπών υποχρεώσεων	869.424	(556.816)
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από λειτουργικές δραστηριότητες	(13.602.462)	(4.968.615)
ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		
Απόκτηση ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(667.403)	(761.959)
Πώληση επενδυτικών ακινήτων	268.385	0
Απόκτηση επενδυτικών ακινήτων	(1.520.691)	(1.226.237)
Σύνολο εισροών/(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(1.919.709)	(1.988.196)
ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		
Αποπληρωμή κεφαλαίου στις καταβολές μισθωμάτων	(188.203)	(135.939)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	1.470.606	1.767.424
Έκδοση/ (αποπληρωμή) πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών κεφαλαίων	79.000	0
Καθαρή ταμειακή εισροή/ (εκροή) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	1.361.403	1.631.485
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	(14.160.768)	(5.325.326)
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	31.558.822	36.884.148
Ταμιακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	17.398.053	31.558.822

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Συνέταιρους
της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου Συν.Π.Ε.

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου (η «Τράπεζα»), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2021, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη των σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Συνεταιριστικής Τράπεζας Ηπείρου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2021, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Τράπεζα καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέραμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Προβλέψεις για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Η επιμέτρηση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σύμφωνα με το πρότυπο ΔΠΧΑ 9 απαιτεί άσκηση σημαντικών κρίσεων και εκτιμήσεων από τη Διοίκηση που εμπεριέχουν υψηλό βαθμό πολυπλοκότητας.

Η Τράπεζα αναγνωρίζει αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου για απαιτήσεις δανείων και απαιτήσεις κατά πελατών στο αποσβεσμένο κόστος. Τα παραπάνω αυξάνουν σημαντικά τον κίνδυνο για την ποιότητα των δεδομένων αλλά και την ακρίβεια και αξιοπιστία των μοντέλων που επεξεργάζονται τα δεδομένα αυτά.

Η Τράπεζα στις οικονομικές καταστάσεις την 31 Δεκεμβρίου 2021 εμφανίζει ποσό € 272,3 εκατ. (2020: € 264,9 εκατ.) ως απαιτήσεις από πελάτες στο αναπόσβεστο κόστος καθώς και € 53,5 εκατ. (2020: € 61,2 εκατ.) ως απομείωση επί των απαιτήσεων αυτών. Συνεπώς καταλήξαμε ότι η πρόβλεψη απομείωσης των δανείων και απαιτήσεων πελατών στο αναπόσβεστο κόστος αποτελεί σημαντικό θέμα ελέγχου για τους κάτωθι λόγους:

- Στηρίζεται στην εφαρμογή μιας λογιστικής αρχής (ΔΠΧΑ 9) που απαιτεί εκτιμήσεις και κρίσεις που εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό πολυπλοκότητας. Γίνεται άσκηση κρίσης για την ορθή κατάταξη των δανείων και του τρόπου με τον οποίο γίνεται η επιμέτρηση τους.
- Ο υπολογισμός της απομείωσης απαιτεί σημαντική κρίση από τη Διοίκηση για τα μακροοικονομικά κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιηθούν στον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας.
- Απαιτεί κρίση από την πλευρά της διοίκησης για να διαπιστώσει αν υπάρχει αύξηση πιστωτικού κινδύνου. Απαιτεί κρίση για τον σωστό σχεδιασμό των μαθηματικών τύπων και δεδομένων που απαιτούνται για τον υπολογισμό της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας.
- Απαιτεί αξιολόγηση από τη Διοίκηση των αποτελεσμάτων των μοντέλων επιμέτρησης αναμενόμενου πιστωτικού κινδύνου που εμπεριέχουν σημαντικό βαθμό πολυπλοκότητας.
- Επίδραση της πανδημίας του Covid -19 και των πρόσφατων γεωπολιτικών εξελίξεων στη διαμόρφωση των εκτιμήσεων, στην ελληνική οικονομία και στον τουρισμό.

Οι γνωστοποιήσεις της Τράπεζας σχετικά με τις σημαντικές λογιστικές κρίσεις και εκτιμήσεις στην εφαρμογή των λογιστικών αρχών που σχετίζονται με τη διαχείριση και επιμέτρηση του πιστωτικού κινδύνου από την Τράπεζα, και με την πρόβλεψη απομείωσης για δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.4, 3.1, 4.1, 4.2 και 16 των οικονομικών καταστάσεων.

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Με βάση την αξιολόγηση των ελεγκτικών κινδύνων, αξιολογήσαμε τις μεθοδολογίες και τις πολιτικές που εφαρμόστηκαν από τη διοίκηση σε σχέση με τις απομειώσεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών. Οι διαδικασίες επαλήθευσης που επιλέξαμε να εφαρμόσουμε για τον υπολογισμό της αναμενόμενης ζημίας συμπεριλάμβαναν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Την αξιολόγηση της πληρότητας εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις πολιτικές και τις σημαντικές παραδοχές που εφαρμόστηκαν από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών
- Την αξιολόγηση της συνέπειας της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε κατά την κατάταξη των ανοιγμάτων σε στάδια (Staging).
- Για συγκεκριμένο δείγμα δανείων επαληθεύσαμε τους μηχανισμούς που χρησιμοποιεί η Τράπεζα για την εκτίμηση της σημαντικής αύξησης του πιστωτικού κινδύνου.
- Ως προς την απομείωση σε ατομική βάση επιλέξαμε ένα δείγμα δανείων με κύριο κριτήριο το υπόλοιπο του πιστωτικού κινδύνου και αξιολογήσαμε την επάρκεια της πρόβλεψης που καταχωρήθηκε. Στη διαδικασία αυτή εφαρμόσαμε διαδικασίες αξιολόγησης των δεδομένων και της αξιοπιστίας των αναμενόμενων ροών που χρησιμοποιούνται στην εξατομικευμένη απομείωση.
- Αναφορικά με την απομείωση σε συλλογική βάση αξιολογήσαμε το εύλογο των σημαντικών παραμέτρων και παραδοχών, όπως την πιθανότητα αθέτησης (probability of default) και την ζημία δεδομένης αθέτησης (loss given default), που χρησιμοποιήθηκαν στα μοντέλα απομείωσης που χρησιμοποιεί η Τράπεζα.
- Την αξιολόγηση της καταλληλότητας των αναπροσαρμογών που πραγματοποίησε η Διοίκηση λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές εξελίξεις και περιστάσεις, περιλαμβανομένης της επίδρασης από την κρίση της πανδημίας (COVID-19).
- Για συγκεκριμένα χαρτοφυλάκια αξιολογήσαμε την ύπαρξη και την αποτίμηση των εξασφαλίσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της απομείωσης.
- Επιπλέον, λάβαμε ηλεκτρονικά το συνολικό χαρτοφυλάκιο δανείων της Τράπεζας και εξετάσαμε την ορθή τεχνική λειτουργία των συναρτήσεων (formulas) υπολογισμού της αναμενόμενης πιστωτικής ζημίας και των λοιπών ποσοτικών παραμέτρων και δεδομένων.
- Διενεργήσαμε συμφωνία των ανωτέρω αρχείων με τους λογαριασμούς γενικής λογιστικής της Τράπεζας και τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.
- Αξιολογήσαμε κατά πόσο οι γνωστοποιήσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν κατάλληλα το μέγεθος του πιστωτικού κινδύνου.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Πληροφοριακά συστήματα

Οι διαδικασίες χρηματοοικονομικής αναφοράς της Τράπεζας βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε πληροφορίες που παράγονται από τα πληροφοριακά συστήματα της Τράπεζας και/ή τις αυτοματοποιημένες διαδικασίες και δικλίδες (δηλ. υπολογισμούς, συμφωνίες) που έχουν υλοποιηθεί στα συστήματα αυτά.

Κατά την τρέχουσα χρήση η Τράπεζα άλλαξε μηχανογραφικό σύστημα, γεγονός το οποίο αυξάνει τον κίνδυνο μη ορθής παραγωγής αναφορών. Η φύση, η πολυπλοκότητα και η αυξημένη χρήση των πληροφοριακών συστημάτων, σε συνδυασμό με τον μεγάλο όγκο των συναλλαγών που τίθενται σε επεξεργασία σε καθημερινή βάση μέσω αυτών, αυξάνουν τον κίνδυνο μη αποτελεσματικής διασύνδεσης μεταξύ πληροφοριακών συστημάτων και δεδομένων, καθώς και τον κίνδυνο που σχετίζεται με τον βαθμό αξιοπιστίας της παραγόμενης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.

Επιπρόσθετα, το τραπεζικό περιβάλλον υπόκειται σε εσωτερικές και εξωτερικές απειλές οι οποίες σχετίζονται με την ασφάλεια του κυβερνοχώρου. Με βάση τα παραπάνω το συγκεκριμένο θέμα αξιολογήθηκε ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Στις ελεγκτικές διαδικασίες μας περιλαμβάνονται:

- Κατανοήσαμε το περιβάλλον του IT με τη χρήση εμπειρογνώμονα (IT specialist), με σκοπό να εντοπιστούν οι σχετικοί κίνδυνοι.
- Αξιολογήσαμε την ανθεκτικότητα της ασφάλειας των πληροφοριών της Τράπεζας, επισκοπώντας το σχεδιασμό των κυριότερων διαδικασιών και δικλίδων επί των πληροφοριακών συστημάτων, που σχετίζονται με τη χρηματοοικονομική αναφορά. Πιο συγκεκριμένα, αξιολογήσαμε τη διαχείριση των προσβάσεων, των αλλαγών που διενεργούνται στα πληροφοριακά συστήματα και των καθημερινών λειτουργιών της πληροφορικής για το επίπεδο εφαρμογής των συστημάτων που εμπίπτουν στο εύρος του ελέγχου.
- Ελέγξαμε την μετάβαση των δεδομένων από το παλαιό μηχανογραφικό σύστημα στο νέο. Αξιολογήσαμε την ορθότητα και την πληρότητα των αναφορών από το νέο μηχανογραφικό σύστημα.
- Αφού αξιολογήσαμε την ποιότητα των διαδικασιών και δικλίδων ασφαλείας αναφορικά με τα πληροφοριακά συστήματα και προκειμένου να βασιστούμε στην παραγόμενη συστημική πληροφορία (δηλ. δεδομένα και αναφορές), πραγματοποιήσαμε επιπρόσθετες διαδικασίες ουσιαστικής επαλήθευσης στα πλαίσια του ελέγχου μας.

Αξιολόγηση ανακτησιμότητας αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις της Τράπεζας ανήλθαν κατά την 31 Δεκεμβρίου 2021 σε € 10,39 εκατ., σε σύγκριση με € 10,42 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020, μέρος των οποίων δε βασίζεται απαραίτητα σε μελλοντική κερδοφορία αλλά αφορά σε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 27Α του Ν. 4172/2013, σύμφωνα με το οποίο η Τράπεζα δύναται να μετατρέψει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις επί συγκεκριμένων προσωρινών διαφορών, σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Ελληνικού Δημοσίου.

Η επιμέτρηση της ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων θεωρείται σημαντικό θέμα ελέγχου καθώς είναι υποκειμενική όσον αφορά στην επίτευξη των στόχων του επιχειρηματικού σχεδίου της Τράπεζας και στην αξιολόγηση του ειδικού φορολογικού πλαισίου (άρθρα 27 & 27Α Ν. 4172/2013).

Η διοίκηση έχει παράσχει περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις στις σημειώσεις 3.4, 13 και 21 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Με βάση την αξιολόγηση των ελεγκτικών κινδύνων, εκτιμήσαμε τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε από τη διοίκηση για τον προσδιορισμό του ανακτήσιμου ποσού των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και εξετάσαμε τόσο τον προϋπολογισμό όσο και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν σχετικά με την ύπαρξη μελλοντικών φορολογικών κερδών.

Οι ελεγκτικές διαδικασίες που ακολουθήσαμε περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων:

- Αξιολόγηση του σχεδιασμού και της εφαρμογής των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου που σχετίζονται με την προετοιμασία και επισκόπηση των προϋπολογισμών και προσδοκιών, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών δικλίδων που σχετίζονται με τις σημαντικές εκτιμήσεις, τα δεδομένα, τον υπολογισμό και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιήθηκαν.
- Αξιολόγηση της εκτίμησης της διοίκησης αναφορικά με τη φορολογική νομοθεσία που επηρεάζει το υπόλοιπο των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και συγκεκριμένα τις διατάξεις των άρθρων 27 και 27Α του Ν. 4172/2013.
- Αξιολόγηση του εύλογου των σημαντικότερων παραδοχών και προσδοκιών της διοίκησης αναφορικά με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη υπό το πρίσμα της επιβεβαίωσης αυτών των προσδοκιών ιστορικά, με βάση τα τρέχοντα αποτελέσματα και την φορολογική νομοθεσία.
- Αξιολόγηση της επάρκειας των γνωστοποιήσεων σχετικά με την ανακτησιμότητα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Αξιολόγηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας (Going concern)**Σημαντικότερα θέματα ελέγχου**

Η Τράπεζα, για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2021, βασίστηκε στην αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας (Going concern). Για την εφαρμογή της εν λόγω αρχής η διοίκηση λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις, τη ρευστότητα και την κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας, και προβαίνει σε εκτιμήσεις για τη διαμόρφωση, των οικονομικών μεγεθών της και του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο η Τράπεζα θα δραστηριοποιείται τους προσεχείς 12 μήνες.

Εστίασαμε στο θέμα αυτό, λόγω των σημαντικών εκτιμήσεων και παραδοχών της διοίκησης σχετικά με:

- το μακροοικονομικό περιβάλλον, τις υφιστάμενες αβεβαιότητες και τις τρέχουσες γεωπολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα και στην Ευρώπη.
- τα εποπτικά κεφάλαια και του περιθωρίου του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας.
- τη ρευστότητα της Τράπεζας για τη χρήση που έληξε 31/12/2021.

Σχετική αναφορά γίνεται στη σημειώσεις 2.2 και 5 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες:

- Συζητήσαμε με τη διοίκηση και αξιολογήσαμε το εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο της Τράπεζας στο πλαίσιο των τρεχουσών μακροοικονομικών συνθηκών.
- Εξετάσαμε το εύλογο των βασικών παραδοχών του ως άνω επιχειρηματικού σχεδίου.
- Αξιολογήσαμε την αξιοπιστία των προβλέψεων της διοίκησης εξετάζοντας τα απολογιστικά στοιχεία των προηγούμενων χρήσεων.
- Αξιολογήσαμε την περιουσιακή κατάσταση της Τράπεζας και τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης (καταθέσεις, λοιπά πιστωτικά μέσα & δάνεια).
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των σχετικών γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.2 και 5 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σε σχέση με το θέμα αυτό.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών. Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδης σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνη της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και αν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Τράπεζα ή να διακόψει τη δραστηριότητά της, ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σε αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθρ. 44 ν.4449/2017) της Τράπεζας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Τράπεζας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.

Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Τράπεζας.

Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.

Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Τράπεζας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Τράπεζα να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων καθώς και το κατά πόσο οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τον τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β), του Ν.4336/2015 σημειώνουμε ότι:

1. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 150 του Ν. 4548/2018 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2021.
2. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Συνεταιριστική Τράπεζα Ηπείρου και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Τράπεζα μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Τράπεζα, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2021 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 33 των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Τράπεζας με την από 28/6/2013 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των συνεταίρων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μία συνολική περίοδο 9 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των συνεταίρων.

Ιωάννινα, 15 Ιουνίου 2022
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Αλέξανδρος Α. Τσακανίκας

A.M. Σ.Ο.Ε.Λ. 48641

Grant Thornton

An instinct for growth™

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων για την Χρήση 01.01.2021-31.12.2021

1. ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Οι καταθέσεις στην Κεντρική Τράπεζα αποτελούν υποχρεωτικές καταθέσεις αποθεματικού και δεν είναι διαθέσιμες για χρήση κατά τις ημερήσιες εργασίες του Οργανισμού.

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, το ταμείο και τα ταμειακά διαθέσιμα, περιλαμβάνουν τα παρακάτω υπόλοιπα, τα οποία έχουν λήξη μικρότερη των 3 μηνών από την ημερομηνία απόκτησής τους:

Ποσά σε €	31.12.2021	31.12.2020
Ταμείο	2.818.121	2.517.117
Επιταγές εισπρακτικές μέσω του Γραφείου Συμψηφισμού	2.240.987	1.792.686
Διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	12.338.945	27.249.019
Σύνολο	17.398.053	31.558.822

2. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Οι απαιτήσεις της Τράπεζας από καταθέσεις και συναλλαγές με άλλα πιστωτικά ιδρύματα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2021	31.12.2020
Τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες	13.901.460	15.747.020
Σύνολο	13.901.460	15.747.020

Στα ανωτέρω κονδύλια συμπεριλαμβάνονται έσοδα τόκων χρήσεως εισπρακτέα ποσού €11,2 χιλ. κατά την 31/12/2021 έναντι €16,8 χιλ. κατά την 31/12/2020.

3. ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ

Οι απαιτήσεις από δάνεια κατά πελατών αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2021	31.12.2020
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις) Ιδιώτες	50.665.400	51.121.985
Στεγαστικά	38.764.355	38.956.048
Καταναλωτικά	11.901.045	12.165.937
Επιχειρηματικά	219.486.795	211.332.184
Γεωργία - κτηνοτροφία	19.554.745	16.209.476
Εκμετάλλευση ακινήτων	4.774.154	6.250.119
Εμπόριο	49.098.612	54.083.784
Ενέργεια	20.021.409	7.197.491
Κατασκευές	24.378.194	25.880.315
Μεταποίηση	27.879.490	27.809.677
Μεταφορές και Logistics	6.596.288	6.597.622
Τουρισμός	48.739.480	50.335.011
Υπηρεσίες	6.800.321	7.414.937
Λοιπές	11.644.103	9.553.753
Δημόσιος Τομέας	2.190.827	2.410.578
Σύνολο (προ απομείωσης)	272.343.022	264.864.747
Μείον: Σωρευμένες απομειώσεις	-53.523.298	-61.235.729
Σύνολο	218.819.724	203.629.017

8. Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων για τη Χρήση

Στα ανωτέρω κονδύλια συμπεριλαμβάνονται έσοδα τόκων χρήσεως εισπρακτέα ποσού € 469,3 χιλ. κατά την 31/12/2021 έναντι € 115,8 χιλ. κατά την 31/12/2020.

Η κίνηση του λογαριασμού της απομείωσης των δανείων, έχει ως εξής

ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ	Ποσά σε €
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2020	66.291.676
Μεταβολές από 01.01 έως 31.12.2020	
Ζημιές απομειώσεως χρήσεως	3.253.144
Ποσά που χρησιμοποιήθηκαν για διαγραφές	-8.309.090
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2020	61.235.729
Μεταβολές από 01.01 έως 31.12.2021	
Ζημιές απομειώσεως χρήσεως	4.108.362
Αποταξινόμηση απομείωσης Προμηθειών Εγγυητικών επιστολών σε δάνεια	352.000
Διαγραφές	-12.172.793
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2021	53.523.298

4. ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

Τα Αξιογράφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και στο αποσβεσμένο κόστος αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2021	31.12.2020
Αξιογράφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω λοιπών αποτελεσμάτων που καταχωρούνται απευθείας στην Καθαρή Θέση		
Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις	61.020	61.020
Μετοχές μη εισηγμένες στο Χ.Α.Α.	2.232.107	2.232.107
Λοιπά χρεόγραφα	0	0
Μείον προβλέψεις για υποτιμήσεις	(2.059.000)	(2.059.000)
Αξιογράφα επενδυτικού χαρτοφυλακίου Αποτιμώμενα στο Αποσβεσμένο κόστος		
Τραπεζικές ομολογίες	60.000	60.000
Σύνολο	294.127	294.127

5. ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η μεταβολή των άυλων περιουσιακών στοιχείων έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Software και λοιπά δικαιώματα	Σύνολο
Μικτή Λογιστική Αξία	1.427.502	1.427.502
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(855.931)	(855.931)
Λογιστική αξία την 1η Ιανουαρίου 2020	571.571	571.571
Μικτή Λογιστική Αξία	1.774.437	1.774.437
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(906.577)	(906.577)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2020	867.860	867.860
Μικτή Λογιστική Αξία	2.111.159	2.111.159
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(992.085)	(992.085)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2021	1.119.074	1.119.074

8. Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων για τη Χρήση

Ποσά σε €	Software και λοιπά	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1η Ιανουαρίου 2020	571.571	571.571
Προσθήκες	344.391	344.391
Αποσβέσεις	(60.252)	(60.252)
Λοιπές προσαρμογές	12149,99	12149,99
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2020	867.860	867.860
Προσθήκες	348.286	348.286
Αποσβέσεις	(97.072)	(97.072)
Λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου 2021	1.119.074	1.119.074

Ποσό €454 χιλ. αφορά εσωτερικώς δημιουργούμενο άυλο στοιχείο, το οποίο αφορά την ανάπτυξη ολοκληρωμένου τραπεζικού λογισμικού συστήματος.

6. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Οι μεταβολές του λογαριασμού των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	Ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα	Κτίρια σε ακίνητα τρίτων	Στοιχεία ενεργητικού με δικαίωμα χρήσης	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία	4.294.938	1.201.064	1.403.905	341.163	46.479	1.720.074	9.007.623
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(475.769)	(864.693)	(1.141.536)	(318.678)	(41.387)	(1.455.541)	(4.297.604)
Λογιστική αξία την 1.1.2020	3.819.169	336.371	262.369	22.485	5.092	264.533	4.710.019
Μικτή Λογιστική αξία	4.397.640	1.119.396	1.452.530	461.989	46.479	1.739.238	9.217.272
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(542.837)	(900.764)	(1.247.323)	(311.826)	(44.165)	(1.458.259)	(4.505.173)
Λογιστική αξία την 31.12.2020	3.854.803	218.632	205.207	150.163	2.315	280.979	4.712.099
Μικτή Λογιστική αξία	4.397.640	1.242.800	1.862.990	513.905	46.479	883.035	9.946.849
Συσσωρευμένη απόσβεση και απομείωση αξίας	(609.905)	(989.816)	(1.333.780)	(331.308)	(46.479)	(1.530.436)	(4.841.723)
Λογιστική αξία την 31.12.2021	3.787.735	252.985	529.210	182.597	0	352.599	5.105.126

Ποσά σε €	Ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα	Κτίρια σε ακίνητα τρίτων	Στοιχεία ενεργητικού με δικαίωμα χρήσης	Μηχ/κός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1.1.2020	3.819.169	336.371	262.369	22.485	5.092	264.533	4.710.019
Προσθήκες	102.702	0	48.625	136.276	0	109.858	397.461
Πωλήσεις - Μειώσεις	0	(81.668)	0	0	0	0	(81.668)
Αποσβέσεις	(103.690)	(67.068)	(118.245)	(8.597)	(2.778)	(88.972)	(389.350)
Μεταφορές / Διαγραφές	36.623	30.997	12.458	0	0	(4.440)	75.637
Λογιστική αξία την 31.12.2020	3.854.803	218.632	205.207	150.164	2.315	280.979	4.712.099
Προσαρμογές	0	0	154.897	0	0	0	154.897
Προσθήκες	0	123.405	325.984	51.915	0	143.797	645.101
Αποσβέσεις	(67.068)	(89.052)	(156.878)	(19.482)	(2.315)	(72.177)	(406.971)
Λογιστική αξία την 31.12.2021	3.787.735	252.985	529.210	182.597	0	352.599	5.105.126

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2021 η Τράπεζα δεν είχε δέσμευση για κεφαλαιουχικές δαπάνες ούτε πάγια σε καθεστώς χρηματοδοτικής μίσθωσης.

8. Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων για τη Χρήση

Τα στοιχεία ενεργητικού με δικαίωμα χρήσης αφορούν μισθωμένα καταστήματα και τοποθεσίες ATM. Οι σχετικές υποχρεώσεις από μισθώσεις παρουσιάζονται στα «Λοιπά στοιχεία παθητικού», Σημείωση 28. Δεν υφίστανται προσημειώσεις επί των παγίων της Τράπεζας.

Οι αποσβέσεις που καταχωρήθηκαν στα αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	1.1.2021 - 31.12.2021	1.1.2020 - 31.12.2020
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, παγίων, λογ/κού & λοιπών άυλων περι/κών στοιχείων		
Αποσβέσεις κτηρίων	312.998	289.003
Αποσβέσεις μηχανημάτων	19.482	8.597
Αποσβέσεις μεταφορικών μέσων	2.315	2.778
Αποσβέσεις επίπλων και λοιπού εξοπλισμού	72.177	88.972
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	97.072	60.252
Σύνολο	504.043	449.602

7. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

Ποσά σε €	Επενδύσεις σε ακίνητα	Σύνολο
Λογιστική αξία την 1 Ιανουαρίου 2020		
Αλλαγές εύλογης αξίας	2.756.394	2.756.394
Προσθήκες	58.788	58.788
Προσθήκες	1.226.237	1.226.237
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2020		
Αλλαγές εύλογης αξίας	4.041.419	4.041.419
Προσθήκες	128.698	128.698
Προσθήκες	1.520.691	1.520.691
Πωλήσεις - Μειώσεις	(250.000)	(250.000)
Λογιστική αξία την 31 Δεκεμβρίου 2021		
	5.440.808	5.440.808

Τα αποκτηθέντα επενδυτικά ακίνητα προήλθαν από πλειστηριασμούς προσημειωμένων ακινήτων, στους οποίους η Τράπεζα πλειοδότησε.

8. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ

Οι απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους προκύπτουν ως εξής:

Ποσά σε €	Όπως Αναμορφώθηκε Υπόλοιπο την 31.12.2020	ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ		
		Στα αποτελέσματα	Στα ίδια κεφάλαια	Υπόλοιπο την 31.12.2021
Ενσώματα πάγια στοιχεία	(421.157)	(99.063)	0	(520.220)
Άυλα πάγια στοιχεία	(107.930)	(10.070)		(118.000)
Διαφορά προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους & αποτίμησης δανειακού χαρτοφυλακίου με βάση το πραγματικό επιτόκιο	822.383	589.218		1.411.601
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις που δύναται να μετατραπούν σε απαίτηση έναντι Ελληνικού Δημοσίου	(8.969.058)	(296.987)		(8.672.071)
Υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό	41.997	7.254	347	48.904
Απομείωση συμμετοχών	598.848			598.848
Αναγνωριζόμενες φορολογικές ζημιές	241.827	(241.827)		0
Επίδραση ΔΠΧΑ 16	70.437	84.877		155.313
Λοιπά	207.796	(69.197)		138.599
Σύνολο	10.423.260	(35.797)	-347	10.387.116

8. Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων για τη Χρήση

Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναλύεται ως εξής ανάλογα με την περίοδο που αναμένεται να διακανονιστεί:

Κατά την 31/12/2021 από τη συνολική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που προκύπτει από τη διαφορά προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους, οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις της Τράπεζας που δύναται, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, να μετατραπεί σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, ανέρχεται σε 8.672.071 €.

9. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Τα λοιπά στοιχεία του ενεργητικού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2021	31.12.2020
Ταμείο εγγυήσεως καταθέσεων	3.792.688	3.800.508
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	3.848.109	2.333.376
Απαιτήσεις από παροχή υπηρεσιών	125.279	618.442
Απαιτήσεις από προγράμματα	10.626	9.386
Απαιτήσεις από πλειστηριασμούς	5.997.413	3.341.334
Λοιπές απαιτήσεις	1.602.215	1.420.944
Απομείωση λοιπών στοιχείων ενεργητικού	(686.958)	(778.486)
Σύνολο	14.689.373	10.745.504

10. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Οι υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2021	31.12.2020
Όψεως	6.174.466	5.303.978
Σύνολο	6.174.466	5.303.978

11. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΕΛΑΤΕΣ

Οι καταθέσεις και οι λοιποί λογαριασμοί πελατών αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2021	31.12.2020
Καταθέσεις όψεως ιδιωτών	9.109.599	6.545.504
Καταθέσεις όψεως εταιρειών	35.970.683	31.634.888
Καταθέσεις όψεως δημοσίων οργανισμών	235.287	9.642.934
Καταθέσεις ταμειυτηρίου	66.045.519	51.599.437
Καταθέσεις προθεσμίας ιδιωτών	117.567.716	119.339.594
Καταθέσεις προθεσμίας επιχειρήσεων	14.025.138	23.154.053
Καταθέσεις προθεσμίας σε ξένο νόμισμα	5.272.248	4.864.412
Σύνολο	248.226.190	246.780.821

Βάσει του Ν 4151/2013, τα πιστωτικά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα οφείλουν να αποδίδουν στο Ελληνικό Δημόσιο τα υπόλοιπα των αδρανών λογαριασμών καταθέσεων, μετά την πάροδο 20 ετών. Κατά την κλειόμενη χρήση η Τράπεζα δεν είχε υποχρέωση απόδοσης τέτοιων ποσών στο Δημόσιο.

Στα ανωτέρω κονδύλια συμπεριλαμβάνονται δεδουλευμένοι τόκοι καταθέσεων ποσού €235,3 χιλ. κατά την 31/12/2021 έναντι €363,1 χιλ. κατά την 31/12/2020.

12. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Το Διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας με βάση την απόφαση του Ν 93/19-11-2020 και σε συνέχεια της απόφασης της Γ.Σ Ν 106/24-09-2020 αποφάσισε να κάνει χρήση του δικαιώματος επαναγοράς των Ομολόγων μειωμένης εξασφάλισης ποσού €6.021.000 με ημερομηνία έκδοσης 31-12-2015, επιτόκιο 8% και αρχική διάρκεια 10ετών και ταυτόχρονα με την επαναγορά να εκδώσει ονομαστικά νέα Ομόλογα μειωμένης εξασφάλισης για ποσό €6.100.000, διάρκειας 10ετών και ετήσιο επιτόκιο 7,00% με ιδιωτική τοποθέτηση. Τα Ομόλογα είναι μη εξασφαλισμένα και κατατάσσονται εξολοκλήρου μετά τις απαιτήσεις πλήρους εξασφάλισης όλων των άλλων πιστωτών της Τράπεζας. Συμμετείχαν 44 ομολογιούχοι οι οποίοι κάλυψαν πλήρως το κεφάλαιο των €6.100.000. Εκδόθηκαν 610 Ομολογίες ονομαστικής αξίας €10.000 η κάθε ομολογία, διάρκειας 10 ετών και λήξης 20/05/2031 και ετήσιο επιτόκιο 7,00%.

Οι όροι έκδοσης των ομολόγων περιγράφονται και συνοπτικά κατωτέρω:

Ομόλογο Μειωμένης Εξασφάλισης (κοινό)	
Ημερομηνία έκδοσης	20.05.2021
Ημερομηνία λήξης	20.05.2031
Έτη - δόσεις	Εφάπαξ στο 10ο έτος
Ποσό	6.100.000
Ονομαστική αξία ομολόγου	10.000
Τιμή διάθεσης	10.000
Πλήθος ομολογιών	610
Επιτόκιο	7,00%
Περίοδος τοκομεριδίου	6μηνη

13. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Η Τράπεζα δεν έχει επίσημα ή ανεπίσημα ενεργοποιήσει κανένα ειδικό πρόγραμμα παροχών προς τους εργαζόμενους της, το οποίο πρόγραμμα να δεσμεύεται για παροχές σε περιπτώσεις αποχωρήσεων εργαζομένων. Το μόνο πρόγραμμα που ισχύει και έχει ενεργοποιηθεί στο παρελθόν είναι η συμβατική υποχρέωση (με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, ν.2112/20, ν.3198/55 και ν.4093/12) για παροχή ενός εφάπαξ ποσού κατά την αποχώρηση ενός εργαζομένου για συνταξιοδότηση.

Οι υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης αφορούν:

Υποχρεώσεις Ισολογισμός		
Ποσά σε €	31.12.2021	31.12.2020
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό		Όπως Αναμορφώθηκε
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	168.634	144.818
Σύνολο	168.634	144.818

8. Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων για τη Χρήση

Η κίνηση του λογαριασμού στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης και η σχετική επιβάρυνση των αποτελεσμάτων και του συνολικού εισοδήματος αναλύεται ως εξής:

Μεταβολή στην παρούσα αξία	Όπως Αναμορφώθηκε	
Ποσά σε €	31.12.2021	31.12.2020
Υποχρέωση στην έναρξη της χρήσεως	144.818	142.371
Τρέχων κόστος υπηρεσίας	23.999	93.925
Κόστος επιτοκίου	1.014	1.110
Καταβληθείσες αποζημιώσεις	0	(91.700)
Αναλογιστικά (κέρδη) / ζημιές χρήσεως-Οικονομικές υποθέσεις	(1.198)	(889)
Υπόλοιπο στη λήξη της χρήσης	168.634	144.818

14. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΒΑΡΗ

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2021	31.12.2020
Φόροι		
Πρόβλεψη φόρου εισοδήματος	100.000	100.000
Σύνολο	100.000	100.000

Το ανωτέρω ποσό αυτό αφορά σωρευμένες προβλέψεις για τις ανέλεγκτες χρήσεις 2015 έως 2021.

15. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

Τα λοιπά στοιχεία παθητικού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31.12.2021	31.12.2020
Μερίσματα πληρωτέα	116.189	116.189
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	11.049	18.813
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	134.517	139.189
Φορολογικές υποχρεώσεις	240.971	230.711
Επιταγές πληρωτέες	683.429	55.028
Υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων & διαπραπτικές συναλλαγές	498.958	516.675
Υποχρεώσεις μισθώσεων	535.562	242.885
Λοιπά	679.146	418.231
Σύνολο	2.899.820	1.737.718

Την 31η Δεκεμβρίου 2021, οι λοιπές υποχρεώσεις ποσού €680 χιλ. αφορούν κυρίως σε (α) υποχρεώσεις σε προμηθευτές και πιστωτές, (β) και λοιπές υποχρεώσεις, μεταξύ των οποίων υφίστανται και δεδουλευμένοι τόκοι του ομολόγου μειωμένης εξασφάλισης ποσού €42 χιλ. περίπου.

8. Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων για τη Χρήση

Η μεταβολή των υποχρεώσεων από μισθώσεις για την Τράπεζα παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Ποσά σε €	31.12.2021	31.12.2020
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	242.885	303.753
Προσθήκες	325.984	0
Τροποποιήσεις/ τερματισμός συμβάσεων	154.897	75.071
Έξοδα από τόκους	14.824	12.663
Πληρωμές μισθωμάτων κατά τη διάρκεια του έτους	(203.027)	(148.603)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	535.562	242.885

Υποχρεώσεις μισθώσεων

Την 31η Δεκεμβρίου του 2021 οι υποχρεώσεις από μισθώσεις ανήλθαν σε €535.562 (2020: €242.885) και προεξοφλήθηκαν με μέσο σταθερό επιτόκιο 5,00% (2020: 5,00%). Οι υποχρεώσεις της Τράπεζας από συμβάσεις μίσθωσης ακινήτων, αφορούν τα επτά (7) κτίρια που η Τράπεζα χρησιμοποιεί ως υποκαταστήματα, δύο (2) μισθώματα θυρίδας, δύο (2) μισθώματα ATMs και πέντε (5) μισθώματα αυτοκινήτων.

16. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το Συνεταιριστικό Κεφάλαιο της Τράπεζας αναλύεται σε 43.128.047 μερίδες των €0,50 έκαστη. Η κίνηση των μερίδων στην κλειόμενη χρήση είχε ως εξής:

Ποσά σε €	Αριθμός Μερίδων	Ονομαστική Αξία	Συνεταιριστικό Κεφάλαιο
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2020	37.397.590	0,5	18.698.795
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	3.128.528	0,5	1.564.264
Υπόλοιπο Λήξης 31.12.2020	40.526.118	0,5	20.263.059
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2021	40.526.118	0,5	20.263.059
Αύξηση συνεταιριστικού κεφαλαίου	2.601.929	0,5	1.300.965
Υπόλοιπο Λήξης 31.12.2021	43.128.047	0,5	21.564.024

17. ΔΙΑΦΟΡΑ ΥΠΕΡ ΤΟ ΑΡΤΙΟ

Η κίνηση του λογαριασμού έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Διαφορά έκδοσης κεφαλαίου υπέρ το άρτιο
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2020	8.681.885
Κινήσεις Περιόδου	203.160
Υπόλοιπο Λήξης 31.12.2020	8.885.045
Κινήσεις Περιόδου	169.642
Υπόλοιπο Λήξης 31.12.2021	9.054.687

18. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Η κίνηση των αποθεματικών έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Τακτικό Αποθεματικό	Αποθεματικά καταστατικού	Δικαίωμα εγγραφής	Αποθεματικό εξόδου μελών	Αφορολόγητα αποθεματικά	N.1882/90	Σύνολο
Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2020	873.909	436.426	508.007	-19.752	14.374	4.700	1.817.663
Εγγραφές/ διαγραφές συνεταίρων	0	0	0	0	0	0	0
Υπόλοιπο Λήξης 31.12.2020	873.909	436.426	508.007	-19.752	14.374	4.700	1.817.663
Υπόλοιπο Έναρξης 01.01.2021	873.909	436.426	508.007	-19.752	14.374	4.700	1.817.663
Εγγραφές/ διαγραφές συνεταίρων	0	0	0	0	0	0	0
Υπόλοιπο Λήξης 31.12.2021	873.909	436.426	508.007	-19.752	14.374	4.700	1.817.663

19. ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟΚΟΥΣ

Τα καθαρά έσοδα από τόκους, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	1.1.2021 - 31.12.2021	1.1.2020 - 31.12.2020
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		Όπως Αναμορφώθηκε
Δανείων και απαιτήσεων κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	68.087	257.821
Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	11.364.439	10.861.382
Σύνολο	11.432.526	11.119.203

Ποσά σε €	1.1.2021 - 31.12.2021	1.1.2020 - 31.12.2020
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα		
Υποχρεώσεων προς πιστωτικά ιδρύματα	0	(70.979)
Υποχρεώσεων προς πελάτες	(1.403.098)	(1.899.776)
Ομολογιών εκδόσεων μας και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(447.823)	(483.000)
Τόκοι μισθωμένων ακινήτων	(14.824)	(12.663)
Λοιποί	(107.536)	(177.134)
Σύνολο	(1.973.281)	(2.643.552)
Καθαρό έσοδο από τόκους	9.459.244	8.475.652

20. ΚΑΘΑΡΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες, αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	1.1.2021 - 31.12.2021	1.1.2020 - 31.12.2020
ΕΣΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ		
Χορηγήσεων	105.313	154.753
Εγγυητικών επιστολών	464.787	369.863
Εισαγωγών Εξαγωγών	13.163	24.559
Πιστωτικών καρτών	75.568	82.296
Συναλλαγών	116.106	119.751
Λοιπές προμήθειες	661.429	652.492
Σύνολο	1.436.365	1.403.713
ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ		
Λοιπές προμήθειες	(7.942)	(198)
Σύνολο	(7.942)	(198)
Καθαρό έσοδο από τόκους	1.428.423	1.403.515

21. ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε €	1.1.2021 - 31.12.2021	1.1.2020 - 31.12.2020
Έσοδα από ασφάλιση προσωπικού	4.576	9.147
Έσοδα προμηθειών ασφαλειών	97.287	85.464
Σύνολο	101.863	94.612

22. ΚΑΘΑΡΑ ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ / (ΕΞΟΔΑ)

Τα καθαρά λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	1.1.2021 - 31.12.2021	1.1.2020 - 31.12.2020
Χρεωστικές Συναλλαγματικές διαφορές	(50.741)	(23.081)
Πιστωτικές Συναλλαγματικές διαφορές	72.614	0
Έσοδα από εκμίσθωση θυρίδων	36.918	21.315
Έσοδα παρεπόμενων ασχολιών	3.008	6.863
Προμήθειες από προγράμματα ΠΕΠ	25.409	17.420
Έσοδα από επιδοτήσεις	8.549	3.485
Λοιπά έκτακτα έσοδα	96.961	8.925
Λοιπά έκτακτα έξοδα	(6.597)	(38.030)
Έσοδα από μηχανήματα POS	276.211	252.558
Κέρδη από αποτίμηση επενδυτικών ακινήτων	128.698	58.788
Σύνολο	591.030	308.242

23. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού κατά την 31η Δεκεμβρίου 2021 και 31η Δεκεμβρίου 2020 ανερχόταν σε 87 και 83 άτομα αντίστοιχα. Η συνολική επιβάρυνση της Κατάστασης Συνολικών Εισοδημάτων για αμοιβές και έξοδα προσωπικού, αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	1.1.2021 - 31.12.2021	1.1.2020 - 31.12.2020
Δαπάνες προσωπικού		Όπως αναμορφώθηκε
Μισθοί και ημερομίσθια	2.608.990	2.480.485
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης (ΕΦΚΑ)	566.320	604.965
Προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού	23.999	2.225
Λοιπές παροχές προσωπικού	1.765	5.187
Σύνολο	3.201.074	3.092.862

24. ΓΕΝΙΚΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Ποσά σε €	1.1.2021 - 31.12.2021	1.1.2020 - 31.12.2020
Αμοιβές μελών διοικητικού συμβουλίου	116.146	119.878
Αμοιβές συμβούλων	903.535	773.033
Τηλεφωνικά Ταχυδρομικά	141.029	132.716
Ασφάλιστρα	121.812	123.066
Παροχές κοινής ωφέλειας	68.937	47.268
Φόροι και τέλη	552.109	475.392
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	38.007	70.643
Εισφορές τράπεζας	90.746	109.066
Συνδρομές	5.060	4.222
Δωρεές	12.963	31.783
Έξοδα λογισμικού - προγραμμάτων	320.170	162.194
Δαπάνες Λειτουργίας ATM'S & POS	620.398	535.333
Οδοιπορικά	136.985	135.420
Λοιπές δαπάνες	259.416	293.909
Σύνολο	3.387.312	3.013.921

25. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Η απομείωση των λοιπών στοιχείων ενεργητικού αφορά απομείωση απαιτήσεων από προμήθειες εγγυητικών επιστολών, περιουσιακών στοιχείων αποκτηθέντων από πλειστηριασμούς και λοιπών απαιτήσεων.

Ποσά σε €	1.1.2021 - 31.12.2021	1.1.2020 - 31.12.2020
Απομείωση Δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	4.108.362	3.253.144
Απομείωση λοιπών στοιχείων ενεργητικού	260.472	62.032
Σύνολο Προβλέψεων	4.368.834	3.315.175

26. ΦΟΡΟΙ

Ο φόρος εισοδήματος της κλειόμενης περιόδου αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	1.1.2021 - 31.12.2021	1.1.2020 - 31.12.2020
Πρόβλεψη διαφορών φορολογικού ελέγχου	0	0
Αναβαλλόμενος φόρος	35.797	147.669
Σύνολο	35.797	147.669

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4172/2013. Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν.4334/2015 «Επείγουσες ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και σύναψη συμφωνίας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης (Ε.Μ.Σ.)», ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των κερδών των νομικών προσώπων αυξήθηκε από 26% σε 29%.

Με το άρθρο 5 του Ν.4303/17.10.2014 «Κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσα ρύθμιση για την αναπλήρωση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων λόγω πρόωρης λήξης της θητείας του» (Α 136) και άλλες διατάξεις» οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος νομικών προσώπων των παραγράφων 5, 6 και 7 του άρθρου 26 του ν. 4172/2013, που έχουν ή θα αναγνωριστούν και οι οποίες προέρχονται από τη χρεωστική διαφορά του PSI και τις συσσωρευμένες προβλέψεις και λοιπές εν γένει ζημιές λόγω πιστωτικού κινδύνου, αναφορικά με απαιτήσεις υφιστάμενες μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2014, μετατρέπονται σε οριστικές και εκκαθαρισμένες απαιτήσεις έναντι του Δημοσίου, σε περίπτωση που το λογιστικό, μετά από φόρους, αποτέλεσμα χρήσεως είναι ζημία, σύμφωνα με τις ελεγμένες και εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις.

Η ένταξη στο Νόμο υλοποιείται με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων, αφορά σε φορολογικές απαιτήσεις που γεννώνται από το έτος 2016 και εφεξής, ενώ προβλέπεται η λήξη της εντάξεως σε αυτόν με την ίδια διαδικασία και κατόπιν λήψεως σχετικής εγκρίσεως από την εκάστοτε Εποπτική Αρχή.

Με το άρθρο 4 του Ν. 4340/2015, τροποποιήθηκαν τα ανωτέρω ως προς τον χρόνο εφαρμογής τους, ο οποίος αναβάλλεται κατά ένα έτος. Επιπλέον και μεταξύ άλλων, περιορίζεται το ύψος του ποσού της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης λόγω πιστωτικού κινδύνου που εμπίπτει στο πλαίσιο των εν λόγω διατάξεων, στο ποσό που αφορά σε προβλέψεις λόγω πιστωτικού κινδύνου οι οποίες έχουν λογισθεί μέχρι τις 30 Ιουνίου 2015.

Με απόφαση της από 24/11/2015 της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, η Τράπεζα υπήχθη στις διατάξεις του άρθρου 27α του Ν. 4172/2013. Το μέγιστο υπόλοιπο αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, που δύναται, με τις προϋποθέσεις του άρθρου 27Α του Ν. 4172/2013, να μετατραπεί σε οριστική και εκκαθαρισμένη απαίτηση έναντι του Ελληνικού Δημοσίου, ανέρχεται σε 8.672.071 €.

27. ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Τον Ιούνιο του 2013, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρώπης, εξέδωσαν την Οδηγία 2013/36/ΕΕ και τον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 (γνωστά ως Οδηγία IV περί Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (“Capital Requirements Directive IV (CRD IV)”) και Κανονισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων (“Capital Requirements Regulation (CRR)”) αντίστοιχα), μέσω των οποίων έγινε η ενσωμάτωση και προσαρμογή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, των αλλαγών εκείνων που έχουν προταθεί από την Επιτροπή της Βασιλείας (Basel III).

Η Οδηγία 2013/36/ΕΕ ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με τον Ν.4261/2014, ενώ ο Κανονισμός (ΕΕ) 575/2013 ήταν άμεσα εφαρμόσιμος σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ από την 1 Ιανουαρίου 2014 και ορισμένες διατάξεις της CRD IV εφαρμόστηκαν σταδιακά.

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 575/2013 όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) 876/2019 (CRR2), ορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων (Απαιτήσεις Πυλώνα Ι) και η Οδηγία 2013/36/ΕΕ όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2019/878/ΕΕ (CRD V), ορίζει τις συνδυασμένες απαιτήσεις αποθέματος ασφαλείας για τα ευρωπαϊκά πιστωτικά ιδρύματα. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το άρθρο 97 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, οι Εποπτικές Αρχές διενεργούν σε τακτική βάση Εποπτικό Έλεγχο και Διαδικασία Αξιολόγησης (Supervisory Review and Evaluation Process “SREP”), με σκοπό την αξιολόγηση και μέτρηση των κινδύνων που δεν καλύπτονται, ή δεν είναι πλήρως καλυμμένοι σύμφωνα με τον Πυλώνα Ι και τον ορισμό πρόσθετων απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων και ρευστότητας (Απαιτήσεις Πυλώνα ΙΙ). Η άσκηση SREP διενεργείται υπό την εποπτεία της ΕΚΤ.

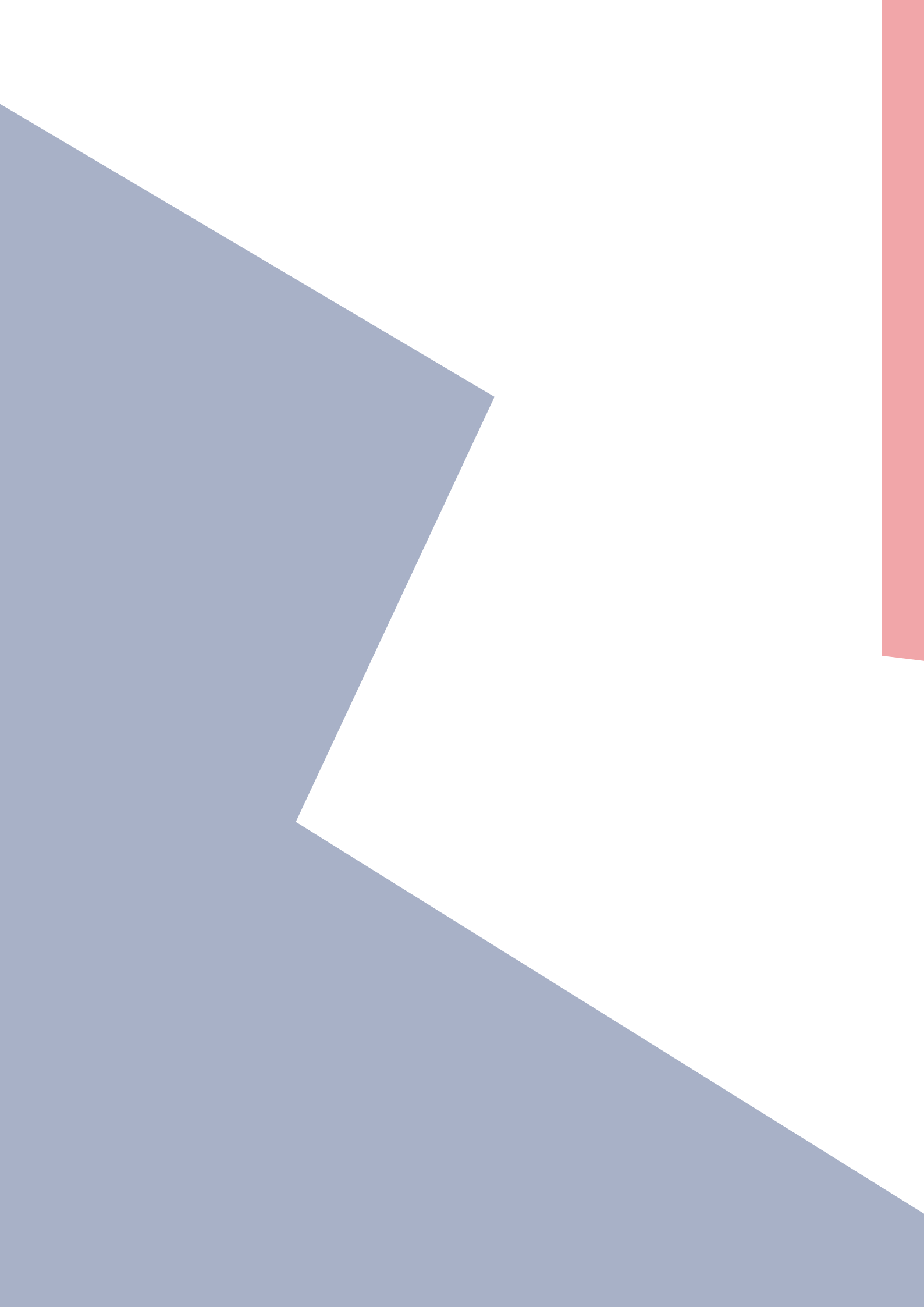
Οι δείκτες κεφαλαίων της Τράπεζας υπερβαίνουν τα κανονιστικά όρια που καθορίζονται από τις αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, ως ακολούθως:

Δείκτης	Ελάχιστο όριο (31.12.2021)	Δείκτης (31.12.2021)
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1 (CET1)	8,43%	13,16%
Δείκτης Κεφαλαίου της Κατηγορίας 1 (Tier 1)	10,41%	13,16%
Συνολικός Δείκτης κεφαλαίου (TCR)	13,05%	16,31%

ΤΡΑΠΕΖΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ

Πατριάρχου Ιωακείμ & Καραπάνου 6, Ιωάννινα
Τηλ.: +302651-0-59000 / Fax: +302651-0-28065
Email: info@epirusbank.gr

epirusbank.com